

АПЕЛАЦИОНЕН СУД ГОСТИВАР

Б И Л Т Е Н

Гостивар, септември 2014

ИЗДАВАЧ:

АПЕЛАЦИОНЕН СУД ГОСТИВАР

web: www.asgostivar.mk

e-mail: info@asgostivar.mk

РЕДАКЦИСКИ ОДБОР

- **ШЕФАЈЕТ ХАЈДАРИ** – Претседател на Апелационен суд Гостивар
- **ВЕЛКО СТРАШЕВСКИ** – Претседател на Граѓанскиот оддел на Апелационен суд Гостивар
- **АБДУЛБАРИ РАМАДАНИ** – Претседател на Кривичниот оддел на Апелационен суд Гостивар
- **БЕКИМ МЕХМЕДИ** – Претседател на Оддел за судска пракса на Апелационен суд Гостивар

Во подготовките за изработка на билтенот учествуваа и судиите на Апелациониот суд Гостивар и тоа:

1. Судиите од Граѓанскиот оддел :

- Зариф Зеќири
- Наташа Стефановска
- Рафис Идризи
- Лидија Кузманоска-Бачевска
- Изет Идризи
- Златко Ангелкоски
- Африм Јакупи

2. Судиите од Кривичниот оддел:

- Зоран Теофиловски
- Ахмет Рушити
- Ѓерасим Ѓерасимовски
- Мираљем Асани

3. Стручни соработници – членови на одделот за судска пракса:

- Наташа К. Карапетрова
- Зура Селими

КОМПЈУТЕРСКА ОБРАБОТКА: 1. Севдали Селмани и
2. Мирјана Петровска

С О Д Р Ж И Н А

1. Казнено право

- 1.1. Кривичен законик 4**
1.2. Закон за кривична постапка 12

2. Граѓанско право

- 2.1. Граѓански спорови 20**
2.2. Спорови од работни односи 68
2.3 Трговски спорови 94

3. Заклучоци од работната средба на граѓанските оддели на четирите апелациони судови во Р.Македонија одржана на ден 16 мај 2014 година во Академијата за судии и јавни обвинители Павел Шатев..... 100

1. КАЗНЕНО ПРАВО

1.1. КРИВИЧЕН ЗАКОНИК

1. Според законската одредба од член 353 став 1 од Кривичниот законик, за кривичното дело Злоупотреба на службената положба и овластувањето одговорно може да биде само физичко лице и тоа лице со посебно својство како службено лице или одговорно лице, а не и правно лице.

Од образложението

Апелациониот суд Гостивар, постапувајќи по изјавената жалба, согласно со член 393 став 1 од Законот за кривичната постапка, откако изврши увид кон списите во предметот, обжаленото решение и жалбата, утврди:

Жалбата е неоснована.

Советот на овој суд ги ценеше жалбените наводи на супсидијарниот тужител за тоа дека првостепениот суд нужно требал да го извести овластениот тужител да пристапи кон прецизирање на поднесените обвинителни акти. Воедно во жалбата наведува дека јасно е дека делата може да ги стори физичко лице вработено во правно лице, кое на оштетениот сега му се познати, кои во конкретниот случај ја искористиле својата службена положба.

По наоѓање на советот на овој суд, ваквите жалбени наводи се неосновани.

Согласно со член 353 став 1 од Кривичниот законик, службено лице кое со искористување на својата службена положба или овластување, со пречекорување на границите на своето службено овластување или со неизвршување на својата службена должност ќе прибави за себе или за друг некаква корист или на друг ќе му нанесе штета, ќе се казни со затвор од шест месеци до три години.

Во конкретниот случај супсидијарниот обвинителен акт е поднесен против правно лице. Законската одредба не предвидува одговорност за правно лице туку одговорно може да биде само физичко лице и тоа лице со посебно својство како службено лице или одговорно лице. Имено, според ова советот на овој суд смета дека првостепениот суд правилно постапил кога со обжаленото решение го усвоил несогласувањето на претседателот на советот за водење кривична постапка против наведеното правно лице за кривично дело

Злоупотреба на службената положба и овлестување по член. 353 став 1 од Кривичниот законик и кога ја запрег кривичната постапка по повод поднесениот супсидијарен обвинителен акт од старана на супсидијарниот тужител.

Што се однесува до жалбениот навод за тоа дека првостепениот суд нужно требал да го извести овластениот тужител да пристапи кон прецизирање на поднесениот обвинителен акт, истиот е неоснован од причина што судот може да бара прецизирање кога супсидијарниот обвинителен акт му е нејасен и неразбирлив. Во случајов супсидијарниот обвинителен акт е сосема јасен и сосема разбирлив и по наоѓање на советот на овој суд, првостепениот суд правилно постапил кога го донел обжаленото решение.

Со оглед на наведеното, а согласно со одредбата од член 411 став 3 од Законот за кривичната постапка, се одлучи како во изреката на ова решение.

(Решение на Апелациониот суд Гостивар, КСЖ.бр. 103/13 од 12.7.2013 година).

- 2. Во случај кога на самото место на патот немало ниту вертикална сигнализација, ниту сообраќајни знаци, ниту хоризонтална сигнализација, ни обележување на коловозот со кој би се означувал патот со првенство на минување, важи правилото за првенство на минување на возилата кои доаѓаат од десна страна, без оглед на тоа што постои разлика во категоризација на краците на крстосницата каде се случила незгодата и дека кракот по кој се движел обвинетиот и од повисока категорија во однос на кракот по кој се движел оштетениот.**

Од образложението

Апелациониот суд Гостивар, постапувајќи по изјавената жалба, согласно чл.393 ст.1 од ЗКП, откако изврши увид во списите приложени кон предметот, обжалената пресуда, жалбата и писмениот предлог на Вишото јавно обвинителство, утврди:

Жалбата е неоснована.

Оценка на советот на овој суд е дека се неосновани жалбените наводи за погрешно и нецолосно утврдена фактичка состојба. Првостепениот суд врз основа на погрешна оценка на доказите извел погрешен заклучок за вината на обвинетиот, наведувајќи притоа дека првостепениот суд погрешно постапил кога не го прифатил известувањето на Општината за категоризација на патиштата. Согласно тоа известување, на наведената крстосница, патот по кој се движел обвинетиот и од повисока категоризација, па според тоа не може да дојде до примена на чл.42 ст.1 од Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата кој се однесува за крстосниците каде се вкрстуваат патишта со иста важност.

Според горенапишаното, утврдените решителни факти во обжалената пресуда произлегуваат од доказите изведени во текот на главниот претрес. Со сестрана анализа и оценка на доказите, а посебно од вештиот наод и мислење изготвен од страна на вештото лице и од исказот на вештото лице даден на главниот претрес, децидно се наведува дека во конкретната ситуација кога обвинетиот со возилото дошол на крстосницата, требало да го почитува правилото од десна страна и да го пропушти возилото управувано од оштетениот кое наидувало од од десна страна и имало предност на крстосница, поткрепено во целост со другите изведени материјални докази. Од страна на првостепениот суд, земен е предвид фактот дека од известувањето на Секторот за... на Општина Б. произлегувало дека постои разлика во категоризација на краците на крстосниците каде се случила незгодата и дека кракот по кој се движел обвинетиот е од повисока категорија во однос на кракот по кој се движел оштетениот. Но, со оглед дека на лице место немало ниту вертикална сигнализација-сообраќајни знаци, ниту хоризонтална сигнализација-

обележување на коловозот со која би се означувал патот со првенство на минување, важи правилото на десна страна. Првостепениот суд сосема правилно и целосно ја утврдил фактичката состојба кога нашол дека пропустите за случувањето на сообраќајната незгода се исклучиво на страна на обвинетиот кој на крстосницата не го пропуштил возилото кое што наидувало од неговата десна страна и кое имало предност на минување на крстосницата. Ваквата фактичка состојба и по наоѓање на овој суд, произлегува од доказите изведени од текот на првостепената кривична постапка, на кои првостепениот суд со право поклонила верба.

Врз правилно и целосно утврдената фактичка состојба, првостепениот суд правилно го применил Кривичниот законик кога нашол дека во утврдените дејства на обвинетиот А.Ц. се содржани сите битни елементи на кривичното дело Загрозување на безбедноста на сообраќајот од чл. 297, ст.3 в.в. со ст.1 од Кривичниот законик, за кое основано го огласи за виновен.

Со оглед на изнесеното, се одлучи како во изреката на оваа пресуда, согласно чл. 401 од ЗКП.

(Пресуда на Апелациониот суд Гостивар, КЖ.бр.12/14 од 12.02.2014 година).

- 3. Кривичното дело Неплаќање издршка по член 202 став 1 од Кривичниот законик (КЗ) е кривично дело од лична природа, бидејќи обврската за плаќање алиментација е поединечна и се однесува за секое лице кое има право на издршка поодделно, а не збирно, така што колку корисници на издржување има толку и кривични дела има, без оглед на тоа дали обврската за издржување е утврдена со една или повеќе судски одлуки и со нејзиното неисполнување кон секое од лицата се исполнети елементите од законското битие на тоа кривично дело.**

Од образложението:

Советот на Апелациониот суд Гостивар, постипувајќи во смисла на чл.393 ст.1 ЗКП, по разгледување на списите во предметот, обжалената пресуда, жалбата и писмениот предлог на Вишото јавно обвинителство во Гостивар, утврди:

Жалбата е неоснована.

По мислење на советот на овој суд, жалбените наводи се неосновани затоа што фактот дека обвинетиот бил невработен и немал никакви примања не може да биде основ обвинетиот да биде ослободен од обврската за издржување на децата и поранешната брачна другарка, која обврска произлегува од правосилната извршна пресуда на суд, се додека пресудата е во сила. Во законот за семејството е предвидено дека со пресудата со која бракот се разведува, судот ќе донесе одлука за издржување на лицата кои имаат право на издршка, во кои лица влегуваат поранешната брачка другарка и малолетните деца. Така е постапено и со пресудата од 27.10.2009 година, со која обвинетиот е задолжен да плаќа месечна издршка за двете малолетни деца и на неговата поранешна брачка другарка во износ од по 4.000,00 денари. Обврската обвинетиот да плаќа издршка за двете малолетни деца и неговата поранешна брачна другарка произлегува од правосилната извршна пресуда и граѓанскиот суд кога ја донел пресудата ги ценел околностите во врска со можноста обвинетиот да ја плаќа издршката.

Неоснован е жалбениот навод дека првостепениот суд погрешно го применил Кривичниот законик.

Имено, законското битие на кривичното дело Неплаќање издршка од чл.202 ст.1 од КЗ е променето со Законот за изменување и дополнување на Кривичниот законик објавен во „Службен весник на РМ“ БР.80/99. Законското битие на кривичното дело со измените и дополнувањето на Кривичниот законик гласи: „Тој што одбегнува да дава издршка определена врз основа на извршна судска одлука или порамнување“. Имено, со измената се брише објективниот услов на инкриминација за постоење на кривичното дело што се состоеше во тоа извршителот „иако е во можност“ да дава издршка определена врз основа на извршна судска одлука или порамнување, давањето на издршката

го одбегнува. Кривичниот суд не треба да утврдува дали е или не е во состојба сторителот да дава издршка. Всушност, основот за давање издршка, висината и сите други прашања во врска со задолжувањето за давање издршка веќе еднаш се утврдени и нив ги утврдува граѓанскиот суд, што тој и го прави пред одлучувањето за таа обврска.

Предметното кривично дело е кривично дело од лична природа, така што обврската за плаќање алиментација се односува за секое лице кое има право на издршка поодделно, а не збирно, доколку се работи за повеќе лица. Во конкретниот случај, колку корисници на издржување има, толку и кривични дела има, без оглед на тоа дали обврската за издржување е утврдена со една или повеќе судски одлуки. Обврската за плаќање издршка е поединечна за секое лице, така што со нејзиното неисполнување кон секое од лицата се исполнети елементите од законското битие на кривичното дело Неплаќање издршка по чл.202 ст.1 од КЗ. Со оглед на тоа што во конкретниот случај се работи за неисполнување на таквата обврска кон двете малолетни деца и поранешната брачна другарка, обвинетиот сторил три кривични дела Неплаќање издршка од чл.202 ст.1 од КЗ.

Врз основа на правилно и целосно утврдена фактичка состојба во предметот, првостепениот суд правилно го применил и Кривичниот законик по однос на правната оценка на делото, на начин што дејствијата на обвинетиот ги квалификува во три кривични дела Неплаќање издршка од чл.202 ст.1 в.в. со чл.44 од КЗ.

Ценејќи ја одлуката за кривичната санкција, по мислење на советот на овој суд, првостепениот суд правилно одлучил кога на обвинетиот му изрекол алтернативна мерка-условна осуда, со тоа што му утврдил единствена казна затвор во траење од 7-седум месеци и определил дека казната нема да се изврши доколку обвинетиот во рок од 1-една година не стори ново кривично дело. Судот при изборот на кривичната санкција, како отежувачки околности ги зел видот на кривичното дело и околноста што оштетените, двете малолетни деца и поранешната брачна другарка на обвинетиот останале без никакви средства за живот, а како олеснувачки околности, дека обвинетиот досега не е осудуван и неговата тешка материјална состојба. По оценка на советот на овој суд, изречената алтернативна мерка-условна осуда, што се состои во предупредување со закана на казна, од аспект на кривичноправната заштита доволно ќе влијае на обвинетиот во иднина да не врши кривични дела и воспитно ќе се влијае врз другите да не вршат кривични дела.

Следствено на горенаведеното, согласно со чл.401 од ЗКП, жалбата е одбиена како неоснована и потврдена првостепената пресуда.

(Пресуда на Апелациониот суд Гостивар, КЖ.бр.561/13 од 5.12.2013 година).

4. Во дејствијата на обвинетите се содржани сите битни елементи на кривичното дело Незаконит лов од чл.228 став 1 од КЗ, во случај кога тие, иако знаеле дека во територијата на Националниот парк е забранет ловот на дивеч во текот на целата година, во Паркот се движеле со ловни пушки и опремени со маскирни униформи за ловење, од каде произлегува намерата на обвинетите да ловат дивеч.

Од образложението:

Апелациониот суд Гостивар, постапувајќи по изјавените жалби, согласно чл.393 ст.1 од ЗКП, откако изврши увид во списите на предметот, обжалената пресуда, жалбите и писмениот предлог на ВЈО Гостивар, утврди:

Жалбата на обвинетите е неоснована.

Жалбата на ОЈО Гостивар е основана.

Неосновани се жалбените наводи дека обжалената пресуда е неразбирлива во поглед на фактите од значење за правилно и законито одлучување со оглед да кај обвинетите воопшто не била утврдена намерата да ловат дивеч, бидејќи обвинетите немале ништо уловено, па поради тоа во дејствијата на обвинетите не биле консумирани битните елементи на кривичното дело Незаконит лов од чл.228 ст.1 од КЗ.

Наведеното од причина што, врз основа на изведените докази првостепениот суд правилно ги утврдил сите решителни околности по однос на постоењето на елементите на предметното кривично дело и субјективниот однос на обвинетите, со оглед да во конкретниот случај обвинетите иако знаеле дека во територијата на Националниот парк „М“ е забранет ловот на дивеч во текот на целата година, истите биле затекнати од страна на реонскиот шумар како се движеле со ловни пушки и опремени со маскирни униформи за ловење, од каде произлегува и намерата на обвинетите да ловат дивеч, па оттука произлегува да првостепениот суд правилно утврдил како во диспозитивот на обжалената пресуда дека во дејствијата на обвинетите се содржани сите битни елементи на кривичното дело Незаконит лов од чл.228 ст.1 од КЗ.

По оценка на овој суд, обвинетите во конкретниот случај манифестирале конкретни дејствија што претставуваат извршување на кривичното дело Незаконит лов од чл.228 ст.1 од КЗ, затоа што ловење дивеч за време на ловостој во забрането ловиште на територијата на Националниот парк „М“, во конкретниот случај се дејствија кои што по својот карактер и динамика претставуваат дејствија на извршување како конститутивен елемент на битието на кривичното дело Незаконит лов од чл.228 ст.1 од КЗ.

Советот на овој суд најде дека првостепениот суд погрешно го применил Кривичниот законик, со оглед да согласно одредбата од чл.228 ст.5 од КЗ,

предвидено е задолжително одземање на уловениот дивеч и на средствата за лов, па од тие причини, имајќи предвид дека со донесувањето на обжалената пресуда погрешно е применет Кривичниот законик, овој суд уважувајќи ја како основана жалбата на ОЈО Гостивар, а и по службена должност, првостепената пресуда ја преиначи, така што, согласно чл.228 ст.5 од КЗ, одлучи да од обвинетите се одземат средствата за лов во корист на РМ, и тоа, по една ловна пушка од секој од обвинетите, со ознаки како во пресудата.

Со оглед на изнесеното, се одлучи како во изреката на оваа пресуда, согласно чл.401 и чл.403 ст.1 од ЗКП.

(Пресуда на Апелационен суд Гостивар, КЖ.бр.516/13 од 13.11.2013 год.)

1.2. КРИВИЧНА ПОСТАПКА

- 1. Суштествена повреда на одредбите од кривичната постапка е сторена со тоа што судот на одржаниот главен претрес не го повикал бранителот на обвинетиот кој обвинетиот по сопствен избор самостојно го имал ангажирано, туку на обвинетиот му поставил бранител по службена должност, со што судот на главниот претрес го повредил правото на одбрана на обвинетиот.**

Од образложението

Апелациониот суд Гостивар, постапувајќи по изјавената жалба, откако ги разгледа списите приложени кон предметот, обжалената пресуда, жалбата и писмениот предлог на ВЈО Гостивар, најде:

Жалбата е неоснована.

Советот на овој суд, ценејќи ги жалбените наводи утврди дека е сторена суштествена повреда на одредбите на кривичната постапка од чл.381 ст. 2 в.в. со чл.451 ст.1 и чл.63 ст.1 и ст.5 од ЗКП, со оглед на тоа што главниот претрес е одржан во отсуство на бранителот на обвинетиот, кој воопшто не бил повикан на главен претрес, иако во конкретниот случај тој адвокат од страна на обвинетиот со уредно полномошно бил ангажиран како бранител уште во текот на истрагата, со што првостепениот суд на главен претрес го повредил правото на одбрана, а тоа влијае врз правилното и законито донесување на пресудата.

Во таа смисла, согласно со одредбата од чл.63 ст.1 и ст.5 од ЗКП, секое лице има право на бранител во преткривичната и во судската постапка. Бранителот е должен да поднесе полномошно до органот пред кој се води постапката.

Согласно одредбата од чл. 451 ст. 1 од ЗКП, судијата ги повикува на главниот претрес обвинетиот и неговиот бранител.

Имено, видно од списите на предметот, односно од полномоштвото неспорно произлегува дека обвинетиот самостојно го ангажирал именуваниот адвокат како бранител да го застапува во истражната постапка по предметот што се води против обвинетиот пред Основен суд Гостивар и тоа се до правосилно окончување на постапката, а сепак судијата на одржаниот главен претрес од 7.12.2012 година, воопшто не го повикал бранителот на обвинетиот и на обвинетиот му поставил бранител по службена должност, иако обвинетиот по сопствен избор самостојно имал ангажирано бранител, со што судот на главниот претрес го повредил правото на одбрана, бидејќи на главниот претрес не го повикал бранителот на обвинетиот, адвокатот, кој претходно со уредно

полномошно доставено до судот од страна на обвинетиот бил ангажиран како негов бранител.

Согласно со наведеното, во конкретниот случај првостепениот суд бил должен, со оглед дека обвинетиот сам ангажирал бранител, истиот бранител уредно да го повика на главниот претрес, а со неприменување на наведените одредби првостепениот суд го повредил правото на одбрана на обвинетиот и сторил суштествена повреда на одредбите на кривичната постапка од чл. 381 ст.2 в.в. со чл. 451 ст.1 и чл.63 ст.1 и ст.5 од ЗКП.

Имајќи го предвид изнесеното, бидејќи советот на овој суд најде дека се сторени погоренаведените суштествени повреди на одредбите на кривичната постапка, на кои овој суд внимава по службена должност, следуваше жалбата да се уважи, по жалбата и по службена должност обжалената пресуда да се укине и предметот да се врати на првостепениот суд на повторно судење.

Со оглед на изнесеното, се одлучи како во изреката на ова решение, согласно со чл. 402 ст.1 од ЗКП.

(Решение на Апелациониот суд Гостивар, КЖ.бр.522/13 од 13.11.2013 година)

2. **Записник за препознавање на лица не може да биде составен од страна на службено лице на МВР, туку исклучиво во судска постапка, а согласно одредбите од чл.246 од ЗКП. Доколку записникот за препознавање на лица биде составен од службено лице на МВР, тој не може да претставува доказ во кривичната постапка, бидејќи такво овластување според одредбите од ЗКП, МВР го нема од причини што е прибавен на незаконит начин и како таков е доказ врз кој што не може да се заснива пресуда.**

Од образложението

Имено, првостепениот суд во обжалената пресуда по оценка на изведените докази утврдил дека во дејствијата на обвинетиот Т.С. се содржани битните елементи на кривично дело Спречување на избори и гласање по чл.158 ст.2 в.в. со ст.1 од КЗ, бидејќи во организирана група која броела повеќе од 10 члена, а чии што предводник бил тој самиот, со сериозна закана го оневозможил гласањето на избирачкото место ... почнувајќи од 16,30 часот до затворањето на избирачкото место во 19 часот.

Помеѓу другите предложени и нужни докази, првостепениот суд ги извел со читање и доказите: Записникот за идентификација Бр... од ... година и Записникот за идентификација Бр... од ... година од МВР СВР-ПС Т.

Првостепениот суд во образложението на пресудата во повеќе наврати на различен начин ги интерпретира овие записници. Еднаш ги цени како записници за идентификација (на стр.2, 4 и 5), а друг пат ги цени како записници за препознавање (на стр.4 и 5).

Помеѓу записникот за препознавање и записникот за идентификација согласно одредбите на ЗКП, постои голема разлика во поглед на нивната доказна вредност во кривичната постапка.

Имено, согласно чл.144 ст.2 т.4 од ЗКП, МВР може да превземе потребни мерки во врска со утврдувањето на идентитетот на лицата и предметите. Таа мерка на идентификација МВР може да ја превзема, без посебно овластување од страна на судот.

Согласно одредбите од чл.165 ст.3 и 4 од ЗКП, предвидено е што може истражниот судија да му довери на МВР какви истражни дејствија да превземе, но нема овластување да на МВР му довери препознавање на лица како истражно дејствие.

Препознавањето, како дејствие во кривичната постапка, на лица и предмети предвидено е во чл.246 од ЗКП, и тоа дали сведокот треба да го препознае некое лице како сторител на кривично дело, кога сторителот негира дека го сторил делото или се повикува на алиби дека во време на извршување на делото бил на друго место и во случај кога нема други докази. Истото се чини во соодветна процедура, а како што предвидуваат одредбите од чл.246 од ЗКП.

Во конкретниот случај, од содржината на записниците бр... и бр... и двата од ... година, изготвени од страна на МВР СВР-ПС Т., како и од образложението на пресудата, потполно е нејасно за какви записници се работи и како судот ги цени. Оправдано се поставува прашањето, дали се тоа записници за идентификација или записници за препознавање. Второстепениот суд тоа го утврдува од даденото образложение на пресудата, каде што првостепениот суд во повеќе наврати овие записници еднаш ги прифаќа како записници за идентификација, а друг пат ги прифаќа како записници за препознавање.

Според мислењето на овој суд, записник за препознавање за лица не може да биде составен од страна на службено лице на МВР, туку исклучиво во судска постапка, а согласно одредбите од чл.246 од ЗКП. Доколку записникот за препознавање на лица биде составен од службено лице на МВР, тој не може да претставува доказ во кривичната постапка, бидејќи такво овластување според одредбите од ЗКП, МВР го нема од причини што е прибавен на незаконит начин и како таков е доказ врз кој што не може да се заснива пресуда.

(Одлука на Апелациониот суд Гостивар КЖ.бр.254/09 од 22.09.2009 година)

- 3. Со тоа што, првостепениот суд во својата пресуда ја констатирал незаконитоста на извршениот претрес, и при тоа ги цитирал записникот и извештајот од претресот од ... година, а со тоа и изјавите на сведоците С.Љ., Х.Г., М.А. и С.Г., па констатирал дека овие докази не се ценети, ниту коментирани, првостепениот суд не сторил повреда на одредбите на кривичната постапка во смисла на чл.381 ст.1 т.8 од ЗКП, односно не може да се смета дека пресудата се заснивала врз наведените докази врз кои според одредбите на овој закон не може да се заснова пресуда.**

Од образложението

Имено, првостепениот суд, врз основа на правилна оценка на сите изведени вербални и материјални докази, кои во целост се надополнуваат еден на друг, притоа ценејќи го секој доказ пооделно и во нивната вкупност правилно и целосно ја утврдил фактичката состојба, кога зел за утврдено дека обвинетиот на неутврден датум во почетокот на месец Март ... година од НН лице заради продажба неовластено купил 0,5 грама опојна дрога “Хероин“ која ја спакувал во четири најлонски паковки, која неовластено ја држел заради продажба и која количина од 0,5 грама опојна дрога “Хероин“ на ден ... година, при извршен претрес во интернет клубот “С.Н.“ на улица “Г.Д.“ во Г. од овластени работници на СВР Г. му била пронајдена и одземена.

Неосновани се жалбените наводи со кои се оспоруваат решителните факти во предметот, од причина што овие жалбени наводи противречат на изведените докази во текот на постапката, а на кои првостепениот суд оправдано поклонил верба и се дадени со цел да обвинетиот ја избегне или намали кривичната одговорност за предметното кривично дело за кое се терети.

Судот го ценеше, но не го прифати за основан, жалбениот навод во кој е истакнато дека првостепениот суд во образложението на пресудата од една страна утврдил дека записникот за увид од страна на СВР Г. и извештајот од претресот од ... година не можат да се користат како доказ според чл.15 ст.2 од ЗКП, но и покрај тоа на основа на тој записник во обжалената пресуда, првостепениот суд утврдува факти и докази. Овој жалбен навод е неоснован, од причина што првостепениот суд во образложението на пресудата, многу јасно наведува дека записникот за извршен претрес и извештајот од истиот, како и изјавите на сведоците С.Љ., Х.Г., М.А. и С.Г. не се ценети и коментирани, бидејќи извршениот претрес и извештајот, а со тоа и изјавите на овие сведоци не можат да се користат како доказ согласно одредбата од чл.15 ст.2 од Законот за кривична постапка бидејќи тој дел од обвинението всушност е повлечен со прецизирањето на обвинението од страна на застапникот на обвинението на претресот од ... година.

Исто така, неоснован е и жалбениот навод во кој е истакнато дека првостепениот суд погрешил кога поклонил верба на исказите на сведоците Ќ.Л. и Н.К., бидејќи исказите на овие сведоци меѓусебе не се поткрепуваат и надополнуваат и истите овие искази се противречни во однос на исказите на сведоците Љ.С., Х.Ѓ., М.А. и С.Г. Овој жалбен навод е неоснован, од причина што во однос на исказите на сведоците Љ.С., Х.Ѓ., М.А. и С.Г., првостепениот суд во образложението на пресудата е многу јасен дека истите не можат да се користат како доказ согласно одредбата од чл.15 ст.2 од Законот за кривична постапка.

(Одлука на Апелациониот суд Гостивар КЖ.бр.458/11 од 16.11.2011 год)

Ваквиот став е прифатен од страна на Врховниот суд на РМ во пресуда Квп.бр.37/2012 од 02.05.2012 година.

4. Гаранцијата дадена во кривичната постапка, ако со пресудата е изречена казна затвор, се укинува дури кога осудениот ќе почне да ја издржува казната.

Од образложението:

Апелациониот суд Гостивар, постапувајќи по изјавената жалба, откако ги разгледа списите приложени кон предметот, обжаленото решение, жалбата и писмениот предлог на Вишото јавно обвинителство Г., утврди :

Жалбата е основана.

Испитувајќи го обжаленото решение во смисла на одредбата од член 381 став 1 точка 11 од Законот за кривичната постапка, советот на овој суд утврди дека обжаленото решение е нејасно, неразбирливо и противречно, па истото не може со сигурност да се испита. Изреката на решението е неразбирлива, противречна на самата себе си или на причините на решението, во обжаленото решение не се наведени причините за решителните факти и постои противречност помеѓу решителните факти.

Советот на овој суд ги ценеше жалбените наводи на барателот изјавени преку полномошникот Адвокатско друштво К.-С. К., за тоа дека во овој случај кривичната постапка е правосилно завршена, А.А. е осуден на казна затвор од 6 години и не постојат причини односно истиот веќе не се брани од слобода туку кривичната постапка е правосилно завршена па така апсурдно е да има заведено заложно право интабулација од прв ред на недвижен имот кои се сопственост на Р.А. а заради обезбедување на парично побарување сума во износ од 32.055 евра како гаранција за пуштање од притвор на А.А. да се брани од слобода, кога истиот е осуден, има пристапено кон издржување на казна затвор, а фактот што издржувањето на казната затвор е повеќе пати прекинувана со одлука на надлежен суд кој сметал дека имало услови да се прекине издржувањето на казната, не е причина ова заложно право сеуште да постои и да биде товар на имотот на барателот. Воедно во жалбата се наведува и тоа дека Советот на првостепениот суд со побиваното решение го применил член 195 став 2 од Законот за кривичната постапка но истиот погрешно го толкувал бидејќи став 3 од истиот член вели дека ако со пресудата е изречена казна затвор гаранцијата се укинува кога осудениот ќе почне да ја издржува казната што во овој случај осудениот А.А. веќе има отпочнато да ја издржува казната.

По наоѓање на советот на овој суд, ваквите жалбени наводи се основани.

Согласно член 195 став 1 од Законот за кривичната постапка, обвинетиот ќе се стави во притвор и покрај дадената гаранција ако не дојде на уредна покана а не го оправда изостанокот, ако се подготвува за бегство или ако против него откако е оставен на слобода, се појави некоја друга законска основа

за притвор, согласно став 2 од истиот член, во случајот од став 1 на овој член гаранцијата се укинува. Положениот паричен износ, скапоцености, хартии од вредност или други подвижни предмети се враќаат, а хипотеката се симнува. На ист начин ќе се постапи и кога кривичната постапка правосилно ќе се доврши со решение за запирање на постапката или со пресуда, согласно став 3 од истиот член, ако со пресудата е изречена казна затвор, гаранцијата се укинува дури кога осудениот ќе почне да ја издржува казната.

По наоѓање на советот на овој суд, обжаленото решение е нејасно, неразбирливо и без доволно образложени причини за решителните факти. Имено првостепениот суд не дал доволно образложени причини врз основа на што има утврдено дека барањето е неосновано. Понатака, основано се укажува во жалбата дека погрешно е толкуван член 195 од Законот за кривичната постапка бидејќи судот не образложил зошто останува во сила интабулацијата од прв ред на недвижниот имот кој имот е даден како гаранција за пуштање на обвинетиот да се брани од слобода, а истиот со пресуда која е правосилна е осуден на казна затвор од 6 години и има започнато со издржување на истата. Првостепениот суд не образложил доволно поради кои причини не е уважено барањето за укинување на определената гаранција, а во смисла на одредбата од член 195 став 3 од Законот за кривичната постапка.

Советот на овој суд смета дека првостепениот суд не бил во можност целосно и правилно да ги утврди решителните факти и околности во предметот без сестрана анализа и оценка на сите факти, поради што следуваше првостепеното решение да се укине и предметот да се врати на повторно постапување и одлучување пред првостепениот суд.

Првостепениот суд при повторно одлучување да ги има предвид укажувањата на овој суд и да постапи по истите на начин што во согласност со одредбата од член 195 од Законот за кривичната постапка со дадено доволно обарзложение, ќе биде во можност да донесе правилна и законита одлука.

Со оглед на наведеното, а согласно одредбата од член 411 став 3 од Законот за кривичната постапка, се одлучи како во изреката на ова решение.

(Одлука на Апелациониот суд Гостивар КСЖ.бр.123/13 од 19.09.2013 год)

2. ГРАЃАНСКО ПРАВО

2.1. ГРАЃАНСКИ СПОРОВИ

1. Обезбедување на побарувањата – Привремени мерки - Предлогот за издавање на привремена мерка не треба да се врзува со тужбата и не може по пат на аналогија да се применуваат одредбите од член 146 од Законот за парнична постапка (ЗПП) во однос на тоа дека предлогот за издавање на привремената мерка се смета за повлечен ако не е исполнета обврската за плаќање на судската такса.

АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ГОСТИВАР, во совет составен од судиите: Велко Страшевски – претседател на советот, Беким Мехмеди и Лидија Кузманоска-Бачевска – членови на советот, во правната работа на доверителот Е.В.Н. Е. на М. а.д. за ... С., а против должникот Д. Б. од село Р., за издавање на привремена мерка, одлучувајќи по жалбата на тужителот, против решението на Основниот суд во Гостивар ВПП.2.бр.34/13 од 23.05.2013 година, на нејавната седница одржана на ден 18.02.2014 година, донесе:

Р Е Ш Е Н И Е

ЖАЛБАТА на доверителот Е.В.Н. Е. на М. А.Д. од С., **СЕ УВАЖУВА.**

РЕШЕНИЕТО на Основниот суд во Гостивар ВПП.2.бр.34/13 од 23.05.2013 година, **СЕ УКИНУВА** и предметот се враќа на првостепениот суд на натамошно постапување.

Образложение

Основниот суд во Гостивар, со обжаленото решение, тужбата на предлагачот Е.В.Н. Е. на М. а.д. за ... С. против противникот Д. Б. од село Р. за издавање на привремена мерка, ја сметал за повлечена. Со решение ВПП2.бр... од 12.12.2013 година, извршил поправка на решението на Основниот суд Гостивар ВПП2.бр.34/13 од 23.05.2013 година и тоа во изреката, така да наместо „тужбата“ требало да стои „предлогот“. Во преостанатиот дел решението останало непроменето.

Против ваквото решение, навремено жалба поднел тужителот, со која го побива истото поради суштествена повреда на одредбите на парничната постапка и поради погрешна примена на материјалното право, со предлог, жалбата да се уважи, обжаленото решение да се укине и предметот да се врати на повторно разгледување и одлучување на првостепениот суд.

Одговор на жалбата не е поднесен.

Апелациониот суд Гостивар, постапувајќи по жалбата, обжаленото решение и увид на сите списи во предметот, во смисла на член 351 став 1 и 354 став 1 од ЗПП в.в. со член 371 од ЗПП, најде:

Жалбата е основана.

Видно од обжаленото решение е дека првостепениот суд во уводот, во изреката и во образложението на истото, по однос на странките на спорот употребува термини предлагач и противник, иако согласно член 2 од Законот за обезбедување на побарувањата, за странките во постапката за обезбедување на побарување законот ги предвидува термините доверител и должник. Во таа смисла, заради правилна примена на законската терминологија од ЗОП, судот бил должен да употребува термини за странките предвидени според истиот закон.

Овој суд во смисла на одредбата од член 354 став 1 од ЗПП, го испитуваше обжаленото решение во границите на жалбените причини, а по службена должност внимавајќи на сторени суштествени повреди на одредбите на парничната постапка согласно член 343 став 2 точките 1, 2, 3, 5, 10, 13, 14 и 15 од ЗПП, па најде дека обжаленото решение е нејасно и неразбирливо, истото е противречно без доволно образложени причини за решителните факти од кои се раководел првостепениот суд при одлучувањето, поради што не може со сигурност и во целост истото да се испита.

Имено, првостепениот суд по претходно испитување на предлогот, а постапувајќи по службена должност, откако извршил увид во списите на предметот, утврдил дека предлогот на предлагачот до Основниот суд Гостивар е примен на ден 02.05.2013 година и истиот е доставен без соодветна такса за предлог. Исто така констатирал дека по истекот на рокот, предлагачот не доставил доказ дека била извршена уплата за такса за предлог, предвид на што одлучил како во изреката на обжаленото решение повикувајќи се на одредбите од член 146 став 2 од ЗПП.

По мислење на советот на овој суд, во конкретниот случај првостепениот суд погрешно констатирал дека не е платена судска такса за предлогот за издавање на привремена мерка.

Основани се жалбените наводи дека доверителот платил такса за тужба, што е видно од приложениот налог (образец ПП50) со предлогот кој е во списите на предметот, од каде може исто така да се види дека судската такса по предметот е платена на 30.04.2013 година односно неколку дена пред поднесувањето на предлогот за издавање на привремена мерка.

По мислење на овој суд, предлогот за издавање на привремена мерка не треба да се врзува со тужбата и не може по пат на аналогија да се применуваат одредбите од ЗПП поточно одредбите од член 146 во однос на предлогот за издавање на привремена мерка за обврската за плаќање на судската такса.

Поради погоренаведеното, следуваше да се одлучи како во изреката на ова решение, согласно член 370 став 1 точка 3 од ЗПП.

Во текот на повторното постапување потребно е имајќи ги предвид горенаведените забелешки, првостепениот суд да ја отстрани суштествената повреда на одредбата од член 343 став 2 точка 14 од ЗПП на начин што ќе донесе јасна и разбирлива одлука подобна за испитување, во таа смисла првостепениот суд е должен да постапува по предлогот за издавање на привремена мерка на доверителот, бидејќи истиот не може да се смета за повлечен од причини наведени во првостепеното решение, односно судот треба да постапува по предлогот за издавање на привремена мерка.

Откако ќе постапи по дадените укажувања, во зависност од утврденото, ќе биде во можност правилно и целосно да ја утврди фактичката состојба и правилно да го примени материјалното право, а воедно и да донесе правилна и на закон заснована одлука.

Решение на Апелационен суд Гостивар, ГЖ.бр.1651/2013 од 18.02.2014 год.

2. Облигациони односи – Надомест на штета - Сопственикот на стварта чие право се вознемирува (согласно одредбите од член 9, 11 и 161 од Законот за сопственост и други стварни права), не може да бара надомест на нематеријална штета, туку само надомест на материјална штета согласно одредбите од член 141 од Законот за облигационите односи, ако докаже дека таква штета претрпел и дека тука не можат да најдат примена одредбите од член 141 од Законот за облигационите односи.

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ГОСТИВАР, во совет составен од судиите Зариф Зеќири – претседател на советот, Велко Страшевски и Лидија Кузманоска Бачевска – членови на советот, во правната работа на тужителите С.З., С1.В1., С2.В2., С.Ј., П.Г., П1.31., П2.32., П.Н. и М.С. мом. П сите од К., против тужениот А.д. Т. од К., за надомест на штета, вредност на спорот 30.900.000,00 денари, одлучувајќи по жалбата на тужителите, изјавена преку С.З. за себе и како полномошник на второ, трето и четврто тужителот и П.Г. за себе и како полномошник на шесто, седмо, осмо и девето тужителот, како и жалбата на тужениот, изјавена преку полномошникот адвокат Н.М. од О., двете против пресудата на Основниот суд Гостивар П.бр.424/10 од 10.01.2011 година, на нејавна седница на советот одржана на ден 17.12.2012 година, донесе:

ПРЕСУДА

ЖАЛБАТА на тужителите С.З., С1.В1., С2.В2., С.Ј., П.Г., П1.31., П2.32., П.Н. и М.С. мом. П. сите од К., **СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА.**

ЖАЛБАТА на тужениот А.д. Т. од К. изјавена преку полномошникот Н.М., адвокат од О., **СЕ УВАЖУВА.**

ПРЕСУДАТА на Основниот суд Гостивар П.бр.1040/11 од 10.01.2011 година, под точка II, III и IV од изреката, **СЕ ПОТВРДУВА.**

ПРЕСУДАТА на Основниот суд Гостивар П.бр.1040/11 од 10.01.2011 година, под точка I и од изреката, **СЕ ПРЕИНАЧУВА и СЕ ПРЕСУДУВА:**

Тужбеното барање на тужителите за надомест на нематеријална штета, па да се задолжи тужениот а.д. Т. од К. да им исплати на тужителите на име надомест на штета за претрпени душевни болки поради нарушување на нормалното живеење и користеење на становите кои се наоѓаат во станбената зграда на КП.бр... на м.в... под објект ... м² и двор ... м² и тоа: на С.З. од К., износ од 120.000,00 денари на име нематеријална штета за претрпени душевни болки, со камата на овој износ од денот на донесување на пресудата па до конечната исплата во рок од 15 дена по правосилноста на оваа пресуда, а под страв од присилно извршување, на С1.В1. од К., износ од 80.000,00 денари на име

нематеријална штета за претрпени душевни болки, со камата на овој износ од денот на донесување на пресудата па до конечната исплата во рок од 15 дена по правосилноста на оваа пресуда, а под страв од присилно извршување, на С2.В2. од К., износ од 120.000,00 денари на име нематеријална штета за претрпени душевни болки, со камата на овој износ од денот на донесување на пресудата па до конечната исплата во рок од 15 дена по правосилноста на оваа пресуда, а под страв од присилно извршување, на С.Ј. од К., износ од 120.000,00 денари на име нематеријална штета за претрпени душевни болки, со камата на овој износ од денот на донесување на пресудата па до конечната исплата во рок од 15 дена по правосилноста на оваа пресуда, а под страв од присилно извршување, на С.Г. од К., износ од 120.000,00 денари на име нематеријална штета за претрпени душевни болки, со камата на овој износ од денот на донесување на пресудата па до конечната исплата во рок од 15 дена по правосилноста на оваа пресуда, а под страв од присилно извршување, на П1.31. од К., износ од 80.000,00 денари на име нематеријална штета за претрпени душевни болки, со камата на овој износ од денот на донесување на пресудата па до конечната исплата во рок од 15 дена по правосилноста на оваа пресуда, а под страв од присилно извршување, на П2.32. од К., износ од 80.000,00 денари на име нематеријална штета за претрпени душевни болки, со камата на овој износ од денот на донесување на пресудата па до конечната исплата во рок од 15 дена по правосилноста на оваа пресуда, а под страв од присилно извршување, на П.Н. од К., износ од 80.000,00 денари на име нематеријална штета за претрпени душевни болки, со камата на овој износ од денот на донесување на пресудата па до конечната исплата во рок од 15 дена по правосилноста на оваа пресуда, а под страв од присилно извршување, на П.-С. М. од К., износ од 80.000,00 денари на име нематеријална штета за претрпени душевни болки, со камата на овој износ од денот на донесување на пресудата па до конечната исплата во рок од 15 дена по правосилноста на оваа пресуда, а под страв од присилно извршување, како и да се задолжи тужениот да им исплати солидарно на тужителите трошоци по постапката во износ од 5.000,00 денари, **СЕ ОДБИВА КАКО БАРАЊЕ НА ЗАКОН НЕОСНОВАНО.**

Секоја странка да ги сноси своите трошоци по постапката.

Решението за ослободување од плаќање на судски такси на тужителите составен дел на **ПРЕСУДАТА** на Основниот суд Гостивар П.бр.1040/11 од 10.01.2011 година, како необжалено, **ОСТАНУВА НЕИЗМЕНЕТО.**

Образложение

Основниот суд Гостивар, со обжалената пресуда под точка I од изреката делумно го усвоил тужбеното барање на тужителите за надомест на нематеријална штета па го задолжил а.д. Т. од К. да им плати на тужителите на име надомест на штета за претрпени душевни болки поради нарушување на нормалното живеење и користење на становите кои се наоѓаат во станбената зграда на КП.бр... на м.в. ... под објект ... м² и двор ... м² и тоа: на С.З. од К.,

износ од 120.000,00 денари на име нематеријална штета за претрпени душевни болки, со камата на овој износ од денот на донесување на пресудата па до конечната исплата во рок од 15 дена по правосилноста на оваа пресуда, а под страв од присилно извршување, на С1.В1. од К., износ од 80.000,00 денари на име нематеријална штета за претрпени душевни болки, со камата на овој износ од денот на поднесување на пресудата па до конечната исплата во рок од 15 дена по правосилноста на оваа пресуда а под страв од присилно извршување, на С2.В2. од К., износ од 120.000,00 денари на име нематеријална штета за претрпени душевни болки, со камата на овој износ од денот на донесување на пресудата па до конечната исплата во рок од 15 дена по правосилноста на оваа пресуда, а под страв од присилно извршување, на С.Ј. од К., износ од 120.000,00 денари на име нематеријална штета за претрпени душевни болки, со камата на овој износ од денот на донесување на пресудата па до конечната исплата во рок од 15 дена по правосилноста на оваа пресуда, а под страв од присилно извршување, на С.Г. од К., износ од 120.000,00 денари на име нематеријална штета за претрпени душевни болки, со камата на овој износ од денот на донесување на пресудата па до конечната исплата во рок од 15 дена по правосилноста на оваа пресуда, а под страв од присилно извршување, на П1.31. од К., износ од 80.000,00 денари на име нематеријална штета за претрпени душевни болки, со камата на овој износ од денот на донесување на пресудата па до конечната исплата во рок од 15 дена по правосилноста на оваа пресуда, а под страв од присилно извршување, на П2.32. од К., износ од 80.000,00 денари на име нематеријална штета за претрпени душевни болки, со камата на овој износ од денот на донесување на пресудата па до конечната исплата во рок од 15 дена по правосилноста на оваа пресуда, а под страв од присилно извршување, на П.Н. од К., износ од 80.000,00 денари на име нематеријална штета за претрпени душевни болки, со камата на овој износ од денот на донесување на пресудата па до конечната исплата во рок од 15 дена по правосилноста на оваа пресуда а под страв од присилно извршување, на П.-С. М. од К., износ од 80.000,00 денари на име нематеријална штета за претрпени душевни болки, со камата на овој износ од денот на донесување на пресудата па до конечната исплата во рок од 15 дена по правосилноста на оваа пресуда, а под страв од присилно извршување. Воедно, го здолжил тужениот да им исплати солидарно на тужителите трошоци по постапката во износ од 5.000,00 денари. Под точка II од изреката го одбил прецизираното тужбено барање на тужителите со кое барале да се задолжи тужениот по правосилноста на пресудата поединечно на секој тужител вкупно да му исплати, а на име дневна нематеријална штета по 2.500,00 денари поради нарушување на нормалното функционирање – користење на становите и дворното место во однос на визури, осончување аерација односно да му исплати поединечно на секој тужител вкупно 2.575.000,00 денари почнувајќи од 02.07.2001 година од денот на утужување 31.05.2004 година, да се задолжи тужениот по правосилноста на пресудата поединечно на секој тужител вкупно му плаќа, а на име идна дневна нематеријална штета поради нарушување на нормалното функционирање - користење на становите и дворното место во однос на визури, осончување, аерација по 2.500,00 денари од денот на утужувањето па се до денот додека постојат услови за тоа (додека диво-доградбата не се урне) и се задолжува тужениот до правосилноста на пресудата

поединечно на тужителите - сопственици на становите 1. П.Д. и 2. С.И. им исплати по 100.000,00 денари односно 30 % со вредноста на становите, поради намалена вредност на становите причинета со диво-доградбата, како неосновано. Под точка III од изреката, го одбил тужбеното барање на тужителите С.З., С.Ј. и П1.31. сите од К. со кое барал да се задолжи тужениот на име материјална штета, поради намалена вредност на становите кои се наоѓат во станбената зграда на КП.бр... ул... бр... во К. да им исплати на тужителите С.З. и С.Ј. износ од 15.000,00 евра во денарска противвредност по среден курс народна банка на РМ со денот на исплатата со казнена камата од 02.07.2001 година па до конечната исплата како неосновано. Под точка IV од изреката ја отфрлил тужбата на тужителите С.З., С1.В1., С2.В2., С.Ј., П.Г., П1.31., со кое истите барале да се задолжи тужениот а.д. Т. од К. да ја поруши доградбата е изградена на КП.бр... на м.в.ул., „Раднички“ бб во Кичево, а поради постоење на апсолутна судска ненадлежност. Со решение составен дел на пресудата барањето на тужителите П.Г., П1.31., П2.32., П.Н. и М.С. мом. П. сите од К., поднесено од тужителот П.Г. од К. го усвоил и ги ослободил тужителите П.Г., П1.31., П2.32., П.Н. и М.С. мом. П. сите од К. од плаќање на судски такси и тоа такса на тужба и такса за одлука по предметот П.бр.424/10.

Незадоволни од првостепената пресуда останале тужителите и преку полномошниците С.З. и П.Г. изјавиле навремена жалба со која ја побиваат истата поради суштествена повреда на одредбите на ЗПП, погрешно утврдена фактичка состојба, погрешна примена на материјалното право и поради досудените трошоци во постапката, со предлог, жалбата да се уважи, обжалената пресуда да се преиначи на начин што во целост ќе се уважи тужбеното барање на тужителите, како и да им се надоместат на тужителите трошоците по постапката согласно приложениот трошковник.

Одговор на жалбата не е поднесен.

Незадоволен од првостепената пресуда останал и тужениот и преку полномошникот Н.М., адвокат од О. изјавил навремена жалба со која ја побива истата поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, погрешна примена на материјалното право и одлуката за трошоците по постапката, со предлог жалбата на тужениот да се уважи, обжалената пресуда да се преиначи на начин што ќе се одбие тужбеното барање на тужителите како неосновано, а тужителите се задолжат на тужениот да му ги надоместат солидарно трошоците во постапката.

Одговор на жалбата не е поднесен.

Апелациониот суд во Гостивар, испитувајќи ја обжалената пресуда, согласно член 351 став 1 и 354 став 1 од ЗПП, ценејќи ги жалбите и увид на списите во предметот, најде дека:

Жалбата на тужителите е неоснована.

Жалбата на тужениот е основана.

Овој суд во смисла на одредбата од член 354 став 1 од ЗПП, ја испитуваше обжалената пресуда во границите на жалбените причини, а по службена должност внимавајќи на сторени суштествени повреди на одредбите на парничната постапка од член 343 став 2 од ЗПП најде дека со донесувањето на обжалената пресуда не е сторена ниту една од суштествените повреди на кои овој суд внимава по службена должност, бидејќи обжалената пресуда е јасна, разбирлива, непротивречна со доволно образложени причини за одлучните факти од кои се раководел судот при одлучувањето, поради што истата може со сигурност и во целост да се испита.

Неоснован е жалбениот навод за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Имено, првостепениот суд од изведените докази ценети во смисла на член 8 од ЗПП зел за утврдено дека тужителите со презиме С. меѓусебно се во крвно сродство и тоа З. и Ј. се браќа и синови на сега покојниот И. кој починал во текот на постапката, а В1. и В2. се синови на тужителот З. Исто така и тужителите со презиме П. меѓусебно се во крвно сродство и тоа Г.Н. и М. се деца на З1. а пак З2. е сопруга на З. Овие две семејства од К. живеат и поседуваат семејна куќа односно станбена зграда која се наоѓа на КП.бр... на м.в. ... на ул. ... бр... К., а која во катастарската евиденција се води на име на Д.П. С. И. како и на лицата С.В. и М.М. како сосопственици на по 1/4 идеален дел. Семејството П. во семејната куќа живее во приземје и семејството С. живее во првиот спрат од семејната куќа. Становите на семејството П. и С. се наоѓаат на јужната страна од семејната куќа – станбена зграда поставена на КП.бр... ова парцела на која се наоѓа семејната куќа од двете семејства предмет на ова тужбено барање од јужната страна се граничаат со тужениот А.д. Т. од К. која преставува КП.бр... на име на тужениот и во која има изградено хотелски објект, тужениот на постоечкиот објект започнал со изградба на доградба од северната страна. Од северната страна столбовите на доградбата се поставени на самата граница на катастарската парцела кои соседите се тужители во ова постапка. Со решение на Министерството за транспорт и врски број ... од ... година му се наредува на тужениот А.д. Т. од К. да го урне градежниот објект со истото решение е предвидено доколку истиот не биде урнат ќе се пристапи кон присилно административно извршување односно уривање на објектот. Со решение на Основниот суд Кичево И.бр.1001/2001 од 12.11.2001 година е дозволено издавање на привремена мерка и му се забранува на тужениот А.д. Т. од К. да продолжи со започнатите градежни работи на доградба на хотелот К. на КП.бр... за КО К., во населба ... ул... број ... со забрана да врши било какви промени на наведениот градежен објект. Врз основа изготвеното вештачење под И.бр.1001/2001 од вешто лице од 12.11.2001 година во делот на мислењето на истото започнатата доградба не е предвидена со ДУП за таа населба во К. и со самото тоа инвеститорот гради без одобрение за градба од надлежниот орган. Во однос на објектот на тужителите сега доградбата е на растојание од околу

3,50 метри и со тоа изработувачот во планот не се придржувал на норми и стандарди за урбанистичко проектирање. Советот на Општина К. има донесено одлука за донесување на измени и дополнување на деталниот урбанистички план на град Кичево за населба ... Општина К. број ... од ... година, потоа истиот ден е донесен заклучок од Советот на Општина К. за неприфаќање па дел за измена и дополна на ДУП и тоа број ... од ... година. Советот на Општина К. на ... година донесува одлука за повлекување на заклучокот бр... од ... година под број ... од ... година кое е повлечено заклучокот поради тоа што од Министерството за транспорт и врски сектор за утврдување на просторот Скопје е издадено целосна согласност на изработениот предлог план за измена и дополнување на ДУП за населбата ... Општина К. со број ... од ... година. Врз изготвено вештачење од вешто лице Б.Д. геодетски инженер е наведено дека КП.бр... на м.в. .. со култура под објект од ... м² и двор во површина ... м² заведена во ПЛ.бр... за КО К. на име на С.В., М.М., П. Д. и С. И. на по 1/4 иделен дел, а пак доградбата на КП.бр... сопственост на тужениот не бил внесен во катастарскиот операт. Исто така врз изготвеното вештачење со доградбата од страна на тужениот во стамбените простории на тужителите не можат целосно да се осветлуваат и со тоа им е намален видикот односно видикот им е ограничен, а со тоа на овие тужители им се нарушило нормалното користење на становите од јужната страна и со тоа двете семејства трпаат нематеријална штета и тоа душевна болка, па затоа тужителите ја поднеле тужбата пред овој суд. Во однос на побарувањето за надомест на нематеријална штета, судот определил вештачење од страна на вешто лице неуропсихијатар доктор И.Ш. од Г., кој изготвил вешт наод и мислење во однос на барањето за душевни болки. Душевната болка била предизвикана со тоа што кај тужителите има присуство на разновидни реакции и растројство во вид на адекватна или зголемена реакција.

По мислење на советот на овој суд, вака утврдената фактичка состојба е правилна и целосно утврдена и истата произлегува од изведените и правилно ценети докази. Врз основа на правилно и целосно утврдената фактичка состојба, првостепениот суд погрешно од изведените докази извел заклучок дека на тужителите им била причинета нематеријална штета и на истите им досудил надоместок на име нематеријална штета каков во изреката на обжалената пресуда. Врз основа на правилно и целосно утврдената фактичка состојба, првостепениот суд погрешно го применил материјалното право.

По мислење на советот на овој суд, тужбеното барање на тужителите за надомест на нематеријална штета за претрпени душевни болки поради нарушување на нормалното живеење и користење на становите е неосновано затоа што согласно одредбите од член 9, 11 и 161 од Законот за сопственост и други стварни права по овој основ сопственикот на стварта чие право се вознемирува, не може да бара надомест на нематеријална штета, туку само надомест на материјална штета согласно одредбите од член 141 од Законот за облигационите односи, секако ако докаже дека таква штета претрпел, а исто така во конкретниот случај не можат да се применат одредбите од член 189 од Законот за облигационите односи.

Согласно член 9 став 1 од Законот за сопственост и други стварни права – Сопственикот го остварува своето право на сопственост согласно со природата и намената на стварта, како и со општиот интерес утврден со закон.

Согласно член 11 од Законот за сопственост и други стварни права - Сопственикот на недвижност е должен при користењето на недвижноста да се воздржува од дејствија и да ги отстранува причините што потекнуваат од неговата недвижност, со кои се отежнува користењето на други недвижности (пренесување на чад, непријатни миризби, топлина, саѓи, потрес, бучава, истекување на отпадни води и слично), над мерката што е вообичаена со оглед на природата и намената на недвижноста и на месните прилики или со кои се причинува позначителна штета, ако со закон поинаку не е определено.

Согласно член 161 став 1 од Сопственикот на недвижност е должен при користењето на недвижноста да се воздржува од дејствија и да ги отстранува причините што потекнуваат од неговата недвижност, со кои се отежнува користењето на други недвижности (пренесување на чад, непријатни миризби, топлина, саѓи, потрес, бучава, истекување на отпадни води и слично), над мерката што е вообичаена со оглед на природата и намената на недвижноста и на месните прилики или со кои се причинува позначителна штета, ако со закон поинаку не е определено. Додека под став 2 од истиот член е нормирано дека кога со вознемирувањето од став 1 на овој член е причинета штета, сопственикот има право да бара надоместок на штета според општите правила за надоместок на штета. Додека под став 3 од истиот член е предвидено дека правото на поднесување на тужба од став 1 на овој член не застарува.

Од погоренаведените одредби произлегува дека доколку во остварувањето на правото на сопственост, трето лице го вознемирува сопственикот или претпоставениот сопственик на друг начин, а не со одземање на стварта, сопственикот односно претпоставениот сопственик може со тужба да бара да престане тоа вознемирување, а кога со вознемирувањето е причинета штета сопственикот има право да бара надоместок на штета според општите правила за надомест на штета.

Во парницата странките настојуваат да го уверат судот во вистинитоста на своите тврдења од кои зависи основаноста на нивното барање. Успехот на странките зависи од доказната сила на предложените докази, односно способноста на доказните средства *in concreto* да го убедат судот во вистинитоста на изнесените тврдења. Во случај на неуспех, штетните последици во парничната постапка ќе ги поднесе странката која истакнала дека се вистинити определени тврдења, но не успеала да го докаже тоа.

Согласно член 205 став 1 од ЗПП, кој гласи - Секоја странка е должна да ги изнесе фактите и да предложи докази врз кои го заснова своето барање или со кои ги побива наводите и доказите на противникот.

Согласно член 208 од ЗПП кој гласи - Ако судот не може врз основа на изведените докази (член 8) со сигурност да утврди некој факт, за постоењето на фактот ќе заклучи со примена на правилата за товарот на докажувањето.

Оттука, по мислење на овој суд тужителите требало да ги докажат фактите на кои ја засноваат тужбата од кои го изведуваат своето право и барањето кое судот треба да го усвои.

Товарот на докажување е пропишан со одредбата од член 205 став 1 од ЗПП, според која секоја странка е должна да ги изнесе фактите и да предложи докази врз кои го заснова своето барање или со кои ги побива наводите и доказите на противникот. Значи, тужителот мора да ги докаже фактите на кои го заснова тужбеното барање, а тужениот доволно е само да го негира тужбеното барање, без да изнесува аргументи за тоа, бидејќи тогаш тужителот мора да ги докаже фактите на кои го заснова тужбеното барање.

Во конкретниот случај како што наведовме и погоре тужителите не успеале да докажат дека со бесправно изведената доградба од страна на тужениот им е направена материјална штета и во што се состои истата. Овој суд при одлучувањето ги имаше предвид и доставените вештачења од вештите лица Д.Б. геод.инженер, вештото лице З.Н. дипл.град.инженер и вештото лице Р.А. дипл.инженер арх. и при неспорен факт дека доградениот објект на тужениот е изведен без поседување на градежна документација т.е. одобрение за градба и дека при градбата не е испочитуван Правилникот за стандарди и нормативи за уредување на просторот, не е запазено минималното растојание до границата на соседната парцела т.е. имотот на тужителите, но бидејќи товарот на докажување е на страната на тужителите, а истите не докажаа во што се состои материјалната штета на имотот на тужителите и онака како што е поставено тужбеното барање не можеше да се изведе поинаков заклучок освен дека тужбеното барање на тужителите е неосновано на закон и како такво овој суд го одби истото како неосновано.

Со оглед дека тужителите не успеаја во овој спор, а тужениот иако побара трошоци по постапката, истите согласно член 158 не ги прецизира и образложи односно не приложил попис на трошоци кои ги побарува, па затоа овој суд одлучи секоја странка да ги сноси свите трошоци по постапката.

Со оглед на погоре изложеното, следуваше да се одлучи како во изреката на оваа пресуда согласно член 361 став 3 и 4 од ЗПП.

Пресуда на Апелационен суд Гостивар, ГЖ.бр.1040/2011 од 17.12.2012 .

(Оваа пресуда е потврдена со пресуда на Врховниот суд на Република Македонија Рев1.бр.729/2013 од 17.06.2014 година)

3. Облигационо право - Не може да се изврши конвалидација на усмен договор во смисла на член 65 од ЗОО, во случај кога тужителот се повикува на таков склучен усмен договор во кој нема основ т.е. нема дозволен основ, а посебно што целта на склучувањето на таков договор е недозволива.

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ГОСТИВАР, во совет составен од судиите Наташа Стефановска-претседател на советот, Бежим Мехмеди и Лидија Кузманоска Бачевска – членови на советот, во правната работа на тужителката Х.А. од Г, против тужените М И, М И, И И и Џ И сите од с.Л-Г, за исполнување на усмен договор, вредност 48.00,00 Евра, одлучувајќи по жалбата на тужителката поднесена преку полномошникот Љ Ј, адв од Г, против Пресудата на Основниот суд во Гостивар П.бр.676/09 од 05.03.2012 година, на нејавна седница на советот одржана на ден 27.11.2012 година, ја донесе следната:

П Р Е С У Д А

ЖАЛБАТА на тужителката, поднесена преку полномошникот Љ Ј, а од Г., **СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА.**

ПРЕСУДАТА на Основниот суд во Гостивар П.бр.676/2009 од 05.03.2012 година, **СЕ ПОТВРДУВА.**

О б р а з л о ж е н и е

Основниот суд во Гостивар, со обжалената пресуда, тужбеното барање на тужителката Х А од Гостивар да се задолжеле тужените М И, М И, И И и Џ И сите од с.Л-Г, да на тужителката на име исполнување на усмен договор солидарно и го исплатат износот од 30.000 Евра во денарска противвредност и да и купат ново ПМВ „Голф“ или и дадат противвредност на ПМВ „Голф“ сума во износ од 18.000 Евра во денарска противвредност со законска затезна камата согласно ЗВСЗК од денот на поднесување на тужбата 24.07.2009 година до 31.01.2010 година, а од 01.02.2010 година законска казнена камата па се до исплатата, го одбил како барање на закон неосновано. Одлучено е секоја страна да ги сноси своите трошоци по постапката.

Незадоволна од првостепената пресуда останала тужителката која преку својот полномошник изјавила навремена жалба со која ја побива истата поради суштествени повреди на одредбите од ЗПП, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и поради погрешна примена на материјалното право со

предлог, жалбата да се уважи, обжалената пресуда да се укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно одлучување со напатствија за донесување на правилна и законита одлука.

Одговор на жалбата не е поднесен.

Апелациониот суд во Гостивар, испитувајќи ја обжалената пресуда, согласно чл. 351 и 354 од ЗПП, ценејќи ја жалбата и списите во предметот, најде дека:

Жалбата е неоснована.

Испитувајќи ја обжалената пресуда во границите на жалбените наводи, а внимавајќи по службена должност во смисла на чл.354 од ЗПП, на сторени суштествени повреди на одредбите од чл. 343 ст.2 т.1, 2, 3, 5, 10, 11, 13 и 14 од ЗПП, овој суд најде дека при донесувањето на пресудата од страна на првостепениот суд не е сторена ниту една суштествена повреда предвидена во претходно наведената законска одредба, од причина што првостепената пресуда е јасна, разбирлива, без противречности помеѓу образложението и изреката, со доволно причини за решителните факти, а утврдените факти произлегуваат од изведените докази, заради што истата може во целост да се испита.

Видно од списите во предметот и од обжалената пресуда, е дека судот ги извел сите докази кои што во текот на првостепената постапка биле предложени од странките во спорот, истите ги ценел во контекст на поставеното тужбено барање и со грижлива анализа согласно член 7 и 8 од ЗПП извел правилен заклучок по однос на фактите кои што ги утврдил од истите, што довело и до тоа судот правилно да го примени материјалното право.

Неоснован е жалбениот навод за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Со обжалената пресуда, првостепениот суд утврдил дека тужителката Х А и четвртотужениот Џ И склучиле брак на 1-----0 година во с.С, кој брак бил заведен во матична книга на венчаните што се води за местото с.С под тековен број - за 2 година.По склучување на бракот тужителката и четвртотужениот ЏИ краток период живееле во с.Л, а потоа четвртотужениот заминал на работа во Р.Г и ретко доаѓал во М, а тужителката останала со неговите родители во с.Л. Брачните односи поради одвоениот живот се вложиле па тужителката била приморена во текот на 2005 година да ја напушти неговата куќа во с.Л и заминала кај своите родители во Г. Тужителката во текот на 2007 година до овој суд поднела тужба против четвртотужениот за развод на брак, а поради фактички престанок на брачната заедница подолго од една година. Со пресуда под П.бр.---- од 26.06.2007 година, со клаузула за правосилност од 10.07.2007 година, се усвојува тужбеното барање на тужителката Х И од Г, а се разведува бракот склучен на ден 18.04.2002 година во с.С заведен во матична книга на венчаните што се води за с.С помеѓу Џ И од татко Ми мајка Ш роден на ден ----

----- година во с.Л, сега на привремена работа во странство и X род Се И од татко М и мајка Н родена на ден ----- година во Г каде и живее, а согласно член 44 од Законот за семејство.

По оценка на овој суд, ваквата фактичка состојба е правилно и целосно утврдена.

Неосновани се жалбените наводи на тужителката во однос на погрешна нецелосно утврдена фактичка состојба во кои се наведува дека првостепениот суд својата одлука ја заснива исклучиво на изјавата на првотужениот М И од с.Л, а која изјава е спротивна на сите други изведени докази во постапката дури со изјавата на својот син четвртотужениот, додека пак дадените изјави на тужителката и сведоците А Се, Рет Сеи и М С, дадени како јасни и недвосмислени и сите ја зборуваат вистината првостепениот суд наведува дека не им поклонува верба на овие изјави. Од ваква состојба зачудувачки останува како првостепениот суд може да им повери на контрадикторни изјави на тужените истите се лажни односно не ја зборуваат вистината, а првостепениот суд им поклонува верба кога очигледно дека истите од дадените изјави и одговори на тужба не ја зборуваат вистината.

Овој суд смета дека ваквите жалбени наводи се неосновани од причина што видно од списите на предметот и од изведените докази во текот на постапката правилен е заклучокот на првостепениот суд кога утврдил дека од ниту еден од изведените докази не се утврдува дека тужителката во текот на 2005 година склучила усмен договор за парични средства и тоа во сума од 30,000 евра и пмв Голф во вредност од 18,000 евра.

Согласно член 205 од ЗПП кој гласи - став (1) Секоја странка е должна да ги изнесе фактите и да предложи докази врз кои го заснова своето барање или со кои ги побива наводите и доказите на противникот.

Согласно чл. 208 од ЗПП кој гласи - Ако судот не може врз основа на изведените докази (член 8) со сигурност да утврди некој факт, за постоењето на фактот ќе заклучи со примена на правилата за товарот на докажувањето.

Оттука, имајќи ги во предвид горесцитираните одредби а кои се однесуваат на товарот на докажување, во конкретниот случај од сите предложени и изведени докази, тужителката не го сторила веројатно и вистинито своето тврдење дека со тужените склучила усмен договор за парични средства како што се претендира со тужбеното барање во предметниот спор, посебно што првостепениот суд ги имал во предвид сите предложени докази, а за сите поединечно дал посебна оценка и ја извршил потребната анализа. Овој суд исто така смета дека неосновано се укажува дека од сите дадени изјави на страните во спорот, изјавите на тужителката и предложените своестоци од страна на тужителката, се недвосмислени и вистинити за разлика од изјавите на првотужениот и четвртотужениот кои се контрадикторни и неистинити, а след тоа давајќи посебна анализа и споредба на сите дадени изјави во текот на

постапката, овој суд е на мислење дека суштинско при донесувањето на првостепената одлука е тоа што тужителот не го докажува постоењето на факти од кои произлегува вака поставеното тужбеното барање.

Неоснован е жалбениот навод за погрешна примена на материјалното право.

Неосновани се жалбените наводи кои се однесуваат на погрешна примена на материјалното право во кои се наведува дека првостепениот суд има погрешна примена на материјалното право, поточно одредбите од ЗОО посебно се наведува дека погрешно судот зел за утврдено дека меѓу страните во спорот нема склучен усмен договор иако од сите докази неспорно се утврдува дека усмен договор за парични средства е склучен помеѓу тужителката и тужените.

Имено, овој суд смета дека првостепениот суд правилно ги применил одредбите од материјалното право, конкретно одредбите од Законот за облигационите односи.

Согласно чл. 65 од ЗОО - Договорот за чие склучување се бара писмена форма се смета за полноважен иако не е склучен во таа форма ако договорните страни ги извршиле, во целост или во поголем дел, обврските што настануваат од него, освен ако од целта поради која е пропишана формата очигледно не произлегува нешто друго.

Предвид цитиранава законска одредба, а во контекст на поставеното тужбено барање овој суд смета дека првостепениот суд правилно ја применил истата одредба за која примена и дал правилно објаснување кои се законските услови да може да се бара конвалидирање на склучен договор без писмена форма. Советот на овој суд е на став дека во конкретниот случај на вака поставено тужбено барање за исполнување на договор, а сето тоа во смисла на одредбите од ЗОО би се примениле одредбите од чл. 65 од ЗОО на која одредба и се повикал при одлучувањето првостепениот суд, а за што овој суд смета дека е правилно применет, уште повеќе што тужителката се повикува на склучен договор на кој му недостасува основот па предвид тоа кај договорите во кои не постои кауза или истата е недозволена и не произведува правно дејство. Во конкретниот случај иако тужителката првенствено не докажала дека има склучен било како договор, овој суд смета дека и доколку истиот би се докажал дека постои во конкретниот случај кога во договор нема основ т.е. нема дозволена основа, истиот може да се смета дека е привиден договор, кои согласно одредбите од ЗОО се недозволени и истите се ништовни.

Овој суд ги имаше предвид и останатите жалбени наводи, меѓутоа за истите сметаше дека се ирелевантни за поинакво одлучување по однос на жалбата изјавена против првостепената пресуда.

Поради сето ова, согласно одредбите од член 357 од ЗПП се донесе оваа пресуда како во диспозитивот на истата.

Пресуда на Апелационен суд Гостивар, ГЖ.бр.842/12 од 27.11.2012 година.

(Оваа пресуда е потврдена со пресуда на Врховниот суд на Република Македонија Рев 2.бр.110/2013 од 08.04.2014 година)

4. СОПСТВЕНОСНОПРАВНИ ОДНОСИ - Во случај кога тужителот ја купил недвижноста – нива, оптоварена со објекти трафостаница и столбови од електрична мрежа кои се поставени пред повеќе од 40 години, стекнувањето сопственост на нивата од страна на тужителот нема влијание или промена врз правата кои тужениот како сопственик на тие објекти ги ужива врз недвижноста сопственост на тужителот, имајќи го предвид протекот на времето од изградбата на објектите, како и тоа дека објектите се во иста состојба и со неизменета местоположба уште пред тужителот да се стекне со право на сопственост врз наведената недвижност, па тужениот нема обврска да изврши дислокација.

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ГОСТИВАР, во совет составен од судиите Велко Страшевски-претседател на советот, Беким Мехмеди и Лидија Кузманоска Бачевска – членови на советот, во правната работа на тужителот К.А., против тужениот ЕВН М. АД С. од С., за дислокација на трафостаница, вредност неопределена, одлучувајќи по жалбата на тужителот, изјавена против пресудата на Основниот суд во Кичево П1.бр.100/2012 од 16.10.2012 година, на нејавна седница на советот одржана на ден 21.05.2013 година, ја донесе следната:

ПРЕСУДА

ЖАЛБАТА на тужителот, **СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА.**

ПРЕСУДАТА на Основниот суд во Кичево П1.бр.100/2012 од 16.10.2012 година, **СЕ ПОТВРДУВА.**

Образложение

Основниот суд во Кичево, со обжалената пресуда го одбил тужбеното барање на тужителот К.А., со кое барал да се задолжи тужениот ЕВН М. АД С. од С., да изврши дислокација – преместување на воздушните водоводи и двата дрвени столба, паралелно со улиците ... во К. и магистралниот пат К.-О., во катастарската парцела КП.бр... нива на м.в... класа 5 во површина од 662м2 заведена во поседовен лист бр... за КО К., како неосновано. Па е задолжен тужителот да ги надомести трошоците по постапката на туженото, сума во износ од 9.200,00 денари, во рок од 15 дена по правосилноста на оваа пресуда, под страв од присилно извршување.

Незадоволен од првостепената пресуда останал тужителот, кој изјавил навремена жалба, со која истата ја побива поради суштествени повреди на одредбите на ЗПП, погрешно утврдена фактичка состојба и поради погрешна примена на материјалното право, со предлог, жалбата на тужителот да се уважи, побиваната пресуда да се укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно разгледување и одлучување.

Одговор на жалбата не е поднесен.

Апелациониот суд во Гостивар, испитувајќи ја обжалената пресуда, согласно чл. 351 и 354 од ЗПП, ценејќи ја жалбата и списите во предметот, најде дека:

Жалбата е неоснована.

Испитувајќи ја обжалената пресуда во границите на жалбените наводи, а внимавајќи по службена должност во смисла на чл.354 од ЗПП, на сторени суштествени повреди на одредбите од чл. 343 ст.2 т.1, 2, 3, 5, 10, 11, 13, 14 и 15 од ЗПП, овој суд најде дека при донесувањето на пресудата, од страна на првостепениот суд не е сторена ниту една суштествена повреда предвидена во претходно наведената законска одредба, од причина што првостепената пресуда е јасна, разбирлива, без противречности помеѓу образложението и изреката, со доволно причини за решителните факти, а утврдените факти произлегуваат од изведените докази, заради што истата може во целост да се испита.

Видно од списите во предметот и од обжалената пресуда, судот ги извел сите докази кои што во текот на првостепената постапка биле предложени од странките во спорот, истите ги ценел во контекст на поставеното тужбено барање и со грижлива анализа согласно член 7 и 8 од ЗПП извел правилен заклучок по однос на фактите кои што ги утврдил од истите, што довело и до тоа судот правилно да го примени материјалното право.

Неоснован е жалбениот навод, наведен во жалбата на тужителот за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Имено, со обжалената пресуда, првостепениот суд утврдил дека тужителот е сопственик на кп.вр... нива на „...“класа 5 во површина од 662м², врз основа на договор на продажба на недвижен имот ОДУ.бр...8 од 13.05.2008 година како и поседовен лист бр... за КО К. Ова бидејќи претходно со решение број ... од 25.4.2007 година извршена е приватизација на оваа катастарска парцела на име на поранешниот сопственик Н.М. и ваквото решение е правосилно на ден 12.07.2011 година. На западниот дел на оваа катастарска парцела поставена е типска трафостаница 10/1, 4КВ, поставена на бетонски фундамент, изработена од лим со димензии од 2,00м x 1,7м x 2,50м. Од едната страна оваа трафостаница се напојува со ТС 110/35/10КВ К. со 10КВ воздушен надземен вод поставен на дрвен столб со изолиран проводник. На другата страна од трафостаницата продолжува нисконапонска мрежа со неизолирани

проводници поставени на потпорен столб. Со трафостаницата или воздушните водови располага и стопанисува туженото. Во текот на 2008 година тужителот има доставено писмено барање до туженото, за дислокација на трансформаторот и три бандери и за надомест за вака поставените објекти, доколку истите веднаш не бидат отстранети. Ова бидејќи тужителот имал потреба да ја користи сопствената катастарска парцела. Меѓутоа од страна на туженото не било извршено дислоцирање на предметните објекти кое нешто не е направено и денес. Согласно изводот од урбанистичкиот план предметната парцела од тужителот влегува во градежниот реон на град К. На кп.бр... тужителот извршил насипување со земја односно тампонирање, така што висината односно нивото на простирање на оваа катастарска парцела е подеднакво и хоризонтално со регионалниот пат К.-О. Токму поради таквиот насип променета е висинската разлика помеѓу оваа катастарска парцела и улицата ... за околу 2м. Со тоа што претходно опишаната трафостаница и понатаму се наоѓа на оваа катастарска парцела и во тој дел не постои насип односно на првобитната висина од оваа катастарска парцела. Меѓутоа делот каде што се наоѓаат дрвени столбови има земјен насип, при што е намалена висината на високонапонскиот вод и денес изнесува 4 до 5 метри. Дислокацијата на електричната мрежа од катастарската парцела од тужениот е можна. Меѓутоа, предмет на спор помеѓу странките е на чиј трошок да се изврши ваквата дислокација денес. Бидејќи странките не се договориле за ова нешто, тужителот на ден 11.01.2011 година до судот достави тужба за дислокација на електричната мрежа.

Вака утврдената фактичка состојба според овој суд е правилна и целосно утврдена, воедно истата во целост произлегува од предложените и изведени докази во текот на постапката која се водела пред првостепениот суд и истата е доволна основа за правилна примена на материјалното право.

Неосновани се жалбените наводи на тужителот дека првостепениот суд требал да ја утврди околноста да намената на парцелите е за градење и изградба на градежен објект но мрежата на тужениот ја попречува градбата, без да притоа се има предвид вредноста на парцелите и објектот што треба да се гради се поголеми во однос на трошоците за дислокација на столбовите и жиците на тужената.

Ваквите жалбени наводи, советот на овој суд смета дека се неосновани од причина што видно од списите на предметот, посебно од изведените докази во текот на постапката, од страна на првостепениот суд се утврдени и разјаснети сите спорни околности и факти посебно што истиот предмет еднаш беше укинат од страна на овој суд со решение ГЖ.бр.1123/11 во насока да се изврши дополна и преоценка на веќе изведените докази, по кои напатствија и укажувања првостепениот суд постапил во целост. Правилен е заклучокот на првостепениот суд да во конкретниот случај неспорно е дека дислокација на постоечката електрична мрежа е можна, но истата ќе биде извршена согласно потребите, имајќи ја тука во предвид и економската оправданост за преземање на такви дејствија и начинот на финансирање на трошоците за дислокација. При

една ваква состојба, а посебно јасната констатација на првостепениот суд, овој суд цени дека во конкретниот случај тужителот не ја докажал оправданоста посебно обврската на страната на тужениот за извршување на дислокација на сега спорните објекти. Имено, имајќи во предвид да тужителот не докажа дека при евентуална градба, кај истиот би била оневозможена таквата градба, сето тоа поткрепено со докази дека во сегашната состојба на поставените објекти, предмет на овој спор, согласно деталниот урбанистички план е предвидена изградба на било каков градежен објект. Па оттука, наводите на тужителот дека ваквата состојба го попречува во намерата за изградба на истата парцела, овој суд смета дека се неосновани, а воедно и недокажани посебно што од изведените докази не се докажува дека сегашната местоположба и позиција на мрежата и спорниот објект го попречува во градење на неговата парцела.

Неоснован е жалбениот навод за погрешна примена на материјалното право.

При една вака правилно утврдена фактичка состојба и при непостоење на суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, овој суд смета дека првостепениот суд правилно го применил и материјалното право, а на кое нешто овој суд внимава и по службена должност.

Неосновани се жалбените наводи на тужителот за погрешна примена на материјалното право, во кои се вели дека првостепениот суд има погрешна констатација дека истата мрежа е изградена повеќе од 40 години и дека се работи за јавен интерес како и дека изградбата на мрежата и трафостаницата се дивоградби, бидејќи во документацијата за сопственост на тужителот се утврдува дека нема предвидена електрична мрежа согласно детален урбанистички план, па поради ваква состојба одредбите од Законот за сопственост на кои се повикал првостепениот суд се контрадикторни.

Овој суд смета дека ваквите жалбени наводи се неосновани од причина што согласно чл. 10 од ЗСДСП, кој гласи - Правото на сопственост може да се ограничи или да се одземе кога се работи за јавен интерес утврден со закон.

Согласно чл.144 од ЗСДСП - Врз основа на допуштено правно дело чија цел е стекнување сопственост, сопственоста преоѓа од дотогашниот сопственик на стекнувачот, на начин определен со закон. Правното дело со кое се стекнува сопственост на недвижност, покрај суштествените елементи коишто треба да ги содржи, треба да биде склучено во писмена форма, ако со закон поинаку не е предвидено.Стекнувањето сопственост врз основа на правно дело не влијае на правата на трети лица на таа ствар, освен ако со закон поинаку не е определено.

Согласно чл. 202 став 1 од ЗСДСП - Стварната службеност се стекнува со одржувачка кога сопственикот на привилегираната ствар фактички ја остварил службеноста за време од 20 години, а сопственикот на послужната ствар не се противел на тоа.

Имајќи ги предвид горенаведените законски одредби, овој суд смета дека правилен е заклучокот на првостепениот суд дека во конкретниот случај не се попречува остварувањето на правото на сопственост врз недвижностите, бидејќи тужителот ја купил недвижноста оптоварена со сега спорните објекти. Бидејќи во конкретниот случај неспорно е утврдено дека истите, сега спорни објекти – трафостаница и столбови од електрична мрежа, се поставени повеќе од 40 години, кое нешто е потврдено од страна на вештиот наод и мислење, па оттука, стекнувањето на сопственост на сега тужителот од 2008 година нема влијание или промена врз правата кои тужениот ги ужива врз недвижноста, имајќи го предвид протекот на времето од изградбата на сега спорните објекти. Бидејќи сега спорните објекти се во иста состојба и со неизмената местоположба уште пред да тужителот се стекне со право на сопственост врз недвижноста каде што и се спорните објекти, овој суд смета дека тужениот нема обврска да изврши нивна дислокација, истиот ќе може да изврши дислокација след настанување на околности за кои постојат економски прифатливи причини за дислокација или со евентуално самофинасирање на тужителот. Оттука, овој суд смета дека предвид правната положба кои ја имаат странките во спорот, правилно постапил првостепениот суд кога го одбил тужбеното барање како неосновано.

Овој суд ги имаше предвид и останатите жалбени наводи, меѓутоа за истите сметаше дека се ирелевантни за поинакво одлучување по однос на жалбата изјавена против првостепената пресуда.

Поради сето ова, согласно одредбите од член 357 од ЗПП се донесе оваа пресуда како во диспозитивот на истата.

Пресуда на Апелационен суд Гостивар, ГЖ.бр.169/13 од 21.05.2013 година.

5. СОПСТВЕНОСНОПРАВНИ ОДНОСИ - Месната заедница имала право на користење на недвижниот имот, но тоа право на користење не содржи и овластување да може да го продава недвижниот имот, бидејќи тоа може само сопственикот, а тоа е тужената РМ, поради што склучениот договор за купопродажба на недвижен имот, кој не бил заверен, не може да биде валиден правен основ за стекнување на право на сопственост.

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ГОСТИВАР, во совет составен од судиите Велко Страшевски – претседател на советот, – Наташа Стефановска и Бежим Мехмеди - членови на советот, во правната работа на тужителот Р Ј с.М-Д, против тужената Р М, застапувана од Државниот правобранител за подрачје Струга и Дебар, за утврдување право на сопственост на недвижност, вредност на спорот 40.000,00 денари, одлучувајќи по жалбата на тужителот, изјавена против Пресудата на Основниот суд во Дебар П.бр.105/10 од 14.12.2012 година, на нејавна седница на советот одржана на ден 27.06.2013 година, ја донесе следната:

ПРЕСУДА

ЖАЛБАТА на тужителот Р.Ј. од с.М.-Д., **СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА.**

ПРЕСУДАТА на Основниот суд во Дебар П.бр.105/10 од 14.12.2012 година, **СЕ ПОТВРДУВА.**

Образложение

Основниот суд во Дебар, со обжалената пресуда го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителот со кое барал да се утврди према тужената дека е сопственик на дел од КП.бр.--- на м.в. --- култура шума во вкупна површина од 2554м², запишана во ИЛ.бр.168 за КО М----- на име РМ-корисник Собрание на Општина Дебар со мери и граници како во изреката, а врз основа на договор за купопродажба склучен со МЗ на с.М----- од 01.12.1985 година кој што бил во целост извршен и го владеел тужителот со преземање на дејствија со отклонување на обилните наноси од суводолицата Белезница, па да се задолжи тужената да му го признае тоа право, како и да му ги надомести трошоците по постапката, сето тоа во рок од 15 дена по правосилноста на одлуката. Судот го задолжил тужителот да ги надомести на тужената трошоците по постапката во вкупен износ од 7.200,00 денари, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата, а во останатиот дел барањето за трошоците до износот од 19.200,00 денари, го одбил како неосновано.

Незадоволен од првостепената пресуда останал тужителот кој изјавил жалба поради битни повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, со предлог, жалбата да се уважи, обжалената пресуда укине и предметот врати на повторно судење пред првостепениот суд.

Одговор на жалбата не е поднесен.

Апелациониот суд во Гостивар, испитувајќи ја обжалената пресуда, согласно чл. 351 и 354 од ЗПП, ценејќи ја жалбата и списите во предметот, најде

Жалбата е неоснована.

Испитувајќи ја обжалената пресуда во границите на жалбените наводи, а внимавајќи по службена должност во смисла на чл.354 од ЗПП, на сторени суштествени повреди на одредбите од чл. 343 ст.2 т.1, 2, 3, 5, 10, 11, 13 и 14 од ЗПП, овој суд најде дека при донесувањето на пресудата од страна на првостепениот суд не е сторена ниту една суштествена повреда предвидена во претходно наведената законска обврска, од причина што првостепената пресуда е јасна, разбирлива, без противречности помеѓу образложението и изреката, со доволно причини за решителните факти, а утврдените факти прилегуваат од утврдените докази, па таа може во целост да се испита.

Видно од списите во предметот и од обжалената пресуда, судот ги извел доказите кои што во текот на првостепената постапка биле предложени од странките во спорот, сите докази ги ценел во контекст на поставеното тужбено барање, па со грижлива анализа на секој доказ посебно и сите докази заедно, согласно член 7 и 8 од ЗПП, извел правилен заклучок по однос на фактите кои што ги утврдил од истите, што довело и до тоа судот правилно и целосно да ја утврди фактичката состојба и правилно да го примени материјалното право, што ја прави првостепената пресуда јасна и разбирлива и подобна за испитување. Поради тоа, неосновани се жалбените наводи дека првостепениот суд не ги извел докрај предложените докази, ниту пак извршил оценка со сестрано анализирање и оценување на делимично изведените докази, но ваквите наводи се недокажани и паушални, односно тужителот во жалбата не кажува кои се тие докази кои не се ценети или погрешно се ценети од страна на првостепениот суд.

Неоснован е жалбениот навод за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Имено, врз основа на изведените докази во текот на постапката, во фактичката состојба првостепениот суд утврдил дека тужителот како вработен во А Скопје, а заради изградба на пункт за откуп на шумски лековити билки се обратил до МЗ во с.М----- и на ден 01.12.1985 година склучен е писмен договор за купопродажба на недвижен општествен имот помеѓу МЗ с.М-----

како продавач и тужителот како купувач, за кој имот тужителот истиот ден ја платил купопродажната цена. Наведениот договор не е заверен од страна на судот согласно тогашните прописи и не е спроведен во катастарската евиденција. На лице место спорната површина преставува дел од КП.бр---, шума на м.в. Река во површина од 1824м² со мери и граници како во изреката, на која тужителот изградил објект кој што е од бетонски блокови на еден кат со димензии 5,50x4,50м. Кои што ги владее до денес. Тужителот, согласно Законот за постапување со бесправно изградени објекти, до Општина Дебар поднел барање за легализација на изградениот објект и донесено е решение бр.----- од 15.12.2011 година за легализација означено како број на зграда 1 со вкупна површина од 20м² со право на сопственост на објектот на тужителот. Ова решение, тужителот го доставил до Агенцијата за катастар на недвижности Дебар, која му издала потврда за прием на пријавата за запишување на промена на катастарот на недвижности.

По оценка на овој суд, ваквата фактичка состојба е правилно и целосно утврдена и произлегува од изведените докази во текот на постапката и преставува доволна основа за правилна примена на материјалното право.

Во жалбата, тужителот наведува дека иако судот ги имал сите докази, погрешно ја утврдил фактичката состојба не земајќи го во предвид фактот дека тужителот недвижниот имот го користи врз основа на склучен договор со МЗ с.М-- која во тоа време претставувала правен субјект и можела да склучува такви договори, односно претставувала правно лице со сите права и обврски во прометот со трети лица. Со склучениот договор со МЗ с.М---, тужителот бил законски и совесен владетел и сега е, бидејќи ниту знаел, ниту можел да знае дека нема правна основа да врши фактичка власт врз недвижноста. Во жалбата потоа наведува дека тој непречено и совесно ја владеел и стопанисувал со предметната парцела повеќе од 27 години, што значи дека во целост се исполнети условите за признавањето на правото на сопственост согласно одредбите од Законот за сопственост и други стварни права.

Овие жалбени наводи се неосновани и непотрекпени со докази бидејќи месната заедница имала право на користење на недвижниот имот но тоа право на користење не содржи и овластување да може да го продава недвижниот имот, бидејќи тоа може само сопственикот, а тоа е тужената РМ. Од друга страна, се работи за договор кој не е судски заверен согласно тогашните законски прописи, ниту правото на сопственост на недвижноста е запишано во јавните книги, од што произлегува дека МЗ с.М на тужителот му продала недвижен имот за кое нешто немала овластување, поради што така склучениот договор за купопродажба на недвижен имот не може да биде валиден правен основ за стекнување на правото на сопственост. Месната заедница во рамките на своите овластувања имала одредени права во интерес на граѓаните кои живеат во таа месна заедница, но во никој случај немала никогаш право да продава недвижен имот, односно земјиште, бидејќи сопственик на земјиштето е државата.

Неоснован е жалбениот навод за погрешна примена на материјалното право.

Имено, овој суд смета дека првостепениот суд на правилно и целосно утврдена фактичка состојба, правилно ги применил одредбите од материјалното право, односно одредбите од Законот за сопственост и други стварни права, каде што во член 112 став 1 е предвидено дека право на сопственост се стекнува според закон, врз основа на правна работа и со наследување, а согласно став 2 од истиот член е предвидено дека право на сопственост се стекнува и со одлука на надлежен државен орган, на начин и под услови определени со закон. Во конкретниот случај не е исполнет ни еден услов од наведениот член од Законот за сопственост и други стварни права.

Овој суд ги имаше предвид и останатите жалбени наводи, меѓутоа за истите сметаше дека се ирелевантни за поинакво одлучување по однос на жалбата изјавена против првостепената пресуда.

Поради сето ова, согласно одредбите од член 357 од ЗПП се донесе оваа пресуда како во диспозитивот на истата.

Пресуда на Апелационен суд Гостивар, ГЖ.бр.357/13 од 27.06.2013 година.

6. Вонпарнична постапка – Лице ставено под старателство кое со решение е напoлно лишено од деловна способност поради душевно заболување, со подобрување на здравствената состојба, по поднесен предлог до судот, може да се измени решението за целосно одземање на деловната способност и да се определи делумно одземање на деловната способност.

АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ГОСТИВАР, во совет составен од судиите Зариф Зеќири – претседател на советот, Наташа Стефановска и Африм Јакупи–членови на советот, во правната работа по предлогот на предлагачката Л П од с. О, застапувана од полномошникот Д К адвокат од К, према противникот Ј П од с. В, за измена на решение за целосно одземање на деловна способност на противникот, одлучувајќи по жалбата на ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа К, изјавена против решението на Основниот суд Кичево ОДС.бр.3/12 од 17.12.2012 година, на нејавна седница на советот одржана на ден 19.03.2013 година го донесе следното:

Р Е Ш Е Н И Е

ЖАЛБАТА на ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа Кичево, **СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА.**

РЕШЕНИЕТО на Основниот суд Кичево ОДС.бр.3/12 од 17.12.2012 година, **СЕ ПОТВРДУВА.**

Образложение

Основниот суд Кичево, со обжаленото решение, го усвоил предлогот на предлагачката и извршил измена на решението на Основниот суд Кичево ОДС.бр.6/05 од 02.11.2005 година со кое противникот напoлно е лишено од деловна способност, па определил делумно одземање на деловната способност на лицето Ј П од К, а живее во с. В---, роден на ден 2-.0-.19-- година во с. В--- од татко М и мајка Н, поради тоа што се утврди дека неговата состојба е поправена толку, што е делумно способен. Ова решение има правно дејство од денот кога решението му е доставено на полномошникот на предлагачката, Д К адвокат од К и ова правно дејство не се одлага. По правосилноста на ова решение истото да се достави на надлежниот орган за водење на матичните книги на родените заради запишување: на надлежен орган за запишување во јавните книги во кои се запишуваат правата врз недвижностите и ди ЦСР. Судот го задолжил противникот да ги надомести трошоците за водење на оваа постапка во вкупен износ од 6.119,00 денари, во рок од 8 дена по приемот на решението, под страв од присилно извршување.

Незадоволен од првостепеното решение останал ЈУ Меѓуопштински центар за социјални работи, кој изјавува навремена жалба поради суштествени

повреди на одредбите на вонпарничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, со предлог жалбата да се уважи, обжаленото решение укине и предметот врати на првостепениот суд на повторно одлучување, со укажување кои дејствија треба да ги преземе судот за да ги отстрани сторените недостатоци.

Одговор на жалба поднесе предлагачката, во кој наведува дека жалбените наводи се неосновани и предлага жалбата да се одбие како неоснована, а потврди првостепеното решение.

Апелациониот суд во Гостивар, испитувајќи го обжаленото решение согласно чл. 351 и 354 од ЗПП, ценејќи ја жалбата и списите во предметот, најде дека:

Жалбата е неоснована.

Испитувајќи го обжаленото решение во границите на жалбените наводи, а внимавајќи по службена должност во смисла на чл.354 од ЗПП, на сторени суштествени повреди на одредбите од чл. 343 ст.2 т.1, 2, 3, 5, 10, 11, 14 и 15 од ЗПП, овој суд најде дека при донесувањето на решението од страна на првостепениот суд не е сторена ниту една суштествена повреда предвидена во претходно наведената законска обврска, од причина што првостепеното решение е јасно, разбирливо, без противречности помеѓу образложението и изреката, со доволно причини за решителните факти, а утврдените факти прилегуваат од утврдените докази, заради што истото може во целост да се испита.

Неоснован е жалбениот навод за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Со обжаленото решение првостепениот суд утврдил дека со решение под ОДС.бр.6/05 од 02.11.2005 година на овој суд, наполно е лишено од деловна способност лицето Ј П, поради душевно заболување. ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа К---- носи неколку решенија за ставање на лицето Ј под старателство. А почнувајќи од 01.02.2010 година за старател ја назначил денес предлагачката Л П, снаа од брат на лицето Ј. Меѓутоа после донесување на решението за наполно лишување од деловна способност неговата состојба се поправила и тој е делумно способен што е утврдено од извршеното вештачење од страна на вешто лице од Бирото за судски вештачења Скопје. Инаку, лицето Ј е во брак со В П од 19-- година и има четири малолетни деца од кои две се на прагот на полнолетството, па со неговата сопруга која може да раководи со финансиските средства околу планирањето со средствата од неговата пензија, со нејзина поддршка, брачна и семејна, би се однесувал рационално кон средствата.

По оценка на овој суд, ваквата фактичка состојба е правилно и целосно утврдена.

Во жалбата на ЈУ Меѓуопштински центар за социјални работи К., се наведува дека лицето под старателство Ј П-- воопшто не е сослушано затоа што во текот на постапката не било присутно во судница, па поради тие причини не можело на ова лице да му се поставуваат прашања со цел да се утврди дали кај него постојат индикации дека делумно е подобрена здравствената положба и дали може да располага со парични средства. Фактичката состојба е нецелосно утврдена затоа што при прегледот од двајцата лекари лицето под старателство не беше присутно на расправата, туку лекарите прегледот го извршиле врз претходно извршените разговори со него.

Овие жалбени наводи се неосновани затоа што судот утврдил целосна фактичка состојба и рочиштето го одржал во присуство на сите заинтересирани лица, меѓу кои двајца лекари-специјалисти кои се произнеле за состојбата на Ј. од медицинска гледна точка и чии мислења се совпаѓале во констатацијата дека Ј е доволно и делумно способен и во рамките на таа делумна способност може да се грижи за своите финансии, заедно со неговата сопруга и двете деца кои се на прагот на полнолетството. Од увидот во записникот за одржано рочиште од 17.12.2012 година, овој суд утврди дека на предлог на полномошникот на предлагачката Д К адвокат од К присутните доктори извршиле преглед на лицето Ј, во присуство на судијата, при што во целост останале на даденото мислење во однос на неговата здравствена состојба која е подобрена. Со тоа постапено е согласно член 45 од Законот за вонпарнична постапка, а преставникот на ЈУ Меѓуопштински центар за социјални работи Кичево на рочиштето и во записникот не ставил никакви забелешки за повреди на постапката на кои се повикува сега во изјавената жалба.

Согласно член 51 од ЗВП, е предвидено дека ако по донесувањето на решението за целосно одземање на деловната способност се утврди дека состојбата на лицето на кое се однесува решението е поправена толку, што е доволно и делумно способно, судот може да го измени решението и да определи делумно одземање на деловната способност.

Во конкретниот случај, судот правилно утврдил дека состојбата на Ј. е поправена толку, што тој е доволно и делумно способен, според вештото лице д-р А. М., психијатар, заедно во соработка со сопругата околу планирањето со средствата од неговата пензија од Швајцарија ќе бидат соодветно усмерувани, односно со нејзина брачна и семејна поддршка и планирање, тој ќе се однесува рационално кон средствата.

Предвид на погоре изнесеното, согласно член 370 и 371 од ЗПП, се одлучи како во изреката на ова решение.

Пресуда на Апелационен суд Гостивар, ГЖ.бр.215/13 од 19.03.2013 година.

(Оваа пресуда е потврдена со пресуда на Врховниот суд на Република Македонија Рев 2.бр.438/2013 од 29.05.2014 година)

7. Облигациони односи - Со член 1030 ст.1 од ЗОО е предвидено дека договорот за доживотна издршка за да биде полноважен треба да биде заверен од надлежен суд или нотар, но тоа што странките на договорот по своја волја го склучиле договорот во форма на нотарски акт, не е основ за ништовност на договорот затоа што со член 42 ст.1 од Законот за нотаријат се предвидени правните дела за кои нотарскиот акт е задолжителен, но склучувањето на било кое друго правно дело во форма на нотарски акт не е забрането доколку волјата на странките е таква.

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ГОСТИВАР, во совет составен од судиите Наташа Стефановска – претседател на советот, Лидија Кузманоска - Бачевска и Беким Мехмеди – членови на советот, во правната работа на тужителката С. И. од село Г.Р., застапувана од полномошникот З. И. адвокат од Т., против тужената Ш. И. од село Г.Р., застапувана од полномошникот А. М. адвокат од Т., за утврдување на ништовност на договор, вредност на спорот 510.000,00 денари, одлучувајќи по жалбата на тужителката изјавена преку полномошникот, против Пресудата на Основниот суд во Тетово П1-72/11 од 07.04.2011 година, на нејавна седница на советот одржана на ден 22.05.2012 година, ја донесе следната:

ПРЕСУДА

ЖАЛБАТА на тужителката С. И. од село Г.Р., изјавена преку полномошникот З. И. адвокат од Т., **СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА.**

ПРЕСУДАТА на Основниот суд во Тетово П1-72/11 од 07.04.2011 година, **СЕ ПОТВРДУВА.**

СЕ ЗАДОЛЖУВА тужителката С.И. од село Г.Р. да и ги надомести на тужената Ш. И. од село Г.Р. парничните трошоци за одговор на жалба во износ од 11.100,00 денари во рок од 15 дена по приемот на оваа пресуда.

Образложение

Основниот суд во Тетово, со побиваната пресуда го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителката со кое побарала да се утврди ништавност на договорот за доживотна издршка составен во форма на нотарски акт од нотарот В. М., именувана за подрачје на Основен суд Т., и заверен под ОДУ.бр... од ... година помеѓу сега покојната Н. И., во својство на примател на издршката, и тужената Ш. И., во својство на давател на издршката, и истиот договор да не може да произведува правно дејство за тужената, но и спрема

трети лица во поглед на располагањето со имотот што е предмет на договорот и тоа од моментот на неговото склучување и заверка, па се до моментот на утврдување на неговата ништавност. Судот ја задолжил тужителката на име трошоци на постапката да и исплати на тужената сума во износ од 18.000,00 денари, се во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата, а под страв на присилно исполнење.

Незадоволна од првостепената пресуда останала тужителката која преку полномошникот изјавила навремена жалба со која ја побива истата поради сите причини предвидени со чл.342 од ЗПП со предлог жалбата да се усвои, првостепената пресуда да се преиначи така што тужбеното барање да се усвои заедно со трошоците на постапката во износ од 34.600,00 денари или првостепената пресуда да се укине и предметот да биде вратен на повторно разгледување и одлучување.

Одговор на жалбата преку полномошникот, поднесе тужената со кој предлага жалбата да се одбие како неоснована и првостепената пресуда да се потврди, а побара и надомест на трошоците направени по повод одговорот на жалбата.

Апелациониот суд во Гостивар, испитувајќи ја побиваната пресуда согласно со чл.351 и чл.354 од ЗПП, ценејќи ја жалбата, одговорот на жалбата и списите во предметот, најде дека:

Жалбата е неоснована.

По повод жалбата, а внимавајќи по службена должност во смисла на чл.354 од ЗПП на сторени повреди на одредбите на парничната постапка од чл. 343 ст.2 т.1, 2, 3, 5, 10, 11, 13 и 14 од ЗПП, овој суд најде дека со првостепената пресуда не е сторена ниту една суштествена повреда на одредбите на парничната постапка предвидена со наведената законска одредба затоа што пресудата е јасна, разбирлива, без противречности помеѓу образложението и изреката, со доволно причини за решителните факти, а утврдените факти произлегуваат од изведените докази поради што истата може во целост да се испита.

Неоснован е жалбениот навод за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Со побиваната пресуда, првостепениот суд утврдил дека тужителката С. И. е родена ќерка на сега покојниот Е. И. кој починал на ден 26.02.2009 година од бракот што го имал со неговата прва жена сега покојната Н.. По смртта на жената на Е. И. истиот на ден 04.05.1979 година склучил брак со Н. И., а сега И. кој брак е заведен во изводот од МКВ што се води под тековен бр.18 за 1979 година. Бидејќи, тужителката и била покерка на Н. И., која во конкретниот предмет е примател на издршката, и како тужителката не била во добри односи со нејзината макеа Н. И., таа заминала да живее кај нејзини роднини во село К.

од каде по 2 години се омажила и заминала да живее во З. во Р.Х. каде и се родиле 4 деца кои се школуваат во З. и каде со својот сопруг има свој стан и каде и ден денес живее. Тужителката повемено доаѓала во Р.М., но во последните 15 години односите со нејзината маќеа малку се подобриле и тужителката не се грижела за нејзината маќеа Н. И.. Покојниот Е.И. својот недвижен имот после неговата смрт и го оставил на неговата втора сопруга Н. која исто така е почината на ден 09.01.2011 година, а која во споров се јавува како примател на издршка. За време на животот со својот сопруг, а и по смртта на својот сопруг покојната Н имала одлични и блиски пријателски односи со Ш. И., бидејќи биле блиски комшии кои комшиски односи траеле се до нејзината смрт, а како одминувале годините Н. како постара жена имала потреба од помош од сега тужената Ш. која се состоела од носење во болница, готвење на јадење, чистење при што тужената се грижела за сега покојната Н. без при тоа Н. да и вети некоја материјална или нематеријална корист. Се до нејзината смрт Н. била здрава жена за која што посебно не требало никој да и пружа некоја специјална помош освен фактот кога во месец јануари 2010 година се разболела и тужената ја носела во болница и после 5-6 дена истата починала, а во тој период, како и многу порано секојдневно се грижела тужената Ш. И.. Тужителката С. И., бидејќи живеала во З., а повремено доаѓала во Р.М, не се грижела за покојната Н. И.. Н. И. додека била здрава, а бидејќи цело време била при чиста свест и здрав разум и предложила и се договорила со сега тужената Ш. И. во присуство на двајца сведоци да отидат кај овластен нотар и да состават договор за доживотна издршка како благодарност за целокупната помош што тужената и ја пружала на сега покојната Незафете додека била жива, а дека нивните односи биле толку блиски говори фактот што за пензијата што ја земала Н. тужената била ополномоштена да ја зема и никогаш не била во лоши односи со тужената Ш. И покрај тоа што тужената Ш. се противела на склучување на ваквиот договор, сепак по наговорување на Н. И. во присуство на сведоците Р.И. и И. З. на ден 12.11.2010 година отишле кај нотар каде што склучиле договор за доживотна издршка во форма на нотарски акт, во присуство на сведоци каде што при чиста свест и здрав разум, сега покојната Н. И. ја изразила својата цврста и непоколеблива волја да како примател на издршката и остави еден дел од нејзиниот недвижен имот. Другиот дел од недвижниот имот, како што е недвижност од 1300 м2 кај бензинска пумпа Е.П. и недвижност од 1600 м2 кај село К., се уште се водат на името на покојната Н. И.. Откако договорот бил склучен и истиот прочитан на глас, странките учеснички во истиот го признале како свој, истиот своерачно го потпишале во присуство на погоре наведените сведоци кои исто така ставиле свој потпис. По склучување на овој договор истиот бил заверен под ОДУ.бр.... од 12.11.2010 година и од тогаш, па наваму истиот произведува правно дејство. Вака склучениот договор е склучен во законски пропишаната форма, а согласно со чл.1030 т.2 од ЗОО в.в. со чл.2, 44, 43, 48, 50, 51 и 55 од Законот за нотаријатот. По склучувањето на договорот во почетокот на месец јануари примателот на издршката Н. И., иако до тогаш била здрава, но поради фактот што била во поодминати години на истата и се слошило и заедно со давателот на издршката Ш. И. била однесена во м.ц. Т. каде што после 4-5 дена Н. И. починала, а за целата болничка документација се грижела тужената која што погребот го

организирана по сите муслимански обичаи, а за обичаите и гостите се грижела тужената додека тужителката не стигнала на време нити на погребот на Н.. Бидејќи, се утврди дека склучениот договор е склучен во пропишана и законска форма судот утврди дека тужителката нема правен интерес од поднесување на ваков вид на тужба и како договорот е реализиран во целост т.е. исполнети се обврските од истиот следувало судот да го одбие тужбеното барање на тужителката како неосновано.

По оценка на овој суд, ваквата фактичка состојба е правилно и целосно утврдена.

Во жалбата се наведува дека при заверката на договорот за доживотна издршка, кој е предмет на овој спор, нотарот немал законско овластување и можност договорот да го завери во форма на нотарски акт во смисла на чл.42 од Законот за нотаријатот затоа што со овој член е дефинирана задолжителноста и тоа на таксативен начин на сите правни дела за кои нотарскиот акт е задолжителен. Во членот 42 не е наведен договорот за доживотна издршка како правно дело кое може да биде заверено во форма на нотарски акт. За овој вид на договор нотарот имал законско овластување само да изврши потврдување на приватната исправа (солемнизација) во смисла на чл.45 в.в. со чл.46 од истиот закон. Исправите потврдени спротивно на чл.46 немаат сила на јавна исправа и се сметаат за апсолутно ништовни. Нотарот при солемнизација одговара за содржината на актот, додека при заверка на нотарските акти во смисла на членот 42 нотарот врши само составување и заверка на актот без да сноси одговорност дали истиот е во согласност со условите и постапката предвидени со посебните закони што за последица има дека договорот за доживотна издршка, чие поништување се бара, кога би бил солемнизиран во форма на приватна исправа тогаш нотарот ќе морал да ги предупреди страните на договорот да ги дефинираат правата и обврските на конкретен и таксативен начин согласно ЗОО. Договорот чие поништување се бара нема дефинирани права и обврски за страните на договорот што јасно се гледа од членот 1 и членот 3 од договорот во кои се наведени формални и недефинирани обврски на давателот на издршката именуваани како чување и негување без да се наведе во што се состои тоа чување и негување што значи дека договорот нема свој предмет поради што е практично непостоечки. Ова е последица на тоа што договорот е заверен во форма на нотарски акт, бидејќи доколку договорот бил заверен во форма на солемнизирана приватна исправа тогаш нотарот ќе морал да им укаже на страните за сите недостатоци на договорот и да ја одбие заверката.

По оценка на овој суд, ваквите жалбени наводи се неосновани.

Со чл.1030 ст.1 од Законот за облигационите односи е предвидено дека договорот за доживотна издршка се составува во писмена форма и се заверува од надлежен суд или нотар.

Со чл.42 ст.1 од Законот за нотаријатот е предвидено дека нотарски акт е задолжителен за: а) договори за уредување на имотните односи меѓу брачните другари и меѓу лицата кои живеат во вонбрачна заедница; б) договори за подарок без предавање на предметот во владеење на даропримачот; в) секој акт за основање, организирање, престанок, статусни и промени на правни лица кои вршат стопанска дејност, институции, фондации и други органи, освен трговските друштва; г) сите правни работи кои ги преземаат слепи или глуви лица кои не знаат да читаат или неми лица кои не знаат да пишуваат и д) договори за располагање со имот на малолетни лица и лица на кои им е одземена или ограничена деловната способност, а со ст.2 од истиот член е предвидено дека со одредбите од ставот (1) на овој член не се задира во одредбите на овој или друг закон според кои за важноста на правната работа е потребно исправата за нив да ја состави суд или нотар.

Со чл.45 ст.1 од Законот за нотаријатот е предвидено дека ако не е во прашање правна работа за која според овој или друг закон е задолжително постоење на нотарски акт, странките можат исправата за правната работа да ја потврдат кај нотарот.

Со чл.46 ст.4 од истиот закон е предвидено дека исправите потврдени спротивно на одредбите на овој член немаат сила на јавна исправа и се сметаат за апсолутно ништовни.

Со чл.56 од истиот закон е предвидено дека нотарскиот акт е апсолутно ништовен, ако: а) е изготвен од нотар кој не е запишан во Именикот на нотарите; б) актот е изготвен од нотар на кој му престанала службата, односно е разрешен; в) е изготвен надвор од службеното подрачје на нотарот; г) не се почитувани одредбите за употреба на службениот јазик; д) не се почитувани одредбите за неписмени, глуви и неми учесници; е) не се почитувани одредбите од членот 55 став (1) точки б), в), г) и з) на овој закон и е) исправите за правните работи врз основа на кои се врши пренос на правото на сопственост, размена, физичка делба на недвижност или засновање на залог не ги составил нотарот на чие подрачје се наоѓа предметот.

Имајќи ги во предвид наведените законски одредби, овој суд смета дека не постои законска причина поради која договорот за доживотна издршка, предмет на овој спор, би бил ништовен затоа што е склучен како нотарски акт, како што правилно заклучил и првостепениот суд. Со чл.1030 ст.1 од ЗОО е предвидено дека договорот за доживотна издршка за да биде полноважен треба да биде заверен од надлежен суд или нотар. Во случајов договорот за доживотна издршка наместо да го заверат односно солемнизираат на нотар, страните на договорот по своја волја го склучиле во форма на нотарски акт, но тоа не е причина за ништовност на договорот. Со чл.42 ст.1 од Законот за нотаријат се предвидени правните дела за кои нотарскиот акт е задолжителен, а со чл.56 од истиот закон се предвидени причините поради кои нотарскиот акт е апсолутно ништовен, но меѓу причините предвидени со овој член за апсолутна ништовност на нотарскиот акт не е предвидено, а како причина за ништовност,

склучувањето на некое друго правно дело во форма на нотарски акт освен оние за кои тоа е задолжително предвидено со чл.42 ст.1 од Законот за нотаријат . Ова значи, а како што правилно заклучил првостепениот суд, дека со чл.42 ст.1 од Законот за нотаријат се предвидени само правните дела за кои нотарскиот акт е задолжителен, но дека склучувањето на било кое друго правно дело во форма на нотарски акт не е забрането доколку волјата на странките е таква. Наводите во жалбата дека договорот за доживотна издршка, а за кој се бара да се утврди дека е ништовен, нема дефинирани права и обврски за страните на договорот што јасно се гледало од членовите 1 и 3 од договорот и што е последица на тоа што договорот е заверен во форма на нотарски акт, а не бил заверен во форма на солемнизирана приватна исправа при што нотарот ќе морал да им укаже на страните за сите недостатоци на договорот и да ја одбие заверката се исто така неосновани. Ова затоа што по оценка на овој суд, во членовите 1 и 3 од спорниот договор се конкретно определени правата и обврските на страните на договорот и обврската на давателот на издршката да го чува и негува примателот на издршката до неговата смрт не се формално наведени и недефинирани затоа што не е наведено во што се состои тоа чување и негување како што се наведува во жалбата, бидејќи значењето на поимите чување и негување се општопознати и не е потребно нивно детално конкретизирање и објаснување. При составувањето на договорот за доживотна издршка во форма на нотарски акт, на договорните страни во присуство на двајца сведоци им било укажано на целта и последиците од склучувањето на договорот, а што овој суд го утврди од содржината на нотарскиот акт ОДУ бр.... од 12.11.2010 година, и со потпишувањето на договорот договорните страни потврдиле дека го склучуваат договорот свесно и со согласност на волјите.

Согласно со чл.160 од Законот за парничната постапка, овој суд ја задолжи тужителката да и ги надомести на тужената трошоците за одговор на жалба во износ од 11.100,00 денари и тоа 6.000,00 денари за состав на одговор на жалба од страна на полномошник адвокат и 5.100,00 денари за такса за одговор на жалба, а согласно со Законот за судските такси и Тарифата за награда и надоместок на трошоците за работа на адвокатите.

Поради ова, а согласно со одредбата од чл.357 од ЗПП, се донесе оваа пресуда како во диспозитивот на истата.

Пресуда на Апелационен суд Гостивар, ГЖ.бр.951/11 од 22.05.2012 година.

(Оваа пресуда е потврдена со пресуда на Врховниот суд на Република Македонија Рев 2.бр.531/2012 од 11.12.2013 година)

8.Парнична постапка - Фактот што со одлука на Врховниот суд на Република Македонија била утврдена повреда на правото на судење во разумен рок не претставува причинска врска со штетата која ја побарува тужителот затоа што тужителот не успеал да докаже дека парничната постапка по предметот П.бр.875/05 не била законита и дека судијата во вршењето на функцијата постапувал незаконито, ниту тоа било утврдено од други надлежни органи кои ја ценат работата на судовите и судиите, а што е законски услов за остварување на побарување за надомест на штета спрема Република Македонија настаната поради работењето на правосудните органи согласно со член 70 ст.1 од Законот за судовите.

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ГОСТИВАР, во совет составен од судиите Наташа Стефановска – претседател на советот, Лидија Кузманоска – Бачевска и Беким Мехмеди – членови на советот, во правната работа на тужителот Б В од Т, против тужената Р М, застапувана од Ј Ѓ – државен правобранител за подрчјето на Тетово, за надомест на штета, вредност на спорот 8.550 евра, одлучувајќи по жалбата на тужителот изјавена против пресудата на Основниот суд во Тетово П.бр.854/11 од 15.11.2011 година, на нејавна седница на советот одржана на ден 14.12.2012 година, ја донесе следната:

П Р Е С У Д А

ЖАЛБАТА на тужителот Б В од Т, **СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА.**

ПРЕСУДАТА на Основниот суд во Тетово П.бр.854/11 од 15.11.2011 од година, **СЕ ПОТВРДУВА.**

Образложение

Основниот суд во Тетово го одбил како неосновано тужбеното барање на тужителот со кое побарал да се задолжи тужената да му ја надомести штетата од 8.550 евра во денарска противвредност со законска затезна камата согласно со ЗВСЗК сметано по куповниот курс на слободниот девизен пазар на денот на наплатата на износи како следува: од 15.06.2005 година на износ од 1.800 евра до наплатата, од 15.09.2005 година на износ од 1.650 евра до наплатата, од 15.12.2005 година на износ од 1.500 евра до наплатата, од 15.03.2006 година на износ од 1.800 евра до наплатата, од 15.06.2006 година на износ од 1.800 евра до наплатата, од 230 евра почнувајќи од 23.03.2009 година до наплатата, на начин на пресметување како во предходната алинеа, од 28.800,00 денари на име

парнични трошоци во постапката со законска затезна камата согласно одредбите од ЗВСЗК почнувајќи од 23.03.2009 година, па до наплатата. Судот го задолжил тужителот на име процесни трошоци да и плати на тужената износ од 9.900,00 денари во рок од 15 дена по правосилноста на одлуката.

Незадоволен од првостепената пресуда останал тужителот кој изјавил навремена жалба со која ја побива пресудата поради сите причини предвидени со чл.342 од ЗПП, како и поради одлуката за надомест на трошоците на постапката, со предлог жалбата да се уважи, првостепената пресуда да се преиначи така што тужбеното барање да се уважи и тужената да се задолжи да му ги плати на тужителот главниот долг со сите споредни побарувања, како и да му ги надомести трошоците на постапката и трошоците за изјавената жалба или првостепената пресуда да се укине и предметот да се врати на повторно судење.

Одговор на жалба не е поднесен.

Апелациониот суд во Гостивар, испитувајќи ја побиваната пресуда согласно со чл.351 и чл.354 од ЗПП, ценејќи ја жалбата и списите во предметот, најде дека:

Жалбата е неоснована.

Испитувајќи ја побиваната пресуда во границите на жалбените наводи, а внимавајќи по службена должност во смисла на чл.354 од ЗПП на сторени повреди на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.1, 2, 3, 5, 10, 11, 13 и 14 од ЗПП, овој суд најде дека со првостепената пресудата не е сторена ниту една суштествена повреда на одредбите на парничната постапка предвидена во наведената законска одредба затоа што првостепената пресуда е јасна, разбирлива, без противречности помеѓу образложението и изреката, со доволно причини за решителните факти, а утврдените факти произлегуваат од изведените докази поради што истата може во целост да се испита.

Неоснован е жалбениот навод за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Со побиваната пресуда првостепениот суд утврдил дека тужителот имал постапка за неплатена закупнина против тужениот ПТУ ----- од Скопје која била заведена во Основниот суд во Тетово под П.бр.827/05, а постапката била завршена со пресуда од 23.03.2009 година со која му било уважено барањето и тужениот во таа постапка бил задолжен да му плати износ од 8.500 евра во денарска противвредност на име неплатена закупнина, како и штета од 230 евра со камата на различни износи, како и процесни трошоци од 28.800,00 денари. Пресудата станала правосилна на 05.07.2010 година, а извршна на 21.07.2010 година, па тужителот сметајќи дека судењето било реализирано во неразумен рок иницирал постапката пред Врховниот суд на РМ и со решение ПСРРГ.бр.199/10 од 12.10.2010 година откако била утврдена повреда на

правото на судење во разумен рок му бил досуден правичен надоместок заради таа повреда во износ од 30.000,00 денари. Тужителот против одлуката, а во врска со висината на надоместокот поднел жалба која му била одбиена, а потоа сметајќи дека со ваквото постапување на основниот суд во постапката за долг му била причинета штета, бидејќи над тужениот во таа постапка Примат Интернационал била отворена стечајна постапка, а решението на Врховниот суд и досудениот паричен надоместок за судење во неразумен рок не е и не преставува надомест на штета и не се поистоветува со институтот надомест на штета која тужителот ја претрпел, го иницирал предметниов спор.

По оценка на овој суд, ваквата фактичка состојба е правилно и целосно утврдена.

Во жалбата се наведува дека Основниот суд во Тетово, а како државна институција на тужената, дејствувал многу бавно и во едноставен правен предмет дозволил од поднесувањето на тужбата, па до донесувањето и врачувањето на пресудата да поминат пет години. Тужениот во тој предмет ја искористил бавноста на судот во решавањето на предметот, па откако го отуѓил целиот имот покренал стечајна постапка која што не е ни водена затоа што било утврдено дека тужениот нема имот. Со ова тужената, а чиј орган е судот, му причинила штета на тужителот. Тужбата е уперена против РМ, а не против судијата кој решавал по предметот поради што првостепениот суд залудно го брани судијата од тужбените наводи дека со незаконита работа му нанел штета на тужителот затоа што таков тужбен навод не е поставен. Во конкретниов случај првостепениот требал да се бави исклучиво со постапувањето на судот, а не на судијата. Првостепениот суд не утврдил дека долгот не му е наплатен на тужителот, ниту утврдил поради кои причини наплатата била невозможна, иако според законот судот е должен правилно и целосно да ја утврди фактичката состојба. Судот можел да утврди дека тужениот имал трансакциски сметки во повеќе банки и со барање до тие банки бил должен да утврди колку парични средства тужениот имал на сметките и да заклучи дали тужителот можел принудно да го наплати своето побарување доколку судот навремено донесол правосилна и извршна пресуда. Врховниот суд зазел став дека со плаќањето на надомест поради судење во неразумен рок не се задира во правото на странката спрема РМ да остварува надомест на штета. Во случајов исклучиво поради судењето во неразумен рок тужителот бил доведен во ситуација побарувањето по правосилна и извршна пресуда да не може да го наплати од должникот што значи дека од страна на судот му е сторена штета. Првостепениот суд неоправдано нашол пропусти во однесувањето на тужителот поради кои не можел да го наплати своето побарување, а тој пропуст се состои во тоа што тужителот не ургирал предметот што поскоро да се заврши. Но, тужителот таква законска обврска немал, а судот кој раководи со парницата има законска обврска спорот да го оконча во разумен рок.

По оценка на овој суд, ваквите жалбени наводи се неосновани. Во случајов е неспорно дека со решение ПСРРГ бр.199/2010 од 12.10.2010 година на Врховниот суд на Република Македонија е усвоено барањето на тужителот и

утврдено е дека му е повредено правото на судење во разумен рок во постапката П.бр.827/05 на Основниот суд во Тетово поради што му е досуден правичен надоместок во износ од 30.000,00 денари. Но, тужителот не докажал дека поради судењето во неразумен рок во постапката П.бр.875/05 не можел да го наплати побарувањето утврдено со правосилната и извршна пресуда од должникот ПТУ Примат Интернационал од Скопје затоа што должникот ја искористил бавноста на судот во решавањето во предметот, па откако го отуѓил целиот имот покренал стечајна постапка која што не е ни водена затоа што било утврдено дека тужениот нема имот. Со решението IV СТ.9/2009 од 18.02.2009 година на Основниот суд Скопје II – Скопје, а за поведување на претходна постапка на постапката за утврдување на причините за отворање на стечајна постапка над должникот ДПТУ ----- – ДОО увоз-извоз од Скопје, тужителот докажал дека благовремено бил информиран за поведување на претходна постапка за утврдување на причините за отворање на стечајна постапка кон должникот спрема кој имал побарување, но тужителот со ниеден доказ не докажал дека спрема должникот не била водена стечајната постапка која наводно била веднаш затворена затоа што должникот немал имот кој претходно го отуѓил искористувајќи ја бавноста на судот во постапувањето во постапката П.бр.875/05, а што тужителот бил должен да го докаже. Со чл.205 ст.1 од ЗПП е предвидено дека секоја странка е должна да ги изнесе фактите и да предложи докази врз кои го заснова своето барање или со кои ги побива наводите и доказите на противникот. Согласно со оваа законска одредба, тужителот имал законска обврска да докаже дека поради судењето во неразумен рок во постапката П.бр.875/05 бил оневозможен да го наплати долгот од должникот во стечајната постапка за која навремено занел дека е отворена, а судот не е должен според одредбите на парничната постапка да пронаоѓа и да изведува докази заради утврдување на фактите врз основа на кои тужителот го заснова своето барање како што неосновано се наведува во жалбата. Наводот дека врховниот суд зазел став дека со плаќањето на надоместот поради судење во неразумен рок не се задира во правото на странката спрема РМ да остварува надомест на штета е неоснован затоа што од решението ПСРРЖ.бр.168/2010 од 15.11.2010 година на Врховниот суд на Република Македонија се утврдува дека врховниот суд, а изјаснувајќи се по жалбениот навод на тужителот дека досудениот паравичен надоместок не е сразмерен на штетата што ја претрпел барателот во делот на износот кој му е досуден во граѓанскиот спор, зазел став дека досудениот паричен надоместок за повреда на правото на судење во разумен рок не е и не претставува надомест на штета односно не се поистоветува со институтот надомест на штета. Исто така, неоснован е жалбениот навод дека првостепениот суд неоправдано нашол пропусти во однесувањето на тужителот поради кои не можел да го наплати своето побарување затоа што овој суд смета дека првостепениот суд правилно оценил дека тужителот можел да го спречи оневозможувањето да го наплати своето побарување од должникот доколку во стечајната постапка, а за чие отворање бил навремено информиран, пријавел дека има побарување спрема должникот за чие утврдување се води постапка пред Основниот суд во Тетово и доколку активно учествувал во постапката П.бр.827/05 во смисла како странка да бара

навремено да му биде доставена одлуката за која, исто така, знаел дека е донесена.

Неоснован е жалбениот навод за погрешна примена на материјалното право за кој во жалбата не се образложува во што се состои. Но, внимавајќи по службена должност на правилна примена на материјалното право во смисла на чл.354 од ЗПП, овој суд утврди дека првостепениот суд правилно го применил материјалното право и тоа чл.70 ст.1 од Законот за судовите со кој е предвидено дека за штета што судија или судија поротник во вршењето на функцијата ќе им ја причини на граѓани или на правни лица со незаконита работа е одговорна Република Македонија. Имајќи ја во предвид наведената законска одредба, овој суд смета дека првостепениот суд правилно одлучил кога го одбил тужбеното барање на тужителот како неосновано затоа што утврдил дека на тужителот не му е причинета штета со незаконита работа на судијата во вршењето на функцијата, а што е законски услов за остварување на побарување на надомест на штета спрема Република Македонија, евентуално настаната поради работењето на правосудните органи.

Со оглед дека тужителот во целост ја загубил парницата, овој суд одлучи дека на тужителот не му следува надомест на трошоците на постапката и за изјавената жалба, а кои се бараат со жалбата.

Поради ова, а согласно со одредбата од чл.357 од ЗПП, се донесе оваа пресуда како во диспозитивот на истата.

Пресуда на Апелационен суд Гостивар, ГЖ.бр.199/12 од 14.12.2012 година.

(Оваа пресуда е потврдена со пресуда на Врховниот суд на Република Македонија Рев 2.бр.443/2013 од 17.06.2014 година)

9. Утврдување на неподобност на извршување - Извршната исправа е поединечен правен акт, јавна исправа, која по правило е резултат на една претходна когнициска постапка (парнична, вонпарнична итн), со која авторитетно и несомнено е утврдено постоењето на побарувањето на доверителот, неговата пристигнатост и легитимацијата на странките во постапката за извршување. Согласно член 17 од ЗИ, Извршната исправа за да биде подобна за извршување потребно е во неа да се назначени доверителот, должникот, предметот, видот, обемот и времето на исполнувањето на обврската. Нејаснотиите или двосмисленоста за некој од овие елементи ја прават извршната исправа неподобна за извршување. Во случај кога во една судска одлука се наведени точно субјектите, предметот, видот, обемот и времето на исполнувањето на обврската, (нема недостаток на битните елементи), не исполнети законските услови за да може да се бара Утврдување на неподобност на пресуда за извршување.

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ГОСТИВАР, во совет составен од судиите: Велко Страшевски – претседател на советот, Африм Јакупи и Бежим Мехмеди – членови на советот, во правната работа на тужителот С. А. од с.Б., против тужените Д. И., Д. Х, Д. О., А. С сите од Г и Н С од с.З.Г., за утврдување на неподобност на пресуда за извршување, вредност 600.000,00 денари, одлучувајќи по жалбата на тужителот, изјавена против пресудата на Основниот суд Гостивар П1.бр.1/11 од 13.07.2012 година, на нејавна седница одржана на ден 23.04.2013 година, донесе,

ПРЕСУДА

ЖАЛБАТА на тужителот, СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА.

ПРЕСУДАТА на Основниот суд Гостивар П1.бр.1/11 од 13.07.2012 година, СЕ ПОТВРДУВА.

Образложение

Основниот суд Гостивар, со обжалената пресуда, тужбеното барање на тужителот С. А. од с. Б. да се утврди дека пресудата на Основен суд Гостивар П.бр.892/2000-IV од 29.10.2009 година, потврдена со пресуда на Апелационен суд Гостивар ГЖ.бр.424/10 од 11.05.2010 година, е неподобна судска пресуда за извршување, а дека оставинското решение на Основниот суд Гостивар О.бр.66/06 од 24.09.2010 година е неподобна за предизвикување на правни последици како и барањето за надомест на трошоци на оваа постапка во износ од 32.500,00 денари, го одбил како неосновано. Воедно го задолжил тужителот

да на тужените им ги надомести трошоците на оваа постапка во износ од 42.336,00 денари и тоа во рок од 15 дена од денот на приемот на оваа пресуда.

Против ваквата пресуда, навремена жалба поднел тужителот со која ја побива истата поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, со предлог, жалбата да се уважи, обжалената пресуда да се укине и предметот да се врати на првостепениот суд на повторно одлучување.

Одговор на жалба не е поднесен.

Апелациониот суд во Гостивар, испитувајќи ја обжалената пресуда, ценејќи ја жалбата и списите во предметот, во смисла на член 351 став 1 и 354 став 1 од ЗПП најде дека,

Жалбата на тужителот е неоснована.

Овој суд во смисла на одредбата од член 354 став 1 од ЗПП, ја испитуваше обжалената пресуда во границите на жалбените причини, а по службена должност внимавајќи на сторени суштествени повреди на одредбите на парничната постапка од член 343 став 2 од ЗПП, најде дека со донесувањето на обжалената пресуда не е сторена суштествена повреда на која овој суд внимава по службена должност, бидејќи обжалената пресуда е јасна, разбирлива, непротивречна, со доволно образложени причини за одлучните факти од кои се раководел судот при одлучувањето, поради што истата може со сигурност и во целост да се испита.

Ценети беа жалбените наводи дека е сторена суштествена повреда на одредбите од ЗПП, бидејќи пресудата се заснова на нејасни причини, односно не се наведени причините за решителните факти, а постои и противречност на она што е наведено во причините на пресудата со содржината на исправите и јавните исправи изведени како доказ.

Ваквите жалбени наводи се неосновани од причина што кои факти ќе ги земе како докажани одлучува судот по свое убедување, а оцената на доказите е исклучиво работа на судот, таа е независна од волјата на странките, уште повеќе независна е од согласната волја на двете странки, во конкретниов случај првостепениот суд совесно одредил и проценил какви резултати дале изведените докази.

Извршната исправа е поединечен правен акт, јавна исправа, која по правило е резултат на една претходна когнициска постапка (парнична, вонпарнична, кривична, управна, арбитражна итн) со која авторитетно и несомнено е утврдено постоењето на побарувањето на доверителот, неговата пристигнатост и легитимацијата на странките во постапката за извршување. Оттука, правилно првостепениот суд утврдил од пресудата на Основниот суд

Гостивар П.бр.892/2000-IV од 29.10.2009 година дека сега тужителот С.А. е задолжен да на Д.И., Д.А., А.С. и Н.С. сите од Г. им исплати на име главен долг износ од 1.137.570,00 денари со законска камата како и на име трошоци на постапка износ од 348.680,00 денари.

Неосновани се жалбените наводи за погрешно утврдена фактичка состојба.

Имено, првостепениот суд од изведените докази ценети во смисла на член 8 од ЗПП, утврдил дека Основниот суд во Гостивар постапувајќи по тужбата на тужителите Д.И., Д.А, А.С. и Н.С. сите од Г., против тужениот С.А. од Г. донесол пресуда П.бр.892/2000-IV од 29.10.2009 година со која го задолжил сега тужителот С.А да на тогаш тужителите Д.И. Д.А, А.С. и Н.С. сите од Г. на име надомест на материјална штета им исплатил вкупен износ од 1.137.570,00 денари со камата како и трошоци на постапка и износ од 348.680,00 денари. Против оваа пресуда, сега тужителот С.А поднесол жалба до Апелациониот суд во Гостивар. Постапувајќи по таа жалба, Апелациониот суд во Гостивар донел пресуда КЖ.бр.424/10 од 11.05.2010 година, со која пресудата на Основниот суд во Гостивар во однос на главното тужбено барање ја потврдил, а ја преиначил во однос на досудените трошоци на постапката. Во текот на постапката поточно во 2004 година тужителот Д.А. починал но таа околност ниту еден од странките не ја изнеле пред првостепениот суд, а ја изнел во жалбена постапка полномошникот на С.А.. Апелациониот суд во Гостивар оценил дека оваа околност не претставува суштествена повреда на одредбите на парничната постапка, па ја потврди пресудата во делот на главеното тужбено барање. Законските наследници на покојниот Д.А. до Основниот суд во Гостивар поднеле предлог за расправање на ново пронајден имот на оставителот Д.А. кој ново пронајден имот всушност преставувало правото кое за покојниот Д.А. произлегувало од пресудата П.бр.892/2000-IV од 29.10.2009 година, на Основниот суд во Гостивар. Со решение на Основен суд Гостивар О.бр.66/06 од 24.09.2010 година, како наследници на ова право се огласени сега тужените Д.О. и Д.Х. и двајцата од Г.. Врз основа на извршна исправа, пресудата П.бр.892/2000-IV од 29.10.2009 година на Основниот суд во Гостивар до извршителот В.Ј. именувана за подрачјето на Основниот суд во Гостивар сега тужените како доверители поднеле барање за извршување против сега тужителот како должник, а заради намиравање на побарувањето кое произлегува од пресудата П.бр.892/2000-IV од 29.10.2019 година на Основниот суд во Гостивар. Од страна на извршител Весна Јакимоска донесен е налог за извршување врз недвижност И.бр.3340/10 од 3.11.2010 година со кое се определува дека се спроведува извршување врз недвижност на сега тужителот С.А. а заради наплата на парично побарување на доверителот Д.И., законските наследници на Д.А. Д.А. и Д.О. и А.С. и Н.С., а во продолжение на таа извршна постапка биле преземени и други извршни дејствија спрема сега тужениот С.А. а согласно одредбите од Законот за извршување. Од увидот во пресудата П.бр.892/2000-IV од 29.10.2009 година на Основниот суд во Гостивар судот утврди дека сега тужителот С.А. е задолжен да на Д.И., Д.А., А.С. и Н.С. сите од Г. им исплати на име главен долг износ од 1.137.570,00 денари со

законска камата како и на име трошоци на постапката износ од 348.680,00 денари. Од увидот во решение на Основен суд Гостивар О.бр.66/06 од 24.09.2010 година судот утврди дека како законски наследници на правото на Д. А кое произлегува од пресуда П.бр.892/2000-IV од 29.10.2019 година на Основниот суд во Гостивар се огласени сега тужените Д. О. и Д. Х. од увидот на налог за извршување врз недвижност И.бр.3340/10 од 3.11.2010 година на извршител В Ј, именувана за подрачје на Основен суд Гостивар, судот утврди дека се спроведувало извршување врз недвижност не сега тужителот С. А заради наплата на парично побарување на доверителот Д И. законските наследници на Д. А.Д. Х., Д. О. и А С. и Н. С.. Предвид на погоренаведеното, судот утврди дека тужбеното барање на тужителот е неосновано.

Според овој суд, вака утврдената фактичка состојба е правилна и целосна, бидејќи истата во целост произлегува од изведените и правилно ценети факти и докази во текот на постапката, а воедно претставува и доволна основа за правилна примена на материјалното право.

Овој суд ги ценеше жалбените наводи на тужителот дека сите обиди со наследно решение на новопронајдениот имот да се огласат наследниците се нелегитимни и неподобни обиди за да се надмине грешката која е направена во текот на постапката која е настаната со непријавување на смртта на тужителот од страна на тогаш тужителите. Натаму се наведува дека по логика на тужителот, без разлика на тоа што е сторено, судот требало комплетно да ја утврди фактичката состојба и по слободно убедување да донесе одлука, а не од страна на полномошникот да се наведува дека судијата не смее да ги исправа грешките на Апелациониот суд.

Согласно член 13 став 2 од Законот за судовите кој гласи - Правосилната судска одлука има неприкосновено правно дејство. Во став 3 од истиот член кој гласи - Судската одлука може да ја менува или укинува само надлежен суд во постапка пропишана со закон.

Во смисла на горенаведената одредба, по мислење на овој суд, ваквите жалбени наводи се неосновани од причина што првостепениот суд ги ценел наводите дека пресудата на Основниот суд Гостивар П.бр.892/2000-IV од 29.10.2009 година, била неподобна за извршување бидејќи лицето Д. А. било починато, но истите не ги зел предвид, бидејќи истите наводи биле изнесени и ценети во жалбената постапка која се водела пред Апелациониот суд Гостивар, а по повод поднесената жалба против пресудата на Основниот суд Гостивар П.бр.892/2000-IV од 29.10.2009 година.

По мислење на овој суд, елементите (субјективни, објективни и временски) кои се потребни за една извршна исправа да биде подобна за извршување се определени со ЗИ. Извршната исправа е подобна за извршување ако во неа се назначени доверителот, должникот, предметот, видот, обемот и времето на исполнувањето на обврската (чл.17 ст.1 од ЗИ). Отсуството, двосмисленоста или нејаснотиите за некој од овие елементи ја прават

извршната исправа неподобна за извршување. Оттука, правилно е утврдено од страна на првостепениот суд дека во конкретниов случај пресудата на Основниот суд Гостивар П.бр.892/2000-IV од 29.10.2009 година се наведени точно субјектите, предметот, видот, обемот и времето на исполнувањето на обврската.

Овој суд ги ценеше и останатите жалбени наводи истакнати во жалбата на тужителот, но смета дека истите не се од влијание за поинакво одлучување во конкретниот случај, од причина што на правилно и целосно утврдената фактичка состојба првостепениот суд правилно го применил и материјалното право.

Имајќи го во предвид сето погоре наведено судот ја одби жалбата на тужителот и ја потврди одлуката на првостепениот суд во смисла на член 357 од ЗПП.

Пресуда на Апелационен суд Гостивар, ГЖ.бр.1101/12 од 23.04.2013 година.

(Оваа пресуда е потврдена со пресуда на Врховниот суд на Република Македонија Рев2.бр.670/2013 од 12.06.2014 година)

10. Облигациони односи - Согласно член 95 став 1 од ЗОО, сопственикот на недвижниот имот не може да бара да се утврди ништовност на договор за купопродажба склучен преку овластен полномошник-адвокат, во ситуација кога двете страни и тужител во својство на продавач (преку полномошник) и тужениот во својство на купувач, ја имале деловната способност, согласноста на нивните волји, со дозволен ивозможен предмет и основ на договорот, како и потребната форма, а во однос на издаденото полномошно од тужителот на овластениот полномошник не е докажано дека адвокатот направил фалсификат на полномошното.

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ВО ГОСТИВАР, во совет составен од судиите: Зариф Зеќири – претседател на советот, Африм Јакупи и Наташа Стефановска – членови на советот, во правната работа на тужителот С С Д од П Р.С, против тужениот К М од с.В, за утврдување на товноста на договор, вредност на спорот 510.000,00 денари, одлучувајќи по жалбата на тужителот изјавена преку полномошникот З И адвокат од Тетово, против пресудата на Основниот суд Тетово П1.бр.269/11 од 06.03.2012 година, на нејавна седница на советот одржана на ден 15.03.2013 година, донесе:

П Р Е С У Д А

ЖАЛБАТА на тужителот, **СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА.**

ПРЕСУДАТА на Основниот суд Тетово П1.бр.269/11 од 06.03.2012 година, **СЕ ПОТВРДУВА.**

О б р а з л о ж е н и е

Основниот суд Тетово, со обжалената пресуда, тужбеното барање на тужителот С С Д од П Р. С ул. Ј бр.39, за да се утврди дека договорот за купопродажба на недвижниот имот ОВ.бр.-----96 од 21.08.1996 година заведен пред Основен суд Тетово кој на тужениот му послужил како основ за стекнување на сопственост и основ за промена во јавните книги, список на промени 18/97 при одделение за премер и катастар во Тетово, е ништовен во делот и за делот од имотот кој се однесува помеѓу првата договорна страна – тужителката во својство на продавач и тужениот во својство на купувач, а за површина од (една половина) од вкупната површина од 544 м2, предметот на договорот или површина од 272 м2 како дел од КП.бр.2008/1 по ПЛ.бр 909 на КО-В, и помеѓу нив во однос на правото на сопственост и извршената промена

во јавните книги СП.бр.18/---- не произведува правно дејство поради непостоење на страна т.е. легитимно лице, за негово склучување потпишување и негова заверка во својство на продавач, како и да се утврди правото, оваа пресуда на тужителката да и претставува основ за промена на јавните книги во смисол на нејзино уништување и превземање од Катастарот на земјиште во катастарот на недвижности по однос на делот од наведената парцела, како и да се задолжи тужениот на тужителката да и ги надомести сите процесни трошоци во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата, а под закана на присилно исполнење, го одбил како неосновано. Воедно ја задолжил тужителката да на тужениот К М, од с. В, му плати трошоци сторени по постапката сума во износ од 25.220,00 денари, во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата а под страв на присилно исполнење.

Незадоволен од ваквата пресуда останал тужителот кој преку својот полномошник изјавил навремена жалба, оспорувајќи ја истата поради суштествена повреда на одредбите на парничната постапка, поради погрешно или нецелосно утврдена фактичка состојба и поради погрешна примена на материјалното право, со предлог, жалбата да се уважи, обжалената пресуда да се преиначи во смисла тужбеното барање да биде усвоено во целост онака како е поставено во тужбата заедно со барањето по однос на парничните трошоци побарани во текот на првостепената постапка плус трошоците за жалба на име такса за жалба износ од 20.400,00 денари и трошоци на име состав на жалба со паушал 3.900,00 денари или пак првостепената пресуда да се укине и предметот да се врати на повторно одлучување пред првостепениот суд.

Одговор на жалба не е поднесен.

Апелациониот суд Гостивар, постапувајќи по жалбата, обжалената пресуда и сите списи во предметот, во смисла на член 351 став 1 и член 354 став 1 од ЗПП, најде:

Жалбата е неоснована.

Овој суд во смисла на одредбата од член 354 став 1 од ЗПП, ја испитуваше обжалената пресуда во границите на жалбените причини, а по службена должност внимавајќи на сторени суштествени повреди на одредбите на парничната постапка од член 343 став 2 од ЗПП, најде дека со донесувањето на обжалената пресуда не е сторена ниту една од суштествените повреди на кои овој суд внимава по службена должност, бидејќи обжалената пресуда е јасна, разбирлива, непротивречна, со доволно бразложени причини за одлучните факти од кои се раководел судот при одлучувањето, поради што истата може со сигурност и во целост да се испита.

Неосновани се жалбените наводи за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Имено, првостепениот суд од изведените докази во постапката, ценејќи ги сите докази посебно и заедно во смисла на член 7 и 8 од ЗПП, утврдил дека тужителката С е внука на пок. С Л бивш од с. Б а која починала на ден 06.12.1953 година. Согласно решение О.бр.328/-- од 23.06.1977 година тужителката С е огласен за наследник на пок. Л по право на преставување од нејзиниот пок. татко С, внук на покојната Л, и тоа на 1/8 од Кп.бр.2008/1 м.в. „Сеица,, ов. градина 5 кл. која целата мери во површина од 1360 м2. Тужениот со договор за купопродажба Ов.бр.1270/-- од 21.08.1996 година, заверен пред Основен суд Тетово од тужителката С С со место на живеење во П ул. Ј бр.39 како и М М од с. В со место на живеење во Б на ул.,, 3 “ бр.4 кои биле сопственички на по 1/2 една половина од КП.бр.2008/1 на м.в. Село ов. Градина 4 класа која целата мерала површина од 1360 м2 опишана во Пл.бр.22 на Ко В, и двете застапувани од П С, адвокат од Тетово како продавачки купил дел од ова парцела во површина од 544 м2, и тоа од северниот дел кој што се граничи од едната страна со Кп.бр.2009/2 а од друга страна Кп.бр.1993/2 и 1993/2, а од северната страна на Општински пат, а за купопродажба цена од 20.000 денари. Купопродажната цена ја имаат примено целосно, а недвижноста му ја предале во сопственост и владение на купувачот- тужениот ослободен од било какви терети. Тужителката на ден 12.08.1996 година го ополомоштила адвокатот П С од Т како тужител-тужен да во нејзино име може да склучи договор за купопродажба на недвижен имот и тоа Кп.бр.2008 по Пл.бр.22 на Ко В со купувачот К М од с. В, кое полномошно своерачно го потпишала и во текот на постапката не го негирала нејзиниот потпис. Исто така на ден 12.08.1996 година и лицето М М од Б ул.,, 3 бр.4 го ополномоштила адвокат П С од Т да и во нејзино име може да склучи и потпише пред судот договор за купопродажба за Кп.бр.2008 по Пл.бр.22 на КО В со купувачот К М од с. В, кое полномошно своерачно го потпишала.

По мислење на овој суд, вака утврдената фактичка состојба е правилна и целосно утврдена и истата произлегува од изведените и правилно ценети докази, а воедно претставува и доволна основа за правилна примена на материјалното право.

Ценети беа жалбените наводи дека во однос на предметот на договорот постои очигледен правен расчекор помеѓу договорот за купопродажба и полномошното. Предмет на договорот за купопродажба е дел од парцелата која претставува КП.бр.2008/1, додека во полномошното овластувањето се однесува на имот кој претставува КП.бр.2008. Натаму се наведува дека полномошното е потпишано од лицето Д С, а во полномошното стои дека долупотпишана е лицето С С.

По мислење на овој суд, ваквите жалбени наводи се неосновани од причина што правилно првостепениот суд утврдил дека тужителката го ополномоштила адвокат П С од Т да во нејзино име може да склучи договор за купопродажба на недвижен имот КП.бр.2008 по Пл.бр.22 на КО В со купувачот К М, а исто така правилно утврдил дека согласно решение О.бр.328/72 од 23.06.1977 година тужителката е огласена за наследник на пок.Л по право на

претставување од нејзиниот пок татко С, внук на покојната Л и тоа на 1/8 од КП.бр.2008/1 на м.в.Сокучница, овошна градина во површина од 1360 м2.

Оттука, тужителката не наследила друг имот под КП.бр.2008/2, КП.бр.2008/3, КП.бр.2008/4 итн., а заведен во ПЛ.бр.22 на КО В согласно решението на Општинскиот суд Тетово О.бр.328/-- од 23.06.1977 година, па за да постои очигледен правен расчекор помеѓу договорот за купопродажба и полномошното.

Исто така, овој суд смета дека не стојат наводите дека всушност Д С и лицето С С се различни лица, бидејќи и во самата тужба во овој спор е наведена како тужител С С Д од П.

Неосновани се жалбените наводи за погрешна примена на материјалното право.

Согласно член 95 став 1 од ЗОО кој гласи - Договорот кој не е во согласност со Уставот, законите и добрите обичаи е ништовен, ако целта на повреденото правило не упатува на некоја друга санкција или ако со законот во определениот случај не е предвидено нешто друго.

Имајќи ја предвид горенаведената одредба, по мислење на овој суд тужителот не докажал дека договорот за купопродажба на недвижен имот Ов.бр.1270/ од 21.08.1996 година заверен пред Основен суд Тетово е ништовен во делот од имотот кој се однесува помеѓу првата договорна страна – тужителката во својство на продавач и тужениот во својство на купувач, бидејќи договорните страни ја имале деловната способност, согласноста на нивните волји, со дозволен ивозможен предмет и основ на договорот, како и потребната форма на истите. Оттука, по мислење на овој суд, во овој случај правилно е применет член 95 од ЗОО.

Овој суд при одлучувањето ги имаше предвид и останатите жалбени наводи истакнати во жалбата на тужителите, но истите најде дека се ирелевантни и не се од влијание за поинакво одлучување во конкретниот случај дотолку повеќе што првостепениот суд дал доволно образложени причини од кои се раководел при одлучувањето.

Од овие причини, согласно член 357 од ЗПП, следуваше да се одлучи како во изреката на оваа пресуда.

Пресуда на Апелационен суд Гостивар, ГЖ.бр.1106/12 од 15.03.2013 год.

(Оваа пресуда е потврдена со пресуда на Врховниот суд на Република Македонија Рев2.бр.444/2013 од 20.03.2014 година)

2.2. СПОРОВИ ОД РАБОТНИ ОДНОСИ

1. **Работни спорови** - Правилно првостепениот суд утврдил постоење на вина, како основ за граѓанско-правна одговорност на тужениот, согласно чл.145 од ЗОО да ја надомести причинетата штета. При тоа, не станува збор за утврдување на вина во кривично-правна смисла, па е ирелевантно тоа што во случајот не постои правосилна кривична судска пресуда за утврдена вина на тужениот. Правилно првостепениот суд во конкретниот случај го применил чл.141 ст.1 од ЗОО, според кој, тој што ќе му причини штета на друг, должен е да ја надомести, доколку не ќе докаже дека штетата настанала без негова вина. Според чл.145 од ЗОО, вина постои кога штетникот причинил штета намерно или со невнимание. Во случајот, вината на тужениот се состои во тоа што тој, иако бил должен, не ја почитувал методологијата на работењето при откуп на пченица од производителите на пченица во откупниот пункт и нејзиното разменување со брашно или сточно брашно во соодветен сооднос, со што го предизвикал констатираниот кусок.

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ВО ГОСТИВАР, во совет составен од судиите Изет Исмаили-претседател на советот, Златко Ангелкоски и Рафис Идризи-членови на советот, во правната работа на тужителот Ж. П. АД Т., против тужениот А. Ш. од с.П., за надомест на штета, вредност на спорот 2.178.141,00 ден., одлучувајќи по жалбата на тужениот, изјавена преку полномошникот А. М., адвокат од Т., против пресудата на Основниот суд во Т. РО.бр. од 14.03.2012 год., на нејавната седница одржана на ден 04.09.2012 година, донесе

ПРЕСУДА

ЖАЛБАТА на тужениот А. Ш. од с.П., изјавена преку полномошникот, адвокатот А. М. од Т., **СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА.**

ПРЕСУДАТА на Основниот суд во Тетово РО.бр. од 14.03.2012 година, **СЕ ПОТВРДУВА.**

Образложение

Со обжалената пресуда, тужбеното барање на тужителот се уважува во целост. Се задолжува тужениот да му плати на тужителот на име причинета материјална штета сума од 2.178.141,00 ден. со законска казнена камата на овој износ во висина на референтната стапка на НБРМ што за секое полугодие важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие, зголемена за 8% процентни поени, сметано од денот на пресудувањето, 14.03.2012 год. па до плаќањето, како и да му плати на тужителот на име трошоци по постапката износ од 102.618,00 ден., сето во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата, под страв на присилно извршување.

Против ваквата пресуда, навремено, жалба поднесе тужениот, преку неговиот полномошник, поради суштествена повреда на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, погрешна примена на материјалното право и поради одлуката за парничните трошоци, со предлог, жалбата да се уважи, обжалената пресуда да се преиначи и одбие тужбеното барање на тужителот како неосновано, и да се задолжи тужителот на тужениот да му ги надомести трошоците согласно приложениот предлог трошковник од 19.03.2012 год.

Тужителот поднесе одговор на жалба, со предлог жалбата на тужениот да се одбие како неоснована и да се потврди првостепената пресуда.

Апелациониот суд во Гостивар, испитувајќи ја обжалената пресуда, согласно чл.351 и 354 од ЗПП, ценејќи ја жалбата, одговорот на жалбата и списите во предметот, најде дека,

Жалбата на тужениот е неоснована.

Неоснован е жалбениот навод за сторена суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.13 од ЗПП, во обжалената пресуда. Пресудата нема недостатоци поради кои не може да се испита. Изреката на пресудата е разбирлива, не противречи самата на себеси и на причините за пресудата. Во пресудата се дадени причините за решителните факти, кои се јасни и непротивречни.

Неоснован е жалбениот навод за сторена повреда од чл.343 ст.2 т.1 и ст.2 т.1 и 7 од ЗПП. Според жалбата, иако бил изменет судскиот совет на рочиштето од 14.03.2012 година, советот наместо да отпочне со судење одново, продолжил со изведување на докази. Според чл.301 ст.3 од ЗПП, ако рочиштето се одржува пред изменет совет, главната расправа мора да почне одново, но советот може, откако странките ќе се изјаснат за тоа, да одлучи повторно да не се сослушаат сведоците и вештаците и да не се врши нов увид, туку да се прочитаат записниците за изведувањето на овие докази. Во случајот, на главната расправа од 14.03.2012 год. која се одржувала пред изменет совет, според записникот од оваа расправа, по добиената согласност на присутните странки и

полномошници, првостепениот суд го прочитал записникот од 19.04. 2011 год. кога судот ги извел писмените докази во постапката. Со тоа, иако судот на последното рочиште за главна расправа не донел формално решение за тоа главната расправа да почне одново, но ги извел сите докази кои биле изведени и порано, се смета дека не го повредил начелото на непосредност, бидејќи тоа формално решение е содржано во решението за изведување на сите докази.

Неоснован е жалбениот навод дека првостепениот суд на записник за главна расправа не ставил констатација дали полномошникот на тужителот е дипломиран правник со положен правосуден испит, со оглед дека вредноста на спорот е поголема од 1.000.000,00 ден., согласно чл.82 од ЗПП. Тужениот во текот на постапката не приложил докази на околноста дека полномошникот на тужителот не е дипломиран правник со положен правосуден испит, ниту истакнал тврдење дека полномошникот на тужителот со оглед на вредноста на предметот на спорот не може да се појави како полномошник на тужителот во конкретниот спор, поради немање положен правосуден испит.

Неоснован е жалбениот навод за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба во обжалената пресуда. Врз основа на изведените докази, првостепениот суд утврдил дека тужениот, кој работел кај тужителот на работно место откупувач-продавач во откупен пункт бр.19 во с.Г. до 30.04.2009 год. кога работниот однос му престанал со отказ по негово барање, не ја почитувал методологијата на работењето при откуп на пченица од производителите на пченица во откупниот пункт и нејзиното разменување со брашно или сточно брашно во соодветен сооднос. На ден 29.12.2008 год. пописна комисија на тужителот направила попис во наведениот откупен пункт, при што било утврдено дека постои финансиски кусок во работењето на тужениот во износ од 1.710.829,50 ден.(по наод на вештото лице во износ од 1.773.224,25). Во текот на 2009 год., сметано заклучно со 30.04.2009 год. кога работниот однос му престанал со отказ по негово барање, финансискиот кусок во работењето на тужениот се зголемил уште и за сума од 404.657,50 ден., согласно наводите од тужбата на тужителот(додека по наодот на вештото лице за сума од 404.919,90 ден.), со што тужениот по своја вина му причинил штета на тужителот во висина на износите утврдени од страна на вештото лице, поради што е задолжен да ја надомести истата, согласно чл.141 ст.1 од ЗОО. Кусокот се појавува во соодносот помеѓу количината на откупена, а непредадена пченица, кој изнесува 151.925 кг, или во пари со пресметан ДДВ од 5 %, износ од 1.754.733,75 ден. за 2008 год., како и кусок на брашно од сите типови и сточно брашно од 1.098 кг, или во пари со пресметан ДДВ износ од 18.490,50 ден. за 2008 год, или вкупен кусок за 2008 год. од 1.773.224,25 ден., а за периодот после 2008 год. заклучно со 13.01.2010 год., по јавување на други индивидуални земјоделци кај тужителот кои предале жито, а за тоа не добиле надомест во брашно, во количина од 35.058 кг. пченица, или во пари со пресметан ДДВ износ од 404.919,90 ден. Со тоа, вкупниот кусок, односно материјална штета изнесува 2.178.141,90 ден. На досудениот износ на материјална штета тужениот е задолжен да ја плати и опишаната законска

казнена камата сметано од денот на пресудувањето, 14.03.2012 год. до плаќањето.

Неоснован е жалбениот навод на тужениот дека тој во 2008 год. во собирниот пункт во с.Г. за сметка на тужителот откупил вкупна количина од 158.956 тони пченица, а му предал на тужителот поголема количина на пченица за 551 кг или вкупно имал предадено 159.551 тони, кој вишок се појавувал поради одбитоци од тежината на пченицата од 2 % до 4 %. Правилно првостепениот суд врз основа на изведените докази утврдил дека во случајот се појавувал кусок во соодносот помеѓу количината на откупена, а непредадена пченица кој изнесува 151.925 кг, или во пари со пресметан ДДВ од 5 %, износ од 1.754.733,75 ден. за 2008 год., како и кусок на брашно од сите типови и сточно брашно од 1.098 кг, или во пари со пресметан ДДВ износ од 18.490,50 ден. за 2008 год, или вкупен кусок за 2008 год. од 1.773.224,25 ден., а за периодот после 2008 год. заклучно со 13.01.2010 год., по јавување на други индивидуални земјоделци кај тужителот кои предале жито, а за тоа не добиле надомест во брашно, во количина од 35.058 кг пченица, или во пари со пресметан ДДВ износ од 404.919,90 ден. Со тоа, вкупниот кусок, односно материјална штета изнесува 2.178.141,90 ден.

Неоснован е жалбениот навод дека вештиот наод на вештото лице дипл. ек. Душко Апостоловски е нереален и се базира на сомнителни вредности и податоци и врз сомнителни картици, и при изработката на истиот не бил вклучен тужениот и неговиот полномошник. Според чл.7 од ЗПП, странките се должни да ги изнесат сите факти врз кои ги засноваат своите барања и да предложат докази со кои се утврдуваат тие факти, а според чл.8 од ЗПП, кои факти ќе ги земе како докажани одлучува судот по свое убедување, врз основа на совесна и грижлива оценка на секој доказ посебно и на сите докази заедно, како и врз основа на резултатите од целокупната постапка. Според чл.205 ст.1 од ЗПП, секоја странка е должна да ги изнесе фактите и да предложи докази врз кои го заснова своето барање или со кои ги побива наводите и доказите на противникот. Во случајот, правилно првостепениот суд вештиот наод на вештото лице го прифатил како веродостоен доказ. Ова со оглед дека вештиот наод и мислење од март 2010 год. вештото лице го изготвило врз основа на извршен увид во документацијата на предметот и документацијата што му била презентирана на одржаното вештачење на ден 13.01.2010 год. во просториите на тужителот, на кое тужениот и неговиот полномошник не присуствувале иако биле писмено поканети. Вештото лице извршило увид во список за нереализирана пченица за 2008 год. со приложени кантарни белешки, список на непријавени земјоделци во списокот на нереализирана пченица за 2008 год. со приложени кантарни белешки, извештај од централна пописна комисија за извршен попис на ден 31.12.2008 год., пописни листи од 26.12.2007 год. и 29.12.2008 год., записник за срамнување за откупен пункт 19 – Г. – продавач А. Ш., сметководствена картица за сточно брашно за 2008, 2009, сметководствена картица за брашно Т-400 за 2008, 2009, сметководствена картица за брашно Т-500 за 2008, 2009, сметководствена картица за жито за 2008, 2009, непријавени кантарни белешки за индивидуални земјоделци до 13.01.2010 год. со

побарување до тужителот и непријавени кантарни белешки за индивидуални земјоделци до 13.01.2010 год. со побарувања од тужителот-повеќе издадено. Против ова вештачење тужениот на записник за расправа од 06.09.2010 год. приговарал на околноста дека не било направено раздвојување на износите за кои се тврди дека ги должи тужениот, по години. Дополнението на вештиот наод и мислење од февруари 2011 год. е направено врз основа на увид во документацијата на предметот и документацијата што била презентирана на одржаното вештачење на ден 18.01.2011 год. во просториите на тужителот, во присуство и на тужениот. Вештото лице има ставено писмена забелешка во вештачењето дека тужениот се изјаснил дека ќе достави дополнителни пречистени прегледи за датата на кантарните белешки, но до денот на изготвување на овој извештај тоа не е направено. Дополнението на вештиот наод и мислење од јануари 2012 год. е направено врз основа на увид во документацијата на предметот и документацијата што била презентирана на одржаното вештачење на ден 18.01.2011 год. во просториите на тужителот, во присуство и на тужениот.

Неоснован е жалбениот навод дека првостепениот суд не бил надлежен да утврдува вина на тужениот, туку за тоа е надлежен кривичен суд, а во случајот не постои правосилна судска пресуда за утврдена вина на тужениот, поради што првостепениот суд погрешно го применил чл.141 ст.1 од ЗОО. Правилно првостепениот суд во конкретниот случај го применил чл.141 ст.1 од ЗОО, според кој, тој што ќе му причини штета на друг, должен е да ја надомести доколку не ќе докаже дека штетата настанала без негова вина. Според чл.145 од ЗОО, вина постои кога штетникот причинил штета намерно или со невнимание. Во случајот, вината на тужениот се состои во тоа што тој, иако бил должен, не ја почитувал методологијата на работењето при откуп на пченица од производителите на пченица во откупниот пункт и нејзиното разменување со брашно или сточно брашно во соодветен сооднос, со што го предизвикал констатираниот кусок. Со тоа првостепениот суд утврдил постоење на вина како основ за граѓанско-правна одговорност на тужениот согласно чл.145 од ЗОО да ја надомести причинетата штета, а не станува збор за вина во кривично-правна смисла.

Неоснован и необразложен е жалбениот навод по однос на одлуката за каматата во обжалената пресуда, која правилно е досудена согласно чл.266-а и 266-б од Законот за изменување и дополнување на ЗОО(Сл.в. на РМ бр. 161/2009) сметано од денот на пресудувањето, 14.03.2012 год. до конечна исплата.

Со оглед на горенаведеното, неоснован е жалбениот навод за погрешна примена на материјалното право во обжалената пресуда.

Неоснован и необразложен е жалбениот навод по однос на одлуката за парничните трошоци и наводот дека првостепениот суд не ги зел во предвид доказите и барањето на тужениот за ослободување од парничните трошоци. Имено, првостепениот суд има донесено решение за ослободување на тужениот

од плаќање на парничните трошоци од 20.06.2011 год., но тоа се однесува само за судската такса за жалба против пресудата од 19.04.2011 год. Освен тоа, во случајот се применува чл.148 од ЗПП, според кој, странката која во целост ќе ја загуби парницата е должна на противната странка и на нејзиниот замешувач да им ги надомести трошоците.

Од овие причини, согласно чл.357 од ЗПП, следуваше да се одлучи како во изреката.

Пресуда на Апелационен суд Гостивар, РОЖ.бр.307/12 од 04.09.2012 год.

(Оваа пресуда е потврдена со пресуда на Врховниот суд на Република Македонија Рев.2.бр.149/2013 од 04.02.2014 год.)

2. Работни спорови – Одлуката на работодавачот со која му се откажува договорот за вработување на работникот поради кршење на работниот ред и дисциплина или работните обврски со отказан рок согласно член 81 ст.1 т.1,3,7 11 од ЗРО, е правилна и законита, која во постапката се докажува дека работникот во текот на работното време неовластено ги користи средствата за работа за лични потреби.

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ГОСТИВАР, во совет составен од судиите Рафис Идризи – претседател на советот, Златко Ангелкоски и Изет Исмаили – членови на советот, во правната работа на тужителката П.С. од Г., против тужениот Ш. М. д.о.о. С., за работен спор-поништување на решение, вредност на спорот 40,000,00 денари, одлучувајќи по жалбата на тужениот, изјавена преку полномошникот Д.М., адвокат од С., против пресудата на Основниот суд во Гостивар, РО. бр.131/11 од 04.06.2012 година, на нејавна седница одржана на ден 31.05.2013 година, ја донесе следната

ПРЕСУДА

ЖАЛБАТА на тужениот Ш. М. д.о.о. С., изјавена преку полномошникот Д.М., адвокат од С., **СЕ УВАЖУВА.**

ПРЕСУДАТА на Основниот суд во Гостивар, РО. бр.131/11 од 04.06.2012 година, **СЕ ПРЕИНАЧУВА И СЕ ОДЛУЧУВА:**

ТУЖБЕНОТО БАРАЊЕ на тужителката П.С. од Г. со кое барала да се поништат како незаконити решенијата донесени од страна на тужениот Ш. М. д.о.о. С. и тоа решението број ... од 12.05.2010 година со кое тужителката е отстранета од работно место со надомест во висина на една плата на работникот, како и Решението за откажување на договорот за работа заведено под број ... од 17.05.2010 година, и да се задолжил тужениот да ја врати тужителката на работно место согласно нејзината стручна подготовка со сите права и обврски што произлегуваат од работното место, како и да и ги надомести трошоците по постапката во износ од 37.540,00 ден., **СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНО.**

СЕ ЗАДОЛЖУВА, тужителката П.С. од Г. да на тужениот Ш. М. д.о.о. С. му ги надомести трошоците по постапката во вкупен износ од 33.800,00 денари во рок од 8 дена по приемот на ова пресуда, а под страв на присилно извршување.

ПОГОЛЕМОТО БАРАЊЕ на тужениот за исплата на име парнични трошоци над досудениот износ, до побараниот износ од 38.480,00 ден., **СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНО.**

Образложение

Основниот суд во Гостивар, со обжалената пресуда го усвоил во целост тужбеното барање на тужителката и ги поништил како незаконити решенијата донесени од страна на тужениот и тоа решението број ... од 12.05.2010 година со кое тужителката е отстранета од работно место со надомест во висина на една плата на работникот, како и Решението за откажување на договорот за работа заведено под број ... од 17.05.2010 година и го задолжил тужениот да ја врати тужителката на работно место согласно нејзината стручна подготовка со сите права и обврски што произлегуваат од работното место како и да и ги надомести трошоците по постапката во износ од 37.540,00 ден. Поголемото барање за надомест на трошоците по постапката над досудениот па до побараниот износ од 39.680,00 ден., се одбива како неосновано.

Незадоволен од ваквата пресуда останал тужениот кој со навремена жалба изјавена преку неговиот полномошник ја побива истата поради суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, со предлог жалбата да се уважи, првостепената пресуда да се преиначи на начин што ќе се одбие тужбеното барање како неосновано или истата укине и предметот да се врати на повторно судење.

Одговор на жалба е поднесен од тужителката преку полномошникот И.Б. адвокат од Г., со предлог жалбата да се одбие како неоснована и да се потврди првостепената пресуда.

Апелациониот суд Гостивар, испитувајќи ја побиваната пресуда, согласно со чл.351 и чл. 354 од ЗПП, ценејќи ја жалбата, одговорот на жалба и списите во предметот, најде дека:

Жалбата на тужениот изјавена преку полномошникот Д.М., адвокат од С. е основана.

Неоснован е жалбениот навод за сторени суштествени повреди на одредбите на парничната постапка од член 343 став 2 точка 13 од ЗПП

Испитувајќи ја обжалената пресуда во границите на жалбените наводи, а внимавајќи по службена должност во смисла на чл.354 од ЗПП, на сторени суштествени повреди на одредбите од чл. 343 ст.2 т. 1, 2, 3, 5, 10, 11, 13 и 14 од ЗПП, овој суд најде дека при донесувањето на пресудата од страна на првостепениот суд не е сторена суштествена повреда предвидена во претходно наведената законска одредба, од причина што првостепената пресуда е јасна, разбирлива, без противречности помеѓу образложението и изреката, со доволно причини за решителните факти, а утврдените факти произлегуваат од изведените докази, заради што истата може во целост да се испита.

Неоснован е жалбениот навод за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Имено, врз основа на изведените докази, првостепениот суд утврдил дека тужителката била во редовен работен однос на неопределно работно време кај тужениот, заснован со договор за вработување број ... од 17.07.2008 година на работно место Службеник во сектор Деловна мрежа во Експозитура во Г.. Со решение на тужениот број ... од 12.05.2010 година тужителката е отстранета од работното место со надомест во висина на платата на работникот до донесување на конечната одлука. На ова решение тужителката вложила навремен приговор. Постапувајќи по приговорот тужениот донел решение за откажување на договорот за работа заведено под број ... од 17.05.2010 година, со кое решение на тужителката и се откажува договорот за вработување и престанува работниот однос со право на отказан рок од еден месец поради причини наведени во член 81 став 1 точка 1, 3, 7 и 11 од Законот за работните односи, а поради непочитување на работниот ред и дисциплина, непридржување на прописите што важат за вршење на работите на работното место, несовесно постапување со техничките упатства за работа и неовластено користење на средствата на работодавачот, а со кои дејствија на работодавачот му била предизвикана штета. На ова решение тужителката вложила навремен приговор до управниот одбор на тужениот, кој што и по протекот на предвидениот рок од 8 дена за договор не донел никаква одлука по приговорот. На ден 25.05.2010 година тужениот и врачил на тужителката ново решение за исправка на решението за откажување на договорот за вработување со исправка на месецот на отказниот рок, односно на 18.06.2010 година.

По оценка на овој суд, ваквата фактичка состојба е правилно и целосно утврдена.

Основен е жалбениот навод за погрешна примена на материјалното право.

Имено, според чл.71 ст.2 од Законот за работни односи, Работодавачот може да го откаже договорот за вработување, само ако постои основана причина за отказ поврзана за однесувањето на работникот (лична причина на страна на работникот) или ако причината е заснована на потребите на функционирањето на работодавачот (деловна причина).

Според чл.73 од истиот закон, пред откажување на договорот за вработување од причина поради вина на работникот, работодавачот мора писмено да го предупреди работникот за неисполнувањето на обврските и можноста на отказ во случај на натамошни кршења на истите.

Според чл.81 ст.1 т.1, 3, 7 и 11 од истиот закон, работодавачот може да му го откаже договорот за вработување на работникот поради кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на обврските утврдени со закон, колективен договор, акт на работодавачот и договорот за вработување со

отказан рок, особено ако не ги почитува работниот ред и дисциплина според правилата пропишани од страна на работодавачот, не се придржува кон прописите што важат за вршење на работите на работното место, со средствата за работа не постапува совесно или во согласност со техничките упатства за работа и незаконски или неовластено ги користи средствата на работодавачот.

Имајќи ги предвид погоречитираните законски одредби како и имајќи ги предвид изведените докази во текот на првостепената постапка, а особено видно од изготвениот Наод и мислење на Бирото за... од март 2012 год., според овој суд, првостепениот суд погрешно постапил кога донел одлука онака како што е наведено во изреката на обжалената пресуда, а ова од причина што во конкретниов случај може со сигурност да се утврди дека тужителката го прекршила работниот ред и дисциплина односно не ги почитувала работниот ред и дисциплина според правилата пропишани од страна на работодавачот, не се придржувала кон прописите што важеле за вршење на работите на работното место и истата со средствата за работа не постапувала совесно или во согласност со техничките упатства за работа односно незаконски и неовластено ги користела средствата на работодавачот, поради што биле донесени и сега обжалените решенија. Имено видно од вештиот наод и мислење на Бирото за... од март 2012 год., може да се утврди дека во конкретниов случај пред почетокот на работното време и по неговото завршување од страна на тужителката биле креирани околу 20-тина документи пратени на увид или 1/5 од тие документи, при што правилото за забрана на пренос на фајлови било имплементирано на ден 26.10.2007 год., па сите документи изработени по овој датум било невозможно да бидат пренесувани преку преносен медиум на работниот компјутер, при што под дополнителниот увид во дополнителната документација која не била вклучена во списите на предметот било утврдено дека по имплементирањето на правилото за забрана на преносни медиуми-USB и FLOPY, освен со одобрување на раководителот, не било можно да се пренесуваат податоци од друг медиум на работната станица. Сето ова значи дека пронајдените документи во компјутерот кој тужителката го користела на своето работно место, а кои не биле службени и не биле поврзани со работата, тужителката ги креирала за време на работата и во рамките на работното време, а ова од причина што по воведувањето на правилото за забрана на пренос на фајлови на ден 26.10.2007 год., сите документи изработени по овој датум било невозможно да бидат пренесувани преку преносен медиум-USB и FLOPY, освен со одобрување на раководителот, односно не било можно да се пренесуваат податоци од друг медиум на работната станица. Врз основа на ова според овој суд, правилно сега тужениот постапил кога ги донел оспорените решенија а ова од причина што во текот на постапката се докажало дека поголемиот број на документи предмет на вештачењето пронајдени во службениот компјутер, а кои не биле службени и поврзани со работата, тужителката ги креирала во рамките на работното време бидејќи по имплементирањето на забраната на пренос на фајлови на ден 26.10.2007 год., не било можно да се пренесуваат податоци од друг медиум на работната станица, односно во конкретниов случај биле исполнети законските услови предвидени во погоренаведените одредби од ЗРО, за донесување на предметните решенија.

Одлуката за трошоците овој суд ја донесе согласно чл.148 ст.1, 149 и 158 од ЗПП како и чл.8 од Тарифата за награда и надоместок на трошоците за работата на адвокатите, при што ја задолжи тужителката да на тужената му ги надомести трошоците по постапката во вкупен износ од 33.800,00 денари и тоа за состав на одговор на тужба износ од 3.900,00 ден., за состав на жалба износ од 3.900,00 ден., за такса за жалба 2.600,00 ден и за застапување на 5 расправи вкупен износ од 23.400,00 ден. Поголемото барање на тужениот за исплата на име парнични трошоци на име застапување за расправата закажана за ден 06.07.2011 год., се одбива како неосновано од причина што видно од записникот за одржана расправа пред Основниот суд во Гостивар од 06.07.2013 год., може да се утврди дека на оваа расправа не присуствувал полномошникот на тужениот.

Од овие причини, согласно чл. 361 т. 4 од ЗПП, следуваше да се одлучи како во изреката.

Пресуда на Апелационен суд Гостивар, РОЖ.бр.458/12 од 31.05.2013 година.

(Оваа пресуда е потврдена со пресуда на Врховниот суд на Република Македонија Рев. Бр 175/13 од 21.05.2014 година).

3. Работни спорови - Законита е одлуката на работодавачот со која му се откажува договорот за вработување на полицискиот службеник, поради кршење на работниот ред и дисциплина, на начин што извршените дејствија претставуваат кривично дело, независно од фактот дали кривичното дело е сторено во времето додека бил на работа и во времето кога не бил на работа.

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ГОСТИВАР, во совет составен од судиите Рафис Идризи – претседател на советот, Изет Исмаили и Златко Ангелковски – членови на советот, во правната работа на тужителот С.Б. од село Г., против тужениот Р.М. – Министерство за... С., основ поништување на решение, вредност на спорот 40.000,00 денари, одлучувајќи по жалбата на тужителот изјавена преку полномошникот Љ.Л. адвокат од Г., против пресудата на Основниот суд во Гостивар РО.бр.95/11 од 24.10.2012 година, на нејавна седница на советот одржана на ден 07.05.2013 година, ја донесе следната

ПРЕСУДА

ЖАЛБАТА на тужителот С.Б. од село Г., изјавена преку полномошникот Љ.Л. адвокат од Г., **СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА.**

ПРЕСУДАТА на Основниот суд во Гостивар РО.бр.95/11 од 24.10.2012 година, **СЕ ПОТВРДУВА.**

Образложение

Со обжалената пресуда, тужбеното барање на тужителот да се поништи решението за откажување на договорот за вработување бр... од 07.03.2011 година на тужениот како незаконито, како и да се задолжи тужениот во рок од 8 дена по приемот на пресудата да го врати тужителот на работа и да го распореди на работно место кое одговара на неговиот степен на стручна подготовка и да му ги обезбеди сите права од работен однос, како и барањето за надомест на трошоци на оваа постапка во износ од 28.205,00 денари, се одбиваат како неосновани.

Незадоволен од првостепената пресуда останал тужителот, кој со навремена жалба изјавена преку неговиот полномошник ја побива истата поради суштествени повреди на одредбите од ЗПП, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, погрешна примена на материјалното право и поради одлуката за трошоците, со предлог жалбата да се уважи, првостепената пресуда да се укине и предметот да го врати на првостепениот суд на повторно одлучување.

Одговор на жалбата не е поднесен.

Апелациониот суд во Гостивар, испитувајќи ја обжалената пресуда, согласно чл. 351 и 354 од ЗПП, ценејќи ја жалбата, одговорот на жалба и списите во предметот, најде дека:

Жалбата на тужителот изјавена преку полномошникот Љ.Л. адвокат од Г. е неоснована.

Неоснован е жалбениот навод за сторени суштествени повреди на одредбите на парничната постапка од член 343 став 2 точка 14 од ЗПП.

Испитувајќи ја обжалената пресуда во границите на жалбените наводи, а внимавајќи по службена должност во смисла на чл.354 од ЗПП, на сторени суштествени повреди на одредбите од чл. 343 ст.2 т. 1, 2, 3, 5, 10, 11, 13 и 14 од ЗПП, овој суд најде дека при донесувањето на пресудата од страна на првостепениот суд не е сторена суштествена повреда предвидена во претходно наведената законска одредба, од причина што првостепената пресуда е јасна, разбирлива, без противречности помеѓу образложението и изреката, со доволно причини за решителните факти, а утврдените факти произлегуваат од изведените докази, заради што истата може во целост да се испита.

Неоснован е жалбениот навод за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Со обжалената пресуда, првостепениот суд утврдил дека тужителот бил вработен кај тужениот сметано од 13.01.1999 година и тоа на работно место полицаец за патрола и интервенција во ПО – М., ПС-ОН Г. при СВР-Т.. На ден 20.01.2011 година околу 02 часот на ... во Г. пред Интернет кафето П. тужителот кој во тој момент не бил на работа со умисла, се обидел да го лиши од живот оштетениот Б.Ѓ. и притоа со умисла го довел во опасност животот и телото на С.А. и Т.С. и двајцата од Г.. Имено со оштетениот Б.Ѓ. тужителот имал меѓусебни недоразбирања за кое нешто пред Основниот суд Гостивар е во тек кривична постапка К.бр.52/11. Бидејќи знаел каде оштетениот Б.Ѓ. се наоѓа во 02 часот на ден 20.01.2011 година тужителот отишол пред Интернет кафето П. сопственост на лицето И.А., исо својот службен пиштол марка ... калибар 9мм со сериски бр.... преку затворената врата истрелал 5 куршуми со што на оштетениот Б.Ѓ. мунанесол тешки телесни повреди во пределот на левото колено а на оштетениот С.А. му нанел една устрелна рана во пределот на левиот бут. Истовремено и на оштетениот Т.С. на кој еден куршум му поминал во долниот дел на ногавицата од фармерките но телесно не го повредил. За овој настан против тужителот од страна на тужениот била поднесена кривична пријава до Основното јавно обвинителство во Г., кој до судот поднесле и обвинителен акт и во врска со тоа е заведена постапка К.бр.282/11. Основниот суд во Гостивар, во врска со погоре наведениот настан донел Пресуда К.бр.282/11 од 14.12.2011 година со која тужителот е огласен за кривично дело

Убиство од чл.123 ст.2 т.3 в.в. со чл.19 од Кривичниот законик и е осуден на казна затвор во траење од 5 години. Оваа пресуда е потврдена со пресуда на Апелационен суд Гостивар КЖ.бр.166/12 од 21.05.2012 година. Во овој момент тужителот е на издржување на казната затвор изречена со погоренаведената пресуда на Основниот суд во Гостивар кој факт не е спорен помеѓу странките. Во врска со настанот кој се случил на ден 20.01.011 година од страна на Секторот за внатрешна контрола при Министерството за внатрешни работи било постапувано и во врска со тоа бил и составен Извештај Сл.бр... од 21.01.2011 година. При тоа било одлучено да се поднесе предлог до Министерот за... за донесување на решение за откажување на договорот за вработување на тужителот без водење на посебна постапка пред Комисијата, поради тоа што тужителот сторил кршење на работниот ред и дисциплина на начин што извршил кривично дело, а кој прекршок на работниот дел и дисциплина бил предвиден во чл.207 ст.1 т.15 од Колективниот договор на Министерството за... Врз основа на овој предлог на Секторот за внатрешна контрола при Министерството за... донесено е оспореното решение за откажување на договорот за вработување на тужителот и тоа сметано од денот на врачување на решението бр... од 07.03.2011 година. Против ова решение тужителот поднел навремен приговор но на истиот не е добиен писмен одговор поради што тужителот побарал судска заштита. Предвид на погореутврдената фактичка состојба, судот утврди дека оспореното решение за откажување на договорот за вработување на тужителот донесено од страна на тужениот е во целост основано и истото е донесено врз основа на законските прописи.

По оценка на овој суд, ваквата фактичка состојба е правилно и целосно утврдена.

Предмет на оценка на овој суд беа жалбените наводи за тоа дека пресудата е донесена врз основа на наводите и доказите предложени од тужениот без притоа да се земат во предвид доказите предложени од тужителот а особено без да се има во предвид фактот дека настанот по кои е донесено решението за престанок на работниот однос, не е случен по вина на сега тужителот со пречекорување на службените овластувања бидејќи тужителот како полициски службеник иако критичниот ден не бил на работа и не ги извршувал работните задачи по предходни сознанија знаел дека во интернет кафето П. престојуваат и навраќаат зависници на опојни дроги и истиот за да осознае службени информации сакал да влезе во интернет кафето но притоа истиот од 4 лица бил спречен и притоа физички бил нападат па со службениот пиштол испукал неколку куршуми со цел да ги заплаши напаѓачите и да ги спречи од понатамошното удирање во него при што некои од тие куршуми како рикошери завршиле во внатрешноста на локалот, по што произлегува дека не се точни наводите истакнати во предметното решение во однос на правилно утврдување на фактичката состојба. Воедно во предметното решение воопшто тужениот ја немал во предвид личноста на тужителот и неговото досегашно однесување како полициски службеник а особено неговото однесување за време на конфликтот во 2001 година, односно првостепениот суд ги немал во предвид

наводите дека тужителот независно дали е полицаец истиот тој ден не бил на работното место при извршување на своите работни обврски.

Овој суд ги ценеше ваквите жалбени наводи но истите ги одби како неосновани.

Имено, според чл.3 од Законот за полиција (Сл.Весник на Р.М. бр.114 од 03.11.2006 год.), основна функција на Полицијата е заштита и почитување на основните слободи и права на човекот и граѓанинот гарантирани со Уставот на Р.М., законите и ратификуваните меѓународни договори, заштита на правниот поредок, спречување и откривање на казниви дела, преземање мерки за гонење на сторителите на тие дела, како и одржување на јавниот ред и мир во општеството. Според чл.5 ст.1 алинеја 3 од истиот закон, полициски работи, во смисла на овој закон, се дејствија на полициските службеници што се однесуваат на спречување на вршење кривични дела и прекршоци, откривање и фаќање на нивните сторители и преземање на други со закон определени мерки за гонење на сторителите на тие дела. Според чл.141 ст.1 т.15 од Законот за внатрешни работи, (Сл. Весник на Р. М. бр.92/09 од 24.07.2009 година), работникот врши потешко кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски, утврдени со закон, колективен договор, правила и прописи на Министерството и договор за вработување, доколку изврши дејствие што претставува кривично дело или изврши дејствие кое претставува прекршок против јавниот ред и мир. Според чл.2 ст.1 алинеја 1 и 3 од Упатството за начимот на однесување и меѓусебните односи на полициските службеници (Сл. Весник на Р. Македонија бр.65 од 30.05.2007 година), во извршувањето на полициските работи, полициските службеници во Министерството постапуваат во согласност со правата, должностите и овластувањата утврдени со Уставот на Република Македонија, законите и другите прописи донесени врз основа на закон и го чуваат својот углед како и угледот на Полицијата и Министерството. Според чл.16 од Кодексот на полициска етика, (Сл. Весник на Р. М. бр.72 од 11.06.2007 година), полициските службеници на сите нивоа се лично одговорни за своите активности, превиди и пропусти како и за наредбите добиени од претпоставените и оние дадени на подредените. Според чл.20 ст.2 од Кодексот, полициските службеници го почитуваат и унапредуваат степенот на полициска култура, согласно стандардите на однесување предвидени во законите и подзаконските прописи. Според чл.207 ст.1 т.8 и 15 од Колективниот договор на Министерството за внатрешни работи, Работникот врши потешко кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски, утврдени со закон одредбите на овој колективен договор, правила и прописи на Министерството и догворот за вработување, доколку постапува спротивно на правилата и прописите на Министерството и изврши дејствие што претставува кривично дело или изврши дејствие кое претставува прекршок против јавниот ред и мир.

Имајќи ги во предвид погорецитираните одредби како и имајќи ги во предвид изведените докази во текот на првостепената постапка, според овој суд, правилно првостепениот суд постапил кога донел одлука онака како што е

наведено во изреката на обжалената пресуда, а ова од причина што во конкретниов случај може да се утврди дека решението бр... од 07.03.2011 година со кое на тужителот му се за откажува договорот за вработување е донесено во законски спроведена постапка односно истото е донесено бидејќи во текот на постапката која предходела на донесување на сега оспореното решение како и во текот на постапката пред првостепениот суд се докажало дека тужителот на ден 20.01.2011 год., го прекршил работниот ред и дисциплина со тоа што со употреба на службениот пиштол сторил кривично дело казниво по чл.123 ст.2 т.3 в.в. со чл.19 од КЗ, што значи дека тужителот со своето дејствие го прекршил работниот ред и дисциплина и постапил спротивно на погорецитираните одредби. Воедно, според овој суд, погоренаведените одредби можат да се применат во конкретниов случај спрема тужителот како полициски службеник независно од фактот дали кривичното дело го сторил во време додека бил на должност или не бил на должност, од причина што со истите се санкционира таквото однесување на полицаецот како работник во Министерството за внатрешни работи независно дали се сторени додека бил на работа или вон работното време.

Врз основа на сето ова неосновани се жалбените наводи во двете жалби за погрешна примена на материјалното право.

При една вака правилно утврдена фактичка состојба и при непостоење на суштествени повреди на одредбите од парничната постапка, првостепениот суд правилно го применил и материјалното право.

Од овие причини, согласно чл. 357 од ЗПП, следувахе да се одлучи како во изреката.

Пресуда на Апелационен суд Гостивар, РОЖ.бр.54/13 од 07.05.2013 година.

(Оваа пресуда е потврдена со пресуда на Врховниот суд на Република Македонија Рев.бр.207/13 од 04.06.2014 година).

4. Работни спорови- Своерачно потпишана писмена изјава дека сака да го откаже договорот за вработување со работодавачот, претставува основ за отказ на договорот за вработување од страна на работникот согласно член 71 став 1 од Законот за работните односи.

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ГОСТИВАР, во совет составен од судиите Рафис Идризи – претседател на советот, Изет Исмаили и Златко Ангелковски– членови на советот, во правната работа на тужителката А.К. од Г., против тужениот Ј. Е.У. во Т., основ незаконит престанок на работен однос, вредност на спорот 40.000,00 денари, одлучувајќи по жалбата на тужениот изјавена преку полномошникот А.С.Ѓ. адвокат од С., против пресудата на Основниот суд во Тетово РО.бр.168/12 од 14.02.2013 година, на нејавна седница на советот одржана на ден 07.05.2013 година, ја донесе следната

ПРЕСУДА

ЖАЛБАТА на тужениот Ј. Е. У. во Т., изјавена преку полномошникот А.С.Ѓ. адвокат од С., **СЕ УВАЖУВА.**

ПРЕСУДАТА на Основниот суд во Тетово РО.бр.168/12 од 14.02.2013 година, **СЕ ПРЕИНАЧУВА И СЕ ОДЛУЧУВА:**

ТУЖБЕНОТО БАРАЊЕ на тужителката А.К. од Г. со кое барала да се поништи Одлуката бр... од 26.09.2011 година донесена од ректорот на Ј.И.Е. У. во Т. како незаконита и во иднина да не произведува правно дејство и да се задолжи тужениот да ја врати тужителката на работно место во согласност со степенот на нејзината стручна подготовка како и да се задолжи тужениот да во рок од 8 дена по приемот на пресудата да на тужителката и ги надомести процесните трошоци во вкупен износ од 94.827,00 денари, а по истекот на овој рок по основ на присилно извршување, **СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНО.**

СЕ ЗАДОЛЖУВА, тужителката А.К. од Г. да на тужениот Ј. Е. У. во Т. му ги надомести трошоците по постапката во вкупен износ од 78.068,00 денари во рок од 8 дена по приемот на ова пресуда, а под страв на присилно извршување.

ПОГОЛЕМОТО БАРАЊЕ на тужениот за исплата на име парнични трошоци над досудениот износ, до побараниот износ од 104.176,00 ден., **СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНО.**

Образложение

Со обжалената пресуда се усвојува тужбеното барање на тужителката. Се поништува Одлуката бр... од 26.09.2011 година донесено од ректорот на Ј.И.Е. У. во Т. како незаконита и во иднина да не произведува правно дејство. Се задолжува тужениот да ја врати тужителката на работно место во согласност со степенот на нејзината стручна подготовка. Се задолжува тужениот Ј.И.Е. да во рок од 8 дена по приемот на пресудата да на тужителката и ги надомести процесните трошоци во вкупен износ од 94.827,00 денари, а по истекот на овој рок по основ на присилно извршување.

Незадоволен од првостепената пресуда останал тужениот кој со навремена жалба изјавена преку полномошникот ја побива истата поради суштествени повреди на одредбите на парничната постапка од член 343 став 2 точка 14 од ЗПП, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, погрешна примена на материјалното право и поради одлуката за трошоците, со предлог жалбата да се уважи, првостепената пресуда да се укине и предметот да се врати на првостепениот суд на повторно разгледување и одлучување, или одлуката да се преиначи со тоа што ќе се одбие тужбеното барање на тужителката.

Одговор на жалба е поднесен од тужителката преку полномошникот М.А. адвокат од С., со предлог жалбата да се одбие како неоснована и да се потврди првостепената пресуда.

Апелациониот суд во Гостивар, испитувајќи ја обжалената пресуда, согласно чл. 351 и 354 од ЗПП, ценејќи ја жалбата, одговорот на жалба и списите во предметот, најде дека:

Жалбата на тужениот, изјавена преку полномошникот А.С.Ѓ. адвокат од С. е основана.

Неоснован е жалбениот навод за сторени суштествени повреди на одредбите на парничната постапка од член 343 став 2 точка 14 од ЗПП

Испитувајќи ја обжалената пресуда во границите на жалбените наводи, а внимавајќи по службена должност во смисла на чл.354 од ЗПП, на сторени суштествени повреди на одредбите од чл. 343 ст.2 т. 1, 2, 3, 5, 10, 11, 13, 14 и 15 од ЗПП, овој суд најде дека при донесувањето на пресудата од страна на првостепениот суд не е сторена суштествена повреда предвидена во претходно наведената законска одредба, од причина што првостепената пресуда е јасна, разбирлива, без противречности помеѓу образложението и изреката, со доволно причини за решителните факти, а утврдените факти произлегуваат од изведените докази, заради што истата може во целост да се испита.

Неоснован е жалбениот навод за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Со обжалената пресуда, првостепениот суд утврдил дека тужителката склучила со тужениот договор за вработување под деловен број ... од 13.10.2010 година, за временски период од 48 месеци почнувајќи од 1.09.2010 година заклучно со ден 31.08.2014 година. Од страна на тужителката била дадена писмена изјава на ден 23.09.2011 година упатена до канцеларијата на човекови ресурси каде тужителката изјавила дека од 26.09.2011 година нема да биде во редовен работен однос во Ј.И.Е. У., а причина во тоа што структурите на универзитетот ја информирале дека оваа година била прогласена за технолошки вишок „поради незапочнување на нова група во оваа година во одделот за комуникација“. Од страна на тужителката на вака дадената изјава од страна на тужениот била донесена одлука согласно член 71 од ЗРО, со која одлука на работното место асистент со договор бр... од 13.10.2010 година и престанал работниот однос врз основа на дадена изјава дадена од страна на тужителката. Под точка два од одлуката стои дека на тужителката и престанува заклучно со 26.09.2011 година работниот однос според барањето на тужителката. Во точка 3 од одлуката стои да со денот на престанувањето на работниот однос на тужителката му се исплатуваат сите платни обврски и надоместоци заклучно со ден 26.09.2011 година. Во одлуката донесено од страна на тужениот стои дека истата има право на приговор до Универзитетскиот одбор на Ј.И.Е. у. Т. кој приговор бил испратен на 7.10.2011 година со препорачана пратка. Бидејќи во наредниот рок од 8 дена по поднесување на приговорот тужениот не се произнел, тужителката ја поднела предметната тужба бидејќи сметала дека одлуката е незаконита и е донесена со неправилна примена на чл.71 ст.1 од ЗРО на кое тужениот во истата се повикал со манипулирање и фалсификување на изјавата дадена од страна на тужителката.

По оценка на овој суд, ваквата фактичка состојба е правилно и целосно утврдена.

Основан е жалбениот навод за погрешна примена на материјалното право.

Според чл.70 од Законот за работни односи-Пречистен текст (Службен весник на РМ, бр. 158 од 09.12.2010 година), договорните страни можат да го откажат договорот за вработување со отказан рок. Во случаите определени со закон, договорните страни можат да го откажат договорот за вработување без отказан рок. Секоја од страните може да го откаже договорот за вработување само во целост.

Според чл.71 ст.1 од истиот закон, работникот може да го откаже договорот за вработување ако писмено изјави дека сака да го откаже договорот за вработување.

Според чл.74 од истиот закон, отказот на договорот за вработување задолжително се изрекува во писмена форма. Работодавачот е должен писмено да го образложи откажувањето на договорот, како и да му укаже на работникот

на правната заштита и да го запознае со неговите права од осигурување во случај на невработеност, согласно со закон.

Имено, според првостепениот суд во конкретниов случај било утврдено дека тужбеното барање на тужителката е основано од причини што тужениот со донесување на решението за престанок на работниот однос неправилно ги применил одредбите од чл.71 ст.1 и 181 од ЗРО, бидејќи тужителката била доведена во заблуда бидејќи и било кажано дека на нејзината насока не биле запишани доволен број на студенти и дека истата треба да предава на македонски јазик или да премине на договор на дело при што тужителката била доведена во ситуација да биде повикана во службата за човечки ресурси и било кажано дека треба да напише своерачна изјава дека сака да и престане работниот однос по основ на технолошки вишок, меѓутоа во вториот дел од изјавата тужителката децидно кажала дека причината е поради тоа што структурите на универзитетот ја информирале дека ќе биде технолошки вишок поради неотворање на нова група по науката за комуникација. Воедно според првостепениот суд по потпишувањето на изјавата истиот ден била направена злоупотреба односно на ден 26.09.2011 год., е донесена одлука за престанок на работниот однос, при што по приемот на одлуката на тужителката и станало јасно дека содржината и образложението на одлуката и нејзината изјава се злоупотребени и побарала објаснување зошто нејзината изјава е злоупотребена и фалсификувана и во одлуката била наведена сосема друга причина од онаа која е наведена во изјавата, кое нешто било утврдено со изведените докази во текот на првостепената постапка што довело до тоа да првостепениот суд стекнал длабоко убедување дека донесената одлука за престанок на работен однос е незаконита што довело до тоа да се одлучи како во изреката на обжалената пресуда.

Меѓутоа, според овој суд, првостепениот суд не дал доволно обраложени причини за решителните факти врз основа на кои ја донел својата одлука што довело до тоа да истиот погрешно го примени материјалното право, на кое нешто основано се истакнува и во изјавената жалба.

Имено, имајќи ги во предвид погорецитираните законски одредби, според овој суд, првостепениот суд не ја утврдил со сигурност основаноста на тужбеното барање на тужителката од причина што во конкретниов случај видно од списите во предметот односно видно од изјавата потпишана лично од тужителката од 23.11.2011 год., може да се утврди дека тужителката изјавила дека од 26.09.2011 год., нама да биде во работен однос при тужениот бидејќи од структурите на У. била информирана дека била “технолошки вишок“ поради незапочнување на нова група во одделот за комуникација, што значи дека во конкретниов случај од наведената содржина на изјавата произлегува дека тужителката изречно побарала да и престане работниот однос. Оттаму, а со оглед на тоа што самата изјава потпишана од тужителката преставува отказ на договорот за вработување од страна на работникот согласно чл.71 ст.1 од ЗРО, од страна на овластен орган на тужениот на ден 26.09.2011 год., била донесена одлука со која на тужителката и престанува работниот однос врз основа на

дадената изјава и тоа заклучно со 26.09.2011 год., а со денот на престанокот на работниот однос на тужителката и се исплатени сите плати и обврски заклучно со денот на престанокот на работниот однос. Од друга страна, во конкретниот случај, во текот на првостепената постапка првостепениот суд навел но не утврдил со сигурност дали со ваквата изјава тужителката самоволно ја изразила намерата дека повеќе не сака да работи кај тужениот, односно во списите на предметот не постои писмен или усмен доказ од кој со сигурност би можело да се утврди дека тужителката во моментот на своерачното составување и потпишување на изјавата не била свесна за последиците кои настануваат со самото потпишување на изјавата, за да може со сигурност да се утврди дека ваквата изјава не може да предизвика правно дејство, односно од страна на тужителката не е доставен ниту еден доказ обезбеден во друга постапка од кој би можело да се утврди со сигурност дека таа била изманипулирана, дека истата е дадена под присилба или дека нејзината изјава е фалсификувана односно дека дадената изјава е ништовна, како би можело со тужба да се бара поништување на одлуката за престанок на работниот однос донесена врз основа на таква изјава. Врз основа на сето ова според овој суд тужбеното барање на тужителката е неосновано бидејќи Одлуката бр... од 26.09.2011 година донесена од ректорот на Ј.И.Е. У. во Т. е законита, односно е донесена согласно одредбите од позитивните законски прописи.

Одлуката за трошоците овој суд ја донесе согласно чл.148 ст.1, 149 и 158 од ЗПП како и чл.8 од Тарифата за награда и надоместок на трошоците за работата на адвокатите, при што ја задолжи тужителката да на тужениот му ги надомести трошоците по постапката во вкупен износ од 78.068,00 денари и тоа за состав на три поднесока вкупен износ од 11.700,00 ден., за застапување на 6 расправи вкупен износ од 28.080,00 ден., за состав на полномошно 1.300,00 ден., за состав на трошковник 1.300,00 ден., за состав на жалба од 04.07.2012 год., износ од 7.020,00 ден., за судска такса за жалба износ од 2.400,00 ден., за отсуство од канцеларија вкупен износ од 16.848,00 ден., за состав на жалба од 11.03.2013 год., износ од 7.020,00 ден., за судска такса за жалба износ од 2.400,00 ден. Поголемото барање на тужениот за исплата на име парнични трошоци на име патни трошоци со сопствено возило се во вкупен износ од 18.620,00 ден., се одбива како неосновано од причина што од страна на полномошникот на тужениот не се доставени оригинални фискални сметки за наточено гориво и платена патарина, додека поголемото барањето на тужениот за надомест на трошоците за застапување и отсуство од канцеларија за расправата од 25.02.2013 год., се одбива како неосновано од причина што видно од записникот за одржана расправа пред Основниот суд во Тетово од 25.02.2013 год., може да се утврди дека на оваа расправа не присуствувал полномошникот на тужениот.

Апелационен суд Гостивар

Билтен бр.2

Од овие причини, согласно чл. 361 т. 4 од ЗПП, следуваше да се одлучи како во изреката.

Пресуда на Апелационен суд Гостивар, РОЖ.бр.96/13 од 07.05.2013 година.

(Оваа пресуда е потврдена со пресуда на Врховниот суд на Република Македонија Рев.3.бр.198/2013 од 10.09.2014 год.)

5. Правото на работникот на теренски додаток е засновано на закон и Колективен договор на тужениот при што ваквото право не може да биде ускратено со донесена одлука органите на управување на тужениот, туку истото може да се ускрати само со изменување на законот и Колективниот договор.

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ГОСТИВАР, во совет составен од судиите Рафис Идризи-претседател на советот, Изет Исмаили и Златко Ангелкоски – членови на советот, во правната работа на тужителот К. Г. од К., против туженото ј.п. за М.Ш.С. п.ш.с.Л. К., за работен спор- надомест на теренски додаток, вредност 73.409,00 денари, одлучувајќи по жалбата на тужениот, против Пресудата на Основниот суд во Кичево РО.бр.211/13 од 06.11.2013 година, на нејавна седница на советот одржана на ден 09.05.2014 година, ја донесе следната:

ПРЕСУДА

ЖАЛБАТА на тужениот ј.п. за М. Ш. С. п.ш.с. Л. К., **СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА.**

ПРЕСУДАТА на Основниот суд во Кичево РО.бр.211/13 од 06.11.2013 год., **СЕ ПОТВРДУВА.**

Образложение

Основниот суд во Кичево, со обжалената пресуда, се усвојува тужбеното барање на тужителот, па се задолжува туженото на тужителот на име надоместок за теренски додаток му исплати следни парични износи за периоди, по месеци и износи како што е наведено во изреката на обжалената пресуда или вкупна сума во износ од 73.409,00 ден., со законска казнена камата во висина на референтната стапка на НБРМ, што за секое полугодие важела на последниот ден на полугодието, што му претходело на тековното полугодие, зголемено за 8 процентни поени, сметано од 19.06.2013 год. до конечната исплата како и да ги надомести трошоците по постапката, сума во износ од 27.500,00 ден., се во рок од 8 дена след правосилноста на оваа пресуда, а под страв на присилно извршување.

Незадоволен од првостепената пресуда останал тужениот кој изјави навремена жалба и истата ја побива поради нецелосно и погрешно утврдена фактичка состојба и погрешена примена на материјалното право, со предлог жалбата да се уважи, обжалената пресуда да се укине, истата ја преиначи или предметот да го врати во првостепениот суд на повторно одлучување.

Одговор на жалба не е поднесен.

Апелациониот суд во Гостивар, испитувајќи ја обжалената пресуда, согласно чл. 351 и 354 од ЗПП, ценејќи ја жалбата и списите во предметот, најде дека:

Жалбата е неоснована.

Испитувајќи ја обжалената пресуда во границите на жалбените наводи, а внимавајќи по службена должност во смисла на чл.354 од ЗПП, на сторени суштествени повреди на одредбите од чл. 343 ст.2 т.1, 2, 3, 5, 10, 11, 13, 14 и 15 од ЗПП, овој суд најде дека при донесувањето на пресудата од страна на првостепениот суд не е сторена ниту една суштествена повреда предвидена во претходно наведената законска одредба, од причина што првостепената пресуда е јасна, разбирлива, без противречности помеѓу образложението и изреката, со доволно причини за решителните факти, а утврдените факти произлегуваат од изведените докази, заради што истата може во целост да се испита.

Неоснован е жалбениот навод за погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба.

Со обжалената пресуда, првостепениот суд утврдил дека тужителот е во редовен работен однос при туженото на неопределено работно време, на работно место ловочувар. Тужителот работата ја извршува на терен. Иако тужителот работата ја извршувал на терен, на истиот паричните износи за спорниот период не му биле исплатувани, така да не му биле исплатени и тоа за месец 11-ти 2010 сума во износ од 4.290,00 ден., за месец 12-ти 2010 год. сума во износ од 4.290,00 ден., за месец 1-ви 2011 год., паричен износ од 3.705,00 ден., за месец 2-ри 2011 сума во износ од 3.900,00 ден., за месец 3-ти 2011 сума во износ од 4.485,00 ден., за месец 4-ти 2011 3.705,00 ден., за месец 5-ти 2011 сума од 3.900,00 ден., за 6-ти 2011 сума од 4.095,00 ден., за цела 2012 год. 30.071,00 ден. и за периодот од 01.01.2013 год. до 30.04.2013 год. сума од 10.986,00 ден. или вкупна сума од 73.409,00 ден., иако според ЗРО и КД, таков додаток на тужителот му следува, па при ваква состојба на работите тужебното барање на тужителот е основано.

По оценка на овој суд, ваквата фактичка состојба е правилно и целосно утврдена.

Предмет на оценка на овој суд беа и жалбените наводи на тужениот на тоа дека првостепената пресуда е неразбирлива, не е заснована на закон и истата не ги содржи битните одлучувачки факти и докази, односно приложените писмени факти од страна на тужениот не се прифатени. Со измените и дополнувањето на Колективниот договор на работниците во ј.п.М.Ш. С. бр.02-243/3 од 09.02.2009 год. со чл.7 се менува чл.74 каде што јасно е опишано што е теренска работа и теренски додаток и како истиот се остварува, што значи дека таквиот додаток се остварува од ден поминат на

терен со претходно потпишан налог за работа од претпоставен раководител. Со измени и дополнувања на Колективен договор бр.03-1/34 од 30.06.2011 год. во чл.1 исто така јасно е опишана постапката за остварување на правото на теренски додаток. Со работен налог бр.02-899/1 од 01.07.2011 год., донесен од страна на тужениот се појаснува примената на одредбите на Колективниот договор во врска со работата на терен. Што значи дека првостепениот суд не ги прифатил приложените докази, односно Колективниот договор. Односно не беше изведено како доказ дека тужителката добивала потпишани налози за работа во спорниот период, напротив земени се податоци само од вештото лице книговодство, а приложена беше потврда за работа на терен за 2010 и 2011 год. без број и датум, незаведена и без печат каде што таквите потврди се доставени за повеќето тужители, и се приложени во текот на постапката и не пресметуваат валиден доказ со оглед на тоа што се потпишани од вработени лица кај тужениот, но истите тие исто така се тужители за исплата на теренски додаток и е во нивни интерес да меѓусебно си потпишуваат потврди со цел да остварат паричен надоместок што не се констатирани од страна на вештото лице. Тужениот исто така смета дека првостепениот суд неправилно го применил материјалното право, односно одредбите од чл.113 од ЗРО. Согласно овој член и Колективниот договор е предвидено работниците да можат да остварат право на надоместок за теренски додаток, јубилејна награда, одвоен живот и други надоместоци, но со оглед да од страна на Управниот одбор кај тужениот не е донесено одлука за таква исплата на теренски додаток, произгледува дека таквото право не може директно да произлезе од Колективен договор доколку непостои финансиска можност и доколку нема одлука за исплата за сите вработени на кои таквото право им припаѓа (став на Апелационен суд).

Овој суд ги ценеше ваквите жалбени наводи но истите ги одби како неосновани.

Имено, според чл.113 ст.1 т.2 од Законот за работните односи-пречистен текст (Службен весник на РМ, бр. 16 од 05.02.2010 год.), работникот има право на надомест на трошоци поврзани со работата за теренски додаток.

Според став 3 од истиот член, висината, основицата и рокот за пресметување и исплата на надоместокот на овие трошоци се утврдува со закон и колективен договор.

Според чл.7 од измените и дополнувањата на Колективниот договор за работниците во ј.п. за С.бр..03-1/34 од 30.06.2011 год., членот 74 се менува и гласи, и тоа под ст.1 и 2 од истиот, под работа на терен се подразбира секоја работа која што се извршува на отворен простор, при што работникот е изложен на атмосферски влијанија и специфични релјефни услови во рамките на ШСЕ во која е распореден. На работникот му следува надоместок за извршување теренска работа во висина од 12% од утврдената полна дневница за службено патување во РМ. Доколку природата на работата наложува спиење на терен и доколку на работникот му е обезбедено сместување му следува надоместок од 20% од утврдената дневница за службено патување во РМ.

Според чл.1 од измените и дополнувањата на Колективниот договор за работниците во ј.п. за С. од 30.06.2011 год., во чл.74 ст.2, бројот 12% се заменува со бројот 8% а бројот 20% се заменува со бројот 35%, при што прелистениот член 74 во став 2 гласи, на работникот му следува надоместок за извршување теренска работа во висина од 8% од утврдената полна дневница за службено патување во РМ. Доклоку природата на работата наложува спиење на терен и доколку на работникот му е обезбедено сместување му следува надоместок од 35% од утврдената дневница за службено патување во РМ.

Имајќи ги предвид погорецитираните законски одредби како и имајќи ги предвид доказите изведени во текот на првостепената постапка, според овој суд, правилно првостепениот суд постапил кога донел одлука онака како што е наведено во изреката на обжалената пресуда, а ова од причина што во конкретниов случај првостепениот суд правилно утврдил дека тужителката ги извршувала своите работни задачи на терен, односно остварувал работа на терен во спорниот период кои требало да му биде исплатен, меѓутоа судот со сигурност утврдил дека тужениот иако бил должен истиот на тужителот не му го исплатил надоместокот на име теренски додаток за утужениот период во вкупен износ од 73.409,00 ден. и тоа согласно наодот и мислењето на вештото лице Трајче Илиевски од 14.06.2013 год. како и од дополнителниот наод и мислење на вешто лице од 21.10.2013 год. Отука, а согласно измените и дополнувањата на Колективниот договор и работниот налог на туженото може се утврди да туженото предвидело начин на кој може да се изврши исплата на овој теренски додаток односно дека било извршено намалување на процентот на исплата за овој теренски додаток и дека истиот можел да се исплати само врз основа на налог за извршена теренска работа. Воедно, според овој суд, правото на тужителот на теренски додаток е засновано на закон и Колективниот договор на тужениот при што ваквото право не може да биде ускратено со одлука донесена од органите на управување на тужениот туку истото може да се ускрати само со изменување на законот и колективниот договор. Имајќи ги во предвид сето ова според овој суд, правилно првостепениот суд постапил кога донел одлука онака како што е наведено во изреката на обжалената пресуда.

Врз основа на сето ова неоснован е жалбениот навод за погрешна примена на материјалното право.

При една вака правилно утврдена фактичка состојба и при непостоење на суштествени повреди на одредбите од парничната постапка првостепениот суд правилно го применил и материјалното право, односно правилно ги применил одредбите од Законот за работните односи и Колективниот договор на тужениот и неговите измени.

Со оглед на погоре изложеното, следува да се одлучи како во изреката на оваа пресуда, согласно член 357 од ЗПП.

Пресуда на Апелационен суд Гостивар, РОЖ бр.140/14 од 09.05.2014 год.

2.3. ТРГОВСКИ СПОРОВИ

1. Правилно првостепениот суд утврдил дека побарувањето на второтужениот предвидено во договорот за исполнување на договорни обврски, по основ на камата, претставува ново побарување. Ова затоа што со оспореното правно дејствие-Солемизација на приватна исправа договор за исполнување на договорни обврски, со кое првотужениот на второтужениот му признал и долг во износ од 14.208.039,00 ден. покрај долгот во износ од 78.559.69,00 ден., се нарушува изедначеното намирување на доверителите, односно одделни доверители се ставаат во поповолна положба, бидејќи во основниот договор не се споменува висината на каматата за ненавремено плаќање на фактурите за испорачан јаглен. Во протоколот за репрограмирање на долг и идна соработка е наведено дека висината и начинот на отплата на камата ќе бидат дополнително регулирани со Анекс договор, меѓутоа таков анекс не бил сочинет, односно не му бил презентираан на судот. И покрај тоа, во договорот за исполнување на договорните обврски, кој бил склучен после поднесувањето на предлогот за отворање на стечајна постапка спрема првотужениот, доверителот и должникот-прво и второтужениот, се согласни дека главниот долг согласно основниот договор изнесувал 1.505.521,86 евра (главен долг зголемен со затезна камата по стапка Еурибор зголемена за 9 % на годишно ниво), а во смисла на пресметките бр.3-4.8-73 од 2.3.2010 год. и бр.3-4.8-742 од 2.3.2010 год. Според тоа, во случајот се работи за новоутврдено побарување, поради што вака преземените дејствија на тужените се без правно дејство спрема стечајната маса, бидејќи со нив се нарушува принципот на воедначено намирување од стечајната маса на останатите доверители, во смисла на чл.172 од Законот за стечај.

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ВО ГОСТИВАР, во совет составен од судиите- Изет Исмаили, претседател на советот, Златко Ангелкоски и Рафис Идризи- членови на советот, во правната работа на тужителот ДПТУ ЕФТ М. ДООЕЛ С., против тужените ДПРМЛ С ДООЕЛ експорт-импорт с.Ј. и ТДППТЈ РБ К., Р.С., за побивање на правни дејствија на стечаен должник, вредност на спорот 92.675.599,69 ден., одлучувајќи по жалбата на второтужениот изјавена преку А. Д. Ч. и М. од С., против пресудата на Основниот суд во Т. ТС.бр. од 09.10. 2012 год., на нејавната седница одржана на ден 25.01.2013 година, донесе

ПРЕСУДА

ЖАЛБАТА на второтужениот ТДППТЈ РБ К ДОО Л., Р.С., изјавена преку А. Д. Ч и М од С., **СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА.**

ПРЕСУДАТА на Основниот суд во Т. ТС.бр. од 09.10.2012 год. **СЕ ПОТВРДУВА.**

Образложение

Со обжалената пресуда, се уважува тужбеното барање на тужителот. Се утврдува дека правното дејствие-Солемнизација на приватна исправа договор за исполнување на договорни обврски од год., заверен под ОДУ.бр. на нотар Снежана Видовска, склучен помеѓу првотужениот и второтужениот, е без правно дејство спрема стечајната маса, и тоа за износ од 14.208.039,00 ден. Се задолжуваат тужените солидарно на тужителот да му надоместат на име трошоци по постапката износ од 239.709,00 ден., сето во рок од 15 дена по правосилноста на пресудата, под страв на присилно извршување. Поголемото барање за надомест на трошоци од досудениот износ па до бараниот износ од 283.595,00 ден. се одбива како неосновано.

Против ваквата пресуда, навремено, жалба поднесе второтужениот преку неговиот полномошник, поради суштествена повреда на одредбите на парничната постапка, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, со предлог жалбата да се уважи, обжалената пресуда се укине и предметот врати на повторно судење на првостепениот суд, или пресудата да се преиначи така што тужбеното барање ќе се одбие во целост и ќе се задолжи тужителот да му ги надомести парничните трошоци на второтужениот согласно поднесениот трошковник.

Одговор на жалба не е поднесен.

Апелациониот суд во Гостивар, испитувајќи ја обжалената пресуда, согласно чл.351 и 354 од ЗПП, ценејќи ја жалбата и списите во предметот, најде дека,

Жалбата на второтужениот е неоснована.

Неоснован е жалбениот навод за сторена суштествена повреда на одредбите на парничната постапка од чл.343 ст.2 т.13 од ЗПП, во обжалената пресуда. Пресудата нема недостатоци поради кои не може да се испита. Изреката на пресудата е разбирлива, не противречи самата на себеси и на причините за пресудата. Во пресудата се дадени причините за решителните факти, кои се јасни и непротивречни.

Неоснован е жалбениот навод за погрешно или нецелосно утврдена фактичка состојба во обжалената пресуда. Врз основа на изведените докази, првостепениот суд утврдил дека второтужениот го снабдувал првотужениот со јаглен за вршење на основната дејност на првотужениот-преработка на руда, метали и легури. За регулирање на меѓусебните должничко-доверителски односи помеѓу прво и второтужениот бил склучен договор за продажба на

јаглен на ден год. со кој била регулирана купопродажбата на јаглен, сушен лигнит за период од 01.04.2008 до 31.12.2008 год., и тоа количината, начинот на испорака и плаќањето на испорачаниот јаглен. Подоцна, помеѓу прво и второтужениот бил склучен и договор за исполнување на договорните обврски со споменатиот договор бр. од год., кој бил склучен на ден год. Со овој договор, доверителот и должникот-прво и второтужениот, се согласни дека главниот долг согласно договорот бр. од год. изнесувал 1.505.521,86 евра, а вака склучениот договор бил заверен на нотар со потврда-солемнизација на приватна исправа ОДУ.бр. од год. Во чл.2 од договорот е наведено дека доверителот и должникот се согласни дека главниот долг од договорот за продажба на јаглен бр. од год. изнесува 1.505.521,86 евра (главен долг зголемен со затезна камата по стапка на Еурибор зголемена за 9 % на годишно ниво), а во смисла на пресметките бр.3-4.8-73 од 2.3.2010 год. и бр.3-4.8-742 од 2.3.2010 год. Со решение на Основен суд Тетово СТ.бр. од год. била отворена стечајна постапка над првотужениот. Во рамките на стечајната постапка второтужениот пријавил побарување од 92.675.559,69 ден., при што со решение за прифатени и оспорени побрувања бил признаен износ од 78.467.520,00 ден., а бил оспорен износот од 14.208.039,00 ден. Според првостепениот суд, со правното дејствие-Солемнизација на приватна исправа договор за исполнување на договорни обврски од год., заверен под ОДУ.бр. на нотар Снежана Видовска, склучен помеѓу првотужениот и второтужениот, со кој првотужениот на второтужениот му признал и долг во износ од 14.208.039,00 ден. покрај долгот во износ од 78.559.69,00 ден., се нарушува изедначеното намирување на доверителите, односно одделни доверители се ставаат во поповолна положба. Имено, во ниедна одредба од договорот од год. не се споменува висината на каматата за ненавремено плаќање на фактурите за испорачан јаглен. Во протоколот за репрограмирање на долг и идна соработка е наведено дека висината и начинот на отплата на камата ќе бидат дополнително регулирани со Анекс договор, меѓутоа таков анекс не бил сочинет, односно не му бил презентираан на судот. И покрај тоа, во договорот за исполнување на договорните обврски со споменатиот договор бр.2 од год., кој бил склучен на ден год., доверителот и должникот-прво и второтужениот, се согласни дека главниот долг согласно договорот бр. од год. изнесувал 1.505.521,86 евра (главен долг зголемен со затезна камата по стапка Еурибор зголемена за 9 % на годишно ниво), а во смисла на пресметките бр.3-4.8-73 од 2.3.2010 год. и бр. 3-4.8-742 од 2.3.2010 год., што значи дека со овој договор во сумата од 1.505.521,86 евра првотужениот на второтужениот му признава и износ на име законска затезна камата од 14.208.039,69 ден., побарување кое претходно не било договорено и регулирано, па претставува новоутврдено побарување, поради што вака преземените дејствија на тужените се без правно дејство спрема стечајаната маса, бидејќи со нив се нарушува принципот на воедначено намирување од стечајната маса на останатите доверители, во смисла на чл.172 од Законот за стечај.

Неоснован е жалбениот навод дека првостепениот суд неосновано не го ценел и не го извел како доказ вештачењето изготвено во постапката која се водела пред истиот суд под ТС.бр. по тужба на сега второтужениот за

утврдување на оспорено побарување од 14.208.039,00 ден. кое произлегува од договорот за исполнување на договорни обврски солемнизиран под ОДУ.бр. , против С. ДООЕЛ с.Ј., според кое, од овој износ, делот од 2.149.136,00 ден. е неплатен долг по фактури, а на име каматни листи износ од 12.058.903,00 ден. според среден курс на НБРМ. Правилно првостепениот суд постапувал во границите на поставеното тужбено барање и одлучувал за тоа дали во случајот се исполнети правните претпоставки, односно законските услови конкретното правно дејствие-Солемнизација на приватна исправа договор за исполнување на договорни обврски од год., заверен под ОДУ.бр. на нотар Снежана Видовска, склучен помеѓу првотужениот и второтужениот, да биде без правно дејство спрема стечајната маса за износ од 14.208.039,00 ден. Според тој договор, пак, во чл.2 од истиот, е наведено дека доверителот и должникот се согласни дека главниот долг од договорот за продажба на јаглен бр. од год. изнесува 1.505.521,86 евра (главен долг зголемен со затезна камата по стапка на Еурибор зголемена за 9 % на годишно ниво), а во смисла на пресметките бр. 3-4.8-73 од 2.3.2010 год. и бр.3-4.8-742 од 2.3.2010 год.

Неоснован е жалбениот навод дека првостепениот суд неосновано не ја ценел ни одлуката на истиот суд К.бр. и одлуката на Апелациониот суд во Г. КЖ.бр., со кои управителот на првотужениот е огласен за виновен за кривично дело “оштетување или повластување на доверители” за правните дела преземени со сега тужителот. Првостепениот суд одлучувал во границите на тужбеното барање и изведувал докази со цел за утврдување дали во случајот се исполнети законските услови конкретното правно дејствие-Солемнизација на приватна исправа договор за исполнување на договорни обврски од год., заверен под ОДУ.бр. на нотар Снежана Видовска, склучен помеѓу првотужениот и второтужениот да биде без правно дејство спрема стечајната маса за износ од 14.208.039,00 ден.

Неоснован е жалбениот навод дека побарувањето на второтужениот предвидено во договорот за исполнување на договорни обврски, под ОДУ.бр. по основ на камата не претставува ново побарување, туку е тоа побарување кое на второтужениот му следи по основ на закон, бидејќи првотужениот паднал во задоцнување со плаќањето на фактурите спрема второтужениот, согласно чл.266-а од Законот за облигационите односи (Сл.в. на РМ бр.18/01...161/09). Според жалбата, со предметниот договор е извршено само утврдување, но не и намирување на побарувањето на второтужениот, односно со истиот се вршело само регулирање на должничко-доверителските односи помеѓу тужените кои настанале многу поодамна пред поведувањето на стечајната постапка над првотужениот. Правилно првостепениот суд врз основа на изведените докази утврдил дека со оспореното правно дејствие-Солемнизација на приватна исправа договор за исполнување на договорни обврски од год., со кое првотужениот на второтужениот му признал и долг во износ од 14.208.039,00 ден. покрај долгот во износ од 78.559.69,00 ден., се нарушува изедначеното намирување на доверителите, односно одделни доверители се ставаат во поповолна положба. Имено, треба да се има предвид дека во ниедна одредба од договорот од год. не се споменува висината на каматата за ненавремено

плаќање на фактурите за испорачан јаглен. Во протоколот за репрограмирање на долг и идна соработка е наведено дека висината и начинот на отплата на камата ќе бидат дополнително регулирани со Анекс договор, меѓутоа таков анекс не бил сочинет, односно не му бил презентираан на судот. И покрај тоа, во договорот за исполнување на договорните обврски со споменатиот договор бр. од год., кој бил склучен на ден год., односно после поднесувањето на предлогот за отворање на стечајна постапка спрема првотужениот, доверителот и должникот-прво и второтужениот, се согласни дека главниот долг согласно договорот бр. од год. изнесувал 1.505.521,86 евра (главен долг зголемен со затезна камата по стапка Еурибор зголемена за 9 % на годишно ниво), а во смисла на пресметките бр.3-4.8-73 од 2.3.2010 год. и бр.3-4.8-742 од 2.3.2010 год. Тоа значи дека со овој договор во сумата од 1.505.521,86 евра првотужениот на второтужениот му признава и точно утврден износ на име законска затезна камата од 14.208.039,69 ден., побарување кое претходно не било договорено и регулирано, односно не бил договорен видот на каматата, начинот на отплата, висината на каматната стапка, започнувањето на течење на каматата и др., за што во чл.3 од Протоколот за репрограмирање на долг и идна соработка е наведено дека висината и начинот на отплата на камата ќе бидат дополнително регулирани со Анекс договор, но таков анекс не бил сочинет, односно не му бил презентираан на судот. Според тоа, во случајот се работи за новоутврдено побарување, поради што вака преземените дејствија на тужените се без правно дејство спрема стечајната маса, бидејќи со нив се нарушува принципот на воедначено намирување од стечајната маса на останатите доверители, во смисла на чл.172 од Законот за стечај. Од горенаведеното произлегува дека е неоснован и жалбениот навод дека со склучувањето на предметниот договор не се нарушувало воедначеното намирување на доверителите, ниту пак второтужениот како доверител имал повластување.

Неоснован е и жалбениот навод за погрешна примена на материјалното право во обжалената пресуда. Според овој суд, првостепениот суд, на правилно утврдената фактичка состојба, правилно го применил материјалното право, кога одлучил на начин како во изреката на обжалената пресуда. Имено, според чл.172 од Законот за стечај, правните дејства преземени пред отворањето на стечајната постапка со кои се нарушува изедначеното намирување на доверителите (оштетувањето на доверителите), односно со кои одделни доверители се ставаат во поповолна положба, стечајниот управник во име на стечајниот должник и стечајните доверители може да ги побива во согласност со одредбите од овој закон. Според чл.185 од овој закон, стечајните доверители и стечајниот управник, во име на стечајниот должник, можат да ги побиваат правните дејства на стечајниот должник. Според чл.173 од овој закон, правна работа преземена во последните три месеца пред поднесувањето на предлогот за отворање на стечајна постапка, со која на еден стечаен доверител му се дава или му се овозможува обезбедување или намирување во согласност со содржината на неговите права, може да се побива ако во времето кога е преземена, должникот бил неспособен за плаќање и ако доверителот во тоа време знаел или морал да знае за таа неспособност. Може да се побива и

правната работа со која на еден стечаен доверител му се дава или му се овозможува обезбедување или намирување во согласност со содржината на неговите права, ако правната работа е преземена по поднесувањето на предлогот за отворање на стечајна постапка и ако доверителот во времето на нејзиното преземање знаел или морал да знае за неспособноста за плаќање или за предлогот за отворање на стечајна постапка. Ќе се смета дека доверителот знаел за неспособноста за плаќање или за предлогот за отворање на стечајна постапка ако знаел за околностите од кои нужно можело да се заклучи дека постои неспособност за плаќање или дека е поднесен предлог за отворање на стечајна постапка. Според чл.175 од истиот закон, правната работа на должникот со која стечајните доверители непосредно се оштетуваат може да се побива, ако: е преземена во текот на последните 90 дена пред поднесувањето на предлогот за отворање на стечајната постапка, ако во времето на нејзиното преземање должникот бил неспособен за плаќање и ако другата страна во тоа време знаела за таа неспособност или е преземена по поднесувањето на предлогот за отворање на стечајна постапка, а другата страна во времето на правната работа знаела или морала да знае за неспособноста за плаќање или за предлогот за отворање на стечајна постапка. Со правната работа со која стечајните доверители непосредно се оштетуваат се изедначува правното дејство на должникот со кое должникот губи некое од своите права или поради што повеќе не може да ги оствари, или дејство врз основа на кое може да остане во сила или да се оствари некое имотно-правно побарување против должникот. Во случаите од ставовите (1) и (2) на овој член на соодветен начин се применуваат одредбите од членот 173 ставови (3) и (4) на овој закон. Имено, предмет на побивање може да биде секоја постапка на должникот преземена пред отворањето на стечајната постапка, преку која имотот на должникот се смалил во корист на некој друг или поради која доверителите се доведени во процесно правна положба така што шансата за нивно намирување формално правно се отежнува, во кои спаѓа и примање на обврски по пат на договор. Во случајот, предметната правна работа била преземена по поднесувањето на предлогот за отворање на стечајна постапка, а другата страна во времето на правната работа знаела или морала да знае за неспособноста за плаќање, со оглед дека тужените подолг период биле во деловни односи за кое време првотужениот направил главен долг спрема второтужениот во износ од 1.349.623,69 евра, според Протоколот за репрограмирање на долг и идна соработка од 27.07.2009 год.

Од овие причини, согласно чл.357 од ЗПП, следуваше да се одлучи како во изреката.

Пресуда на Апелационен суд Гостивар , ТСЖ.бр.404/12 од 25.01.2013 година.

(Оваа пресуда е потврдена со пресуда на Врховниот суд на Република Македонија Рев.1.бр.205/2013 од 26.02.2014 год.)

3. ЗАКЛУЧОЦИ

Од Работната средба на граѓанските оддели на Апелациониот суд Битола, Апелациониот суд Гостивар, Апелациониот суд Скопје и Апелациониот суд Штип, одржана на 16 мај 2014 година во Академијата за судии и јавни обвинители Павел Шатев.

1. Дали на осигуреник му следува надомест на штета во висина на усогласување на пензијата при состојба кога за усогласување на пензијата сеуште се води управна постапка иако усогласувањето на пензијата се врши по службена должност за што не се носи посебно решение за тоа?

ЗАКЛУЧОК

Не постои судска надлежност по тужба за надомест на штета во висина на усогласување на пензија, при состојба кога усогласувањето на пензиите се врши по службена должност од страна на управен орган за што не се носи посебно решение.

2. Дали на работник вработен во Јавно претпријатие му следува регрес за годишен одмор и новогодишен надоместок ако ваквото право е предвидено со Колективен договор и дали остварувањето на ваквото право зависи од финансиската состојба на работодавачот?

ЗАКЛУЧОК

На работник вработен во Јавно претпријатие му следува регрес за годишен одмор и новогодишен надоместок ако ваквото право е предвидено со Колективен договор и ако исплатата на истото не е ограничена во самиот колективен договор во зависност од финансиската состојба на работодавачот.

3. Дали возилото за кое е склучена полиса за осигурување без доплаток од 30% за такси возило може да се смета дека претставува неосигурано возило?

ЗАКЛУЧОК

Возилото за кое е склучена полиса за осигурување без доплаток од 30% за такси возило може да се смета дека претставува неосигурано возило а осигурителната компанија односно Националното биро за осигурување има право на регрес во висина од 30% од исплатената штета.

4. Дали во смисла на член 77 од Законот за извршување постои неправилност во постапката за извршување, доколку извршителот по предлог на доверителот издал налог за извршување врз основа на извршна исправа која претставува правосилна пресуда донесена во граѓанска постапка за надомест на нематеријална штета предизвикана со кривично дело од Глава 18 „Кривични дела против честа и угледот од Кривичниот законик“?

ЗАКЛУЧОК

Постои неправилност во постапката за извршување во смисла на член 77 од Законот за извршување, доколку извршителот по предлог на доверителот издал налог за извршување врз основа на извршна исправа која претставува правосилна пресуда донесена во граѓанска постапка за надомест на нематеријална штета предизвикана со кривично дело од Глава 18 „Кривични дела против честа и угледот“ од Кривичниот законик.

5. Дали едногодишниот рок на застареност од член 367 став 1, точка 2, 3 и 4 од ЗОО се применува и кога должник е правно лице?

ЗАКЛУЧОК

Едногодишниот рок на застареност од член 367 став 1, точка 2, 3 и 4 од ЗОО не се применува и кога должник е правно лице, се применува рокот на застареност од член 363 од ЗОО.